

Lihtsad nipid!

Pane telefoni aku kauem kestma

Luksustelefon

Kauaoodatud Sony Ericsson:

Tulius Xperia X1 testitud

Uus Canon

Mida pakub kasutajale 50D?

Uus iPod

Dieet oli edukas iPod Nano on taas kõhn ja seksikas!

[digi]

Väike arvuti kõigest 5000 krooni eest?

Testis neli minimasinat

TESTIS 24-TOLLISED KUVARID

Proovime Samsungi uut sülearvutit

Ajakiri+
fotoraamat

39⁹⁰

Ära ole loll: väldi karisid arvuti ostmisel

TUNNE NAGU KINOS ESIMESES REAS LOE LK 46

Nr 43, november 2008
Hind 39.90 kr

9 771 736 269 01 6

Kas Saiteki puldiga on hea mängida?

HP printer registab ja lõgistab

Nipiraamat

TARBILJA

ILU

MOOD

KODU

KÖÖK

PERE

RAHA

32 LIHTSAT
JA SOODSAT
RETSEPTINädala menüü pluss
15 sööki, mis valmivad
poole tunniga

54 ilu- ja moovõtit

Suur rahalahing: kui
palju säästad, kui jääd
valmistoidu ostmata?

Kuidas valida toimuimejat?

Jaht ideaalsele telerialusele

Spaad: kus saab pikima liu?

Kersti
HeinlooTEATRIS ANDEKAS
KODUS NUTIKASDraamateatri näitleja õpetab
valmistama eriti maitsvat
quiche'i ja nikerdab valmis
ihavõttepallikesiPöörane katse:
Mitu kilo saab ühe
päevaga alla võtta?Kodu, kus piimapütid
ja vanad rehavad on
saanud uue elu164 lk
nippe ja
ideid!

Nipiraamat

TARBILJA

PERSOON

KODU

KÖÖK

SUHTEID

ILU & MOOD

RAHA

PUHKUS

RUTT ŠMIGUN –
AMETILT JA
SÜDAMELT EMARutt õpetab
olümpiavõitja
lemmikomletti
tegemaPotipõllunduse ABC
Kuidas kasvatada
aknalaual ürte

Võitlus unetusega

Kuidas rehast, kahvlit
ja kartulikonksust koju
kaunid nagid teha?53
moe- ja
ilunippi

- Tuunime saapaid
- Teeime igavest topist särava
- Lapime vanu armsaid teksaseid
- Testime Üle Eesti
šokolaadimassaaže
- Valime perfektset
juuksesingendajat

Halli paneelmaja
värviline korter:
moodne, kuid hubaneRetseptid: banaani-
singivormist
kanapitsani164 lk
nippe ja
ideid!

Nipiraamat

TARBILJA

PERSOON

KODU

KÖÖK

SUHTEID

ILU & MOOD

RAHA

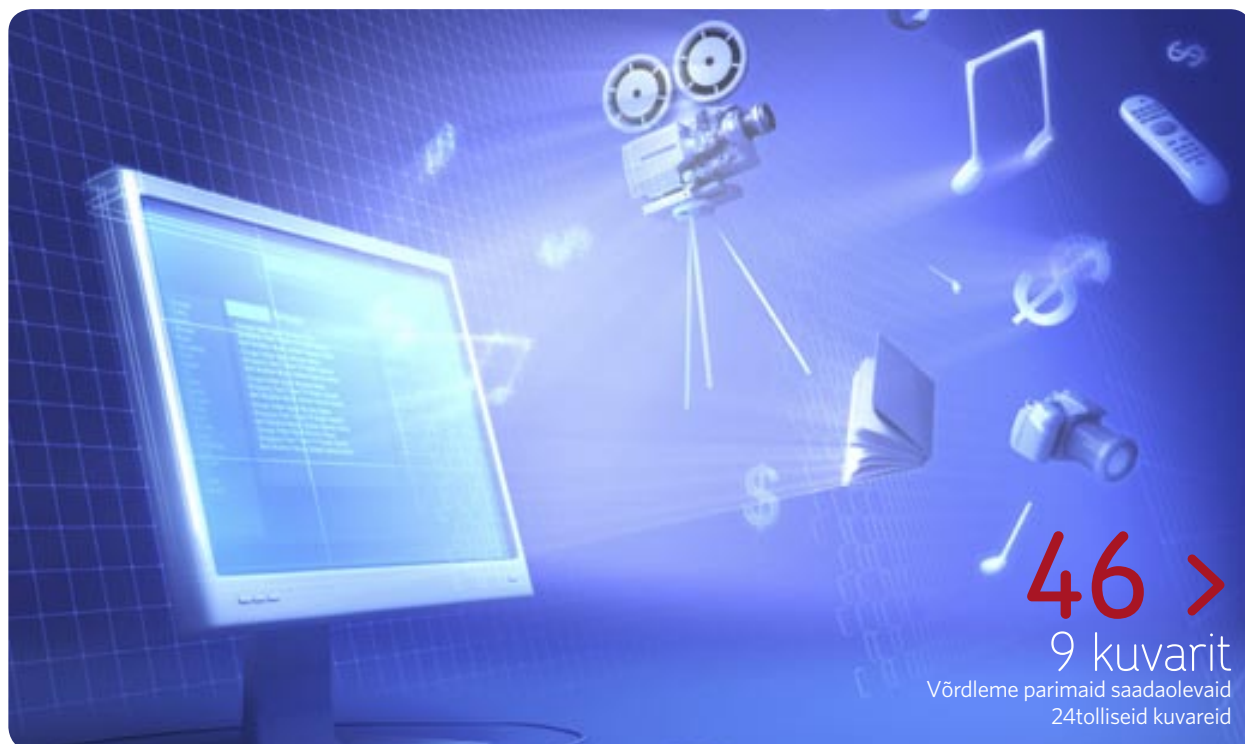
PUHKUS

HELEN MAHMASTOL

Eksmissi vahva riisipada
ja plastiliinloomad
tähtede õpetamiseksSäästa kuus üle 700 krooni:
vaheta telefon, internet ja muud
teenused soodsamate vastuOtsime söögilauda:
stiilse laua saab valmis
ka 500 kroonigaMida teha, kui
teismelist koolis
narritakse?25 lehekülge
retsepte

- Köögitoimetaja Tiina
avaldab ideaalse
kartulipudru saladuse
- Lisaks veel nädalamenüü
ja 15 retsepti lugejateilt

Loominguliselt
lehviv kodu Türi
kortermajasProovime ja
hindame
11 triikrauda164 lk
nippe ja
ideid!Nii mahukas!
Nii soodne!164 lehekülge.
Ainult 17
krooni kuus!Naistelehe Nipiraamat on uus soodsa hinnaga
praktiline kuukiri.
Ajakiri maksab jaemüügis 19.90, otsekorraldusega
tellijatele 17 krooni kuus.Tellimiseks mine veebilehele www.telli.ee,
saada e-kiri levi@presshouse.ee või
helista telefonil 660 9797.

46 >

9 kuvarit

Võrdleme parimaid saadaolevaid
24tolliseid kuvareid

VÄRSKE KRAAM

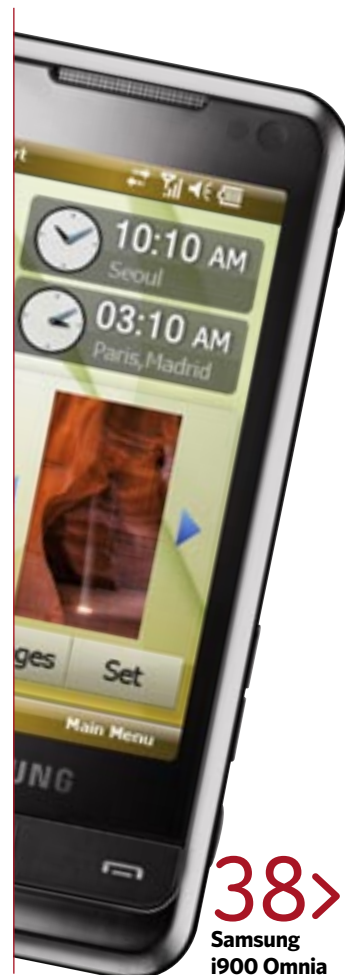
- 9 > Uudised**
Head aega, hiireklahv!
- 14 > Top**
10 lootustandvat asja, mis tegelikult pörsisid
- 18 > Tulevik**
Euroopa alustas võidujooksu WEB 3.0 suunas
- 24 > Naistekas**
Šikk ja sarmikas
- 26 > Arvamus**
Om mani padme hum!
- 28 > Ants Andreas**
«Pixar arvab siiani, et Anu Lamp on mees»

JÄRELE PROOVITUD

- 30 > Canon EOS 50D**
Iseloomuta Canon
- 33 > Sony Ericsson XPERIA X1**
Sony Ericsson sisu otsimas
- 34 > OpenOffice.org 3**
OpenOffice 3

- 35 > ACME NS-351**
Kui hind on argumendiks
- 36 > Samsung Q310**
Elegantne kaaslane
- 38 > Samsung i900 Omnia**
Samsung ei ole Apple
- 39 > Cresyn CS-HP500**
Seljaga publiku poole
- 40 > Saitek Cyborg Rumble P3600**
Pult, millele pole mänge
- 41 > Avi Neutron 5**
Nagu Jack Russelli terjer
- 42 > Lenovo ThinkPad SL400**
Peaaegu nagu päris
- 43 > HP Photosmart D5460**
Kes kannatab, see kaua elab
- 44 > Creative Sound Blaster X-Fi Surround 5.1**
Künnivaresest laululinnuks
- 44 > iPod Nano**
iPodi võidukäik jätkub
- 45 > Creative ZEN X-Fi**
13 kasutat nuppu

38 >

Samsung
i900 Omnia

68 >

Warhammer Online: Age of Reckoning

TESTID

46 > Suur test

24 tolli on uus standard

56 > Väike test

Miniarvuti saab 5000 krooniga

KUIDAS

62 > ... kasutada virtuaalmasinat?

sest päris arvutit ei taha ju solkida

64 > ... vältida karisid uue arvuti ostmisel?

ega raha raisata ole

67 > ... lumesadu lisada?

juhaks kui tali taeva jääb

70 > ... parandada mobiiltelefoni aku kestvust?

et juttu jätkuks kauemaks

PLAY

72 > Warhammer Online: Age of Reckoning (PC)

Haamriga Internetti!

75 > Nikopol: Secrets of the Immortals (PC)

Ebamäärane tulevik

76 > Brothers in Arms: Hell's Highway (PC)

Ajalugu kordub

79 > Viva Piñata: Trouble in Paradise (Xbox 360)

Komme sigade ette

80 > Crysis Warhead

Ühe asemel kaks

82 > Star Wars: The Force Unleashed (Xbox 360)

Darth Vaderi saladus

84 > Civilization IV: Colonization

Vallutame uuesti ja paremini

85 > XIII (PC)

Omanäoline vandenõu

86 > Silent Hill: Origins (PSP)

Proloog luupainajale

86 > GTA: Vice City Stories (PSP)

Neoonsäras allmaailm

87 > BS 2.5: The Return of the Templars (PC)

Jalutuskäik nostalgiaradadel

87 > Beneath a Steel Sky (PC)

Väärt seiklus kiviajast

89 > Tulekul

Heade mängude sadu kestab edasi

TAGUMINE OTS

90 > Ostujuht

Võta poodi minnes kaasa

92 > Digidoktor

Kui omal on mõistus otsas

94 > Kuulame ja vaatame

Vaimutoitu

96 > Saabunud post

Auhindav rubriik

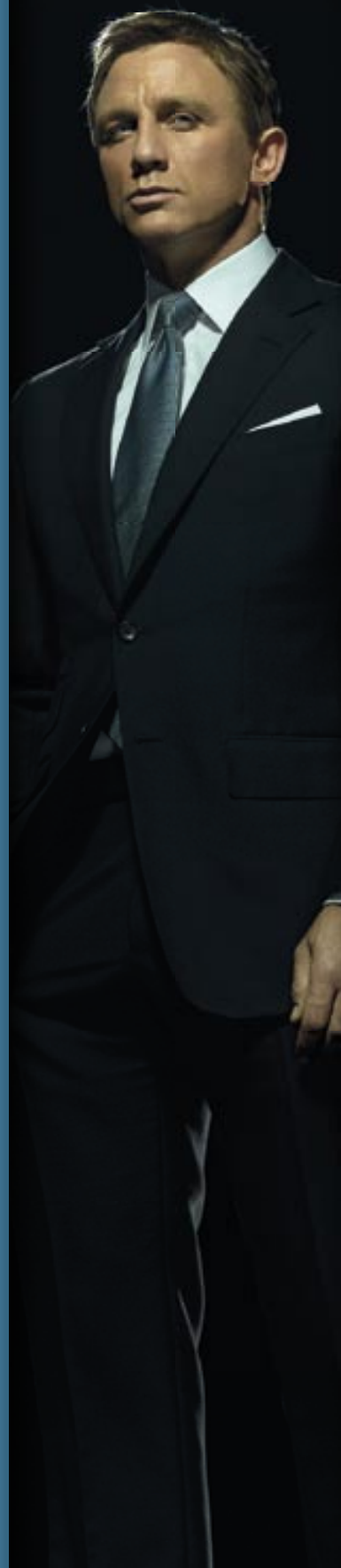
98 > Inimkatse

Esimene kuu

I Bond. James Bond

Täpselt see sama mobiil on taskus salaagent James Bondil, Sony Ericsson *Titanium Silver C902 Cyber-shot™* on agent 007 valik. Vaieldamatult hea välimusega mobiil on tehnikaime, millega oled parimas leivialas alati valmis uuteks ülesanneteks, filmid ja pildistad ülimalt kvaliteetse 5.0 Mpix kaameraga ning surfad ülikiirelt Internetis kõikjal EMT 3,5G võrgus.

Telefoniga saad kaasa eksklusiivse sisu – James Bondi uue filmi „Quantum of Solace“ treilerid, intervjuud, taustapildid ja tunnusmuusikaga helina.

Sony Ericsson C902

- 5.0 Mpix kaamera
- NetFront veebibrauser
- Dünaamilise kuvaga ekraan
- Videokõned
- 3,5G kiirus

James Bondi
mobiil eksklusiivselt
müügil ainult
EMT esindustes!

Hind EMT kliendile
5990.-
Tavahind: 6490.-

QUANTUM OF
SOLACE
7th

Kinodes alates 7. november!

Sony Ericsson
Cyber-shot

Odava elu kiituseks

• Kas tead, millised tooted on viimaste kuude jooksul IT-sektori müügikasvu vedanud? Just needsamad 5000kronised väikesed ja kerged sülearvutid, mida me käesolevas numbris testime (vaata lk 56).

Neid müüakse tuhandete kaupa ja enam ei olegi jäänud arvestatavat arvutitootjat, kes oma versiooniga välja poleks tulnud.

HP, Dell, Fujitsu Siemens, Asus, MSI, Toshiba, Samsung ja nii edasi – kõigil on oma *netbook* ja asi areneb mihinal.

[digi] toimetaja Sven on aga kuu aega kasutanud tööarvutina eMachinesi 5000kronist sülearvutit, mis ei ole väike, vaid 15tollise ekraaniga korralik suur sülearvuti. Tee lahti lk 98 ja sa näed, et vähemalt esialgu on Sven selle säästukomplektiga väga rahul.

Jahtuva majanduse tingimustes tasub sellistele säästunippidele mõelda. Uus Macbook Pro on küll hirmus lahe, aga maksab 30 000 krooni. Selle raha eest saaks kuus *netbook*'i! See tuleb mulle meelde... Millised on sinu tehnoloogiaalased säästunipid? Aeglasem netiühendus? Odavam arvuti? Või hoopis avalik netipunkt? Kirjuta meile, me teeme sellest järgmisse numbrisse loo.

[d] HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

Millised on sinu säästunipid? Aeglasem netiühendus? Odavam arvuti?

[MÄNGUMÄNG]

Oktoobris esitatud küsimuse õige vastus on, et Will Wright on lisaks «The Simsile» ka legendaarse «SimCity» sarja autor.

Arvutimängu «Spore» saab endale:

- Eddie Vahtra

Mängude plakatid:

- Martin Mägi
- Kaur Koitla
- Hannes Zukov
- Uku Raudsepp
- Georg Astok
- David Möldre
- Rünno Laos
- Merilin Algma

Auhinnad saab kätte [digi] toimetusest Liimi 1, Tallinn.

- Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn
- tel 661 6186 • faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja
Henrik Roonemaa
henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad
Sven Vahar
sven.vahar@presshouse.ee

Martin Mets
martin.mets@presshouse.ee

Kujundaja
Holger Vaga
holger@presshouse.ee

Keeletoimetaja
Piret Reidla
piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil levi@presshouse.ee
- veebis aadressil <http://www.telli.ee>

telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Aastatellimus 399 krooni.
Otskorraldus 33 krooni kuus.

Reklaam

Raimo Kõrts
tel 661 6186
raimo.korts@presshouse.ee

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**
Trükk **Unipress**

© Presshouse OÜ

Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

www.digi.ee

[digi] Väike arvuti kõigest 5000 krooni eest?

TESTIS 24-TOLLISED KUVARID

39.99

TUNNE NAGU KINOS ESIMES REAAS

WORLD OF WARCRAFT

WRATH of the LICH KING

SAADAVAL ALATES 13. NOVEMBER 2008

Official Distributor of Blizzard Products

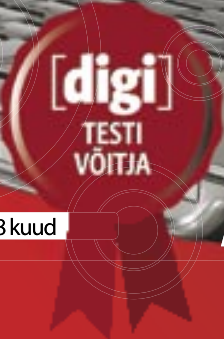
Kõige mobiilsem televisioon

Digi-TV nüüd HP sülearvutis!

Järelmaksuga ostes
TASUTA 2650.-
väärtuses Meriton Grand Hotel
Tallinn**** kinkekaart

SÜLEARVUTI
HP Pavilion dv5-1130

11990.-

390.- Kuus
Sissemakse 0%, 48 kuud

DVB-T TV-kaart MPEG4 toega*

4GB mälu

320GB kõvaketas

- AMD Turion X2 Dual-Core protsessor RM-72 (2,0GHz) • kõvaketta kaitseüsteem • 15,4" laiekraan • 1533MB ATI Radeon HD 3450 graafikakaart • LightScribe DVD-kirjutaja • sõrmejäljelugeja • veebikaamera • kvaliteetsed Altec Lansing kõlarid • Wifi • veebikaamera mikrofoniga • 4xUSB • Firewire • HDMI • e-SATA • VGA • kaal 2,65kg. • Windows Vista Premium

* selle abil saad vaadata **TASUTA 7 erinevat Eesti digi kanalit**

Ostes KCLICK-ist tooteid ego järelmaksuga vähemalt 9990.- krooni eest saad kingituseks kinkekaardi, mis annab õiguse üheks ööbimiseks 4 täni Meriton Grand Hotel Tallinn kahele inimesele. Kinkekaart sisaldab majutust kahele inimesele luksuslikus executive klassi toas, rikkalikku buffee hommikusööki ja sauna kasutamist. Kinkekaart kehtib kuni 30.03.2009. Tutvu tingimustega www.klick.ee Järelmaksu kallinemist küsi klienditeenindajalt. Hinnad kehtivad kuni 30.11.2008 või kuni kaupä jätkub.

Teeme asjad lihtsaks

värske kraam

> 3D-linnad **LK10** > Mida teeb arvuti terviseiga? **LK15** > Kui kalliks läheks Linuxi nullist üles ehitamine? **LK16** > Miks Aare saab rohkem spämmi kui Zoltan? **LK21** > Linuxi-nali, mis ei tööta, nr 3876 **LK26**

Head aega, hiireklahv!

Apple ajas seni läbi ühe hiireklahviga PC-maailma kahe asemel, kuid nüüd on nad astunud sammu edasi ning kaotanud hiireklahvi sootuks, vähemalt oma sülearvutitel.

• Uskumatu, aga nii see on. Apple'i uutel Macbookidel ja Macbook Pro'del on harjumuspärase hiireklahvi asemel ainult üks suur klaaskattega puuteplaat, mis samal ajal toimib ka nupuna. Puuteplaadist ongi saanud üks suur nupp, mida võib igalt poolt vajutada ning mis loomulikult reageerib ka Apple'ile omaselt mitme sõrme puudutusele.

Uuendusi on arvutite juures veelgi. Enam ei ole odavam Macbook plastist, vaid vanema venna Macbook Pro eeskujul alumiiniumkorpusega, mis peaks ar-

vuti oluliselt tugevamaks tegema. Uuendusena on mõlemad korpused nüüd välja lõigatud ühest tervest alumiiniumitükist, mis omakorda peaks arvutid tegema senisest palju vastupidavamaks.

Macbook Pro's on nüüdsest lausa kaks graafikakaarti: NVIDIA 9400M igapäevaste toimetuste jaoks ning NVIDIA 9600M rohkem jõudu nõudvate rakenduste jooksutamiseks. Kui rohkem jõudu vaja, rakendub 9600M tööle ning kulutab küll umbes 25% rohkem akut, kuid see-eest on näiteks mängudes tegemist päris

arvestatava jõudlusega. Tavalised Macbookid peavad läbi ajama vaid 9400M graafikakaardiga, aga seegi on parem kui Inteli integreeritud graafikakiibid, mida midu tihtipeale sülearvutitest leida võib.

Uued Macid jõuavad Eestisse novembrikuu jooksul, mis tähendab, et teste võib loodetavasti lugeda juba detsembrikuisest [digist]. Luksus on aga kallis: Macbookide hinnad algavad umbes 20 000 kroonist ning Macbook Pro eest tuleb välja käia kuni 37 000 krooni.

Roki Logitechiga

- Guitarr Hero plastkitarrid on ju üks naljanumber, kõik teavad seda. Logitech võttis asja lahendamise enda õlule ning tutvustas peaaegu päris kitarrini nimega Premiere Edition Wireless Controller for Guitar Hero. Kitarr on puidust ja nupud metallist. Kaelal on isegi metallkeelte häälestamise nupud, kuigi neid ju tegelikult vaja ei lähe, sest keeli ei ole. Küll aga läheb vaja kaelal asuvat puuetundlikku slaidarit ning Logitech'i klaviatuuridest pärit tehnoloogiat, mis nuppude klõbina tavalise Guitar Hero kitarrini omast palju vaiksemaks teeb. Kes on samas ruumis viibinud Guitar Hero hulluga, see teab, millest jutt. Kitarr on juhtmeta, jõuab müügile selle aasta lõpus ning hakkab USAs maksma 250 dollarit. Euroopas on see ilmselt veel kallim, aga mis teha, luksus maksab. Kahjuks on ta saadaval vaid PlayStation 2-le ja 3-le.

Prestigiol nüüd 3D-linnad

[digi] toimetusele meeldis meil testis käinud Prestigio autonavigaator väga ning rõõm on lugeda, et nüüd on nad veel kaks uut mudelit välja toonud: GeoVision 150 ja GeoVision 450. Mõlemal GPSil jookseb peal uus iGO8 tarkvara, mis näitab ka teede ja maastike kõrgusastmeid, linnade kaardid on kolmemõõtmelised ning neisse on sisse ehitatud nii lihtne, tavakasutaja režiim kui edasijõudnud kasutajatele mõeldud keerukam ja kõiki lisavõimalusi pakkuv režiim. Põhiline erinevus kahe mudeli vahel on ekraani suuruses, 150-l on 3,5tolline puuetundlik ekraan ning 450-l 4,3tolline. Mõlemal mudelil on 1 GB mälu, lisaks SD-kaardi pesa ning eelinstalleeritud Ida-Euroopa kaardid.

MSI-lt Blu-ray-mängijaga sülearvuti

- MSI tõstab sülearvutite tootjate olemise kõrvalt järjest enam pead ka iseseisva arvutivalmistajana. Nende uus Bravo EX620 näiteks on Blu-ray-mängija ja 16tollise ekraaniga varustatud multimeediakeskus, millega saab mängida ja vaadata filme. Eraldi rõhutab MSI just ekraani külgede suhet 16 : 9 (resolutsioon 1366 x 768), mis andvat võrreldes 16 : 10 suhtega 14% vaadatavat pinda juurde ning elimineerib väidetavalt filmi vaatamisel muidu tekkivad mustad ribad üla- ja allservas. Arvuti küljest leiab veel eSATA ühenduse ning Dolby Surroundi kõlarid. Graafikakaardiks on ATI HD3470 256 MB mäluaga.

Patsuta Samsungi

- Samsung proovib kasutajate südameid võita uue popi muusikatelefoniga BEATb ehk mudeliga M3510. Peamiseks meelitajaks on Motion Play ehk süsteem, mis võimaldab telefoniga vehkides lugu vahetada või kuulamist peatada. Kui telefon ümber pöörata ehk ekraaniga vastu lauda panna, jääb muusika vait ja telefon lülitub hääletuks. Telefoni raputades saad järgmise pala. Loo käivitamiseks tuleb aga telefoni patsutada. Jäägu sinu otsustada, kas see sulle meeldib või mitte, aga lisaks patsutamisevõimalusele on tegemist kõigest EDGE-toega telefoniga (kuhu jäi 3G???) , millel ka kahemegapiksiline kaamera ja raadio küljes. Hind pole veel teada.

Veel üks kallis VAIO

● Samal ajal, kui meie testimise ja kiidame 5000krooniseid ja 1 kilo kaaluvaid arvuteid, üritab Sony sind meelitada 1,3 kilo kaaluva VAIO TT-seeriaga, mis on nii kallis, et selle eest saaksid sa poolele suguseltsile miniarvutid osta.

Igatahes on TT sees Core 2 Duo protsessorid, ekraan 1366 x 768 ja LED-valgustusega, 3G-modem, paroole krüptiv kiip ja soovi korral ka 128 GB SSD-ketas.

Korpus on loomulikult süsinik-kiust, et oleks äge, kerge, tugev ja kallis. Me ei ole iroonilised, lihtsalt veidi kadedad.

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada Teie tervist.

MUUDA VAATENURKA. GRANT'S.

Asuse uued mängumasinad

- Nõudlus selliste sülearvutite järele, millega saaks peale tekstitoksimise ja veebis surfamise ka mängida, on kasvanud hüppeliselt ning sülearvutitootjad lihtsalt ei saa seda enam ignoreerida. Oktoobri lõpus teatas Asus kahe uue mänguritele mõeldud sülearvuti turuletoomisest. G70 ja G51 on vastavalt 17- ja 15tollise ekraaniga. Arvutite sees tuksub Core 2 Duo protsessor ja vinge NVIDIA GeForce 9700M GT graafikakaart.

GeForce 9M seeria graafikaartidele on sisse ehitatud ka PhysX füüsikamootor ning graafikaprotsessorit on võimalik rakendada ka muude suurt jõudlust nõudvate spetsiifiliste arvutustööde juures.

Kauni väljanägemise ja äkilise sisuga arvutite hinnad algavad esialgsel teadatel 15 000 kroonist.

Igavene mullikile

- Mis on kõige lähedam asi uute tehnikavidinate ostmise juures? Otse loomulikult on see mullikile, mille sisse vidin mähitud on. Pole vist kedagi, kellele ei meeldiks mullikeste katkilitsumisel tekkiv heli ja tunne sõrmeotstes. Asovisioni leiutatud igikestev PuchiPuchi mänguasi on nüüd saadaval ka väljaspool Jaapanit. Imelahedat mänguasja saab tellida Amazonist kõigest mõne dollari eest. Tellimusi saab sisse anda siin: <http://is.gd/5la6>.

Maailma kiireimad mälud

29. oktoobril avalikustas Kingston Inteli Core i7 platvormi toega HyperX DDR3 2 GHz mälud Triple-Channel. Kiireimad DDR3-mälud töötavad 2000 MHz taktsagedusel vaid 1,64voldise pingega. Kolmest 1 GB mälust koosneva komplekti hind jääb vastavalt taktsagedusele vahemikku 1600 kuni 4100 krooni.

Väline 128 GB SSD-ketas

- Välised kõvakettad pole enam mingi uudis ja välgmä-lukõvakettad samuti mitte. Harva aga, kui neid kahte koos ühise valmistootena müüakse. Baruto on õnnega koos, sest Jaapanis tulevad novembri teises pooles müügile Elecomi stiilsed välised SSD-tehnoloogiat kasutavad kõvakettad. Tootja lubab lugemiskiirust kuni 150 MB/s ja kirjutamiskiirust kuni 90 MB/s. Saadaval on need väikesed ja vahvad kõvakettad mahutavusega alates 32 GB kuni 128 GB ning kõvaketaste hinnad on vastavalt umbes alates veidi üle tuhandest kroonist kuni nelja ja poole tuhande kroonini.

Kuldsed kinoprillid

● Cinemizeri prille, mis tekitavad kasutajale mulje kahe meetri kaugusel paiknevast ekraanist, müüb Carl Zeiss juba mõnda aega, kuid oktoobri lõpus ilmusid nende tootevalikusse ka kuldsed prillid.

Nüüd ei näe sa kinoprille kandes välja nagu tavaline tehnofriik, vaid nagu rikas tehnofriik, sest eksklusiivse moega näokaunistus maksab umbes 5700 krooni.

Tähelepanu! Tegemist on alkohooliga. Alkohool võib kahjustada Teie tervist.

GRANT'S HIGHBALL

4 cl Grant's Family Reserve'i
Ginger ale'i
Angostura bitterit

Täida klaas jääga ja lisa Grant's viski ja Ginger ale. Lisa natuke Angostura bitterit ja kaunistu apelsinilõiguga.

GRANT'S SOUR

4 cl Grant's Family Reserve'i
2 cl värsket laimimahla
0,5 cl mett
0,5 cl suhkrut (või siirupit)

Seigi kõik koostisosad ja serveeri kokteili madalas klaasis koos laimi viiluga.

GRANT'S GODFATHER

4 cl Grant's Family Reserve'i
2 cl Amaretto apelsinimahla

Täida klaas jääga, lisa Grant's viski ja Amaretto. Pritsi üle apelsinimahlaga ja kaunistu apelsinikoorega.

MUUDA MAITSET. GRANT'S.

ISTOCKPHOTO

10 lootustandvat asja, mis tegelikult põrusid

Kes suudaks uskuda mõne firma järjekordset pressiteadet, et nende revolutsiooniline leiutus muudab maailma igaveseks ning kohe-kohe hakkame tegema kõike teisiti kui me seni oleme teinud. Panime ritta 10 leitud, mis ajalukku on vajunud.

1. Internetivõimelised kõigiseadmed

Mäletate neid reklaame, kus lubati, et kohe-kohe, hiljemalt järgmisel aastal, on külmikutes ja mikrolaineahjudes internet sees ja et saame hakata sealt-kaudu kaupa tellima? Üksikuid seadmeid on siin-seal näha olnud, aga revolutsioonist kodumajapidamises on asi endiselt sama kaugel kui Maa Päikesest.

2. Võrguarvutid

1990ndate teises pooles lubati, et paari aasta pärast kaovad lauarvutid sootuks ja asemele tulevad väikesed ja vaiksed arvutid, mis laevad kogu tööks vajaliku võrgust. Nüüdseks on need kasutusel vaid osades firmades ja koolides, kuid lauarvutid on mujalt välja söönud hoopiski sülearvutid.

3. Raadiokaardid

Kunagi olid lühikest aega moes lisakaardid, millega sai kuulata FM-raadiot. Nüüdseks on nende asemele tulnud internetiraadio.

4. Kõnetuvastus

Vastupidiselt ülespuhutatud lootustele pole kõnetuvastus saanud arvutiga suhtlemise primaarseks meetodiks. Vana hea klaviatuuri-hiire kombinatsioon on ikka kordades mugavam ja kiirem.

5. Tahvelarvutid

Tahvelarvutid ja käekir-

jasisetus oli popp teema selle kümnendi alguses ja Bill Gates isiklikult kuulutas tahvelarvutite suurt tulevikku. Aga võta näpust. Neid pole isegi poest saada, kui osta tahaks.

6. ZIP-kettad

100 MB mahutavusega ZIP-kettad näisid korraoks olevat vääriliseks järglaseks väikseks jääma kippuvatele floppetastele. Ent CD-kirjutajate kiire levik muutis ZIP-kettad peagi mõtetuks.

7. FireWire

FireWire pidi asendama USB-liidese, olles kiirem ja nutikam lahendus. Ent odavam ja juba laialt levinud USB jäi alles ning FireWire jäi kasutusele vaid

üksikutes kasutusvaldkondades.

8. Virtuaalreaalsus

90ndatel väideti kindlalt, et kiiver peas ja kinnas käes ongi kõige õigem arvuti kasutamise viis. Nüüd on selle asemel MMO-mängud ja Second Life.

9. Kuvar-prillid

Laul seisev kuvar pidi jääma ajalukku ning kohe-kohe pidi algama arvutipilti otse silma kuvavate prillide võidukäik. Õnneks läks vastupidi.

10. Java veebirakendused

Java tehtud veebirakendused levisid mitte sellepärast, et need olid head, vaid sellepärast, et neile polnud alternatiivi.

Huvitavamad kirjandusblogid

• Ulmeseosed on vist kõige tihedamini uuenev eesti kirjandusteemaline blogi. Nagu pealkirjast võib eeldada, on see pühendatud ulmekirjandusele ja see valdkond on ette võetud väga põhjalikult.

ulmeseosed.blogspot.com

• Bukahoolik tutvustab oma sõltuvust kajastavaid märkmeid ise nii: «Hetkel on riulis järge ootamas 309 lugemata raamatut. Üleieie ostsin kolm juurde. Soetasin juba neljanda raamaturiivi viimase kahe aasta jooksul (ühele on veel seinaruumi). Olen loobunud kõigist ajakirjadest ja telekavaatamisest.»

bukahoolik.blogspot.com

• «Never judge a book by it's movie» – blogi pealkiri on paljulubav. Kätte on võetud eelkõige võõrkeeltes ilmunud raamatud ja seejärel huumorisoonnega nende kallal keelt teritatud.

bibliofiil.wordpress.com

• Kohustuslikult vabatahtlik kirjandus on hea koht neile, kes tunnevad puudust kooliajast, mil raamatuid pidi käsu peale lugema. Nüüd saate kohustusliku lugemisvara nimekirja sealt kätte.

lugemine.blogspot.com

• Paberiõgijad söövad kõiksuguseid erinevaid raamatuid hea isuga ja kirjutavad nendest huvitavalt, kuid blogi kujundus on silmale valus vaadata.

paberiogijad.blogspot.com

BLOG

ISTOCKPHOTO

10 tervisehäda arvuti taga istumisest

1. Peavalu. Pinges silmad, õlad ja mõistus on superhead peavalu tekitajad. Ära söö ibuprofeeni, puhka parem.

2. Silmad. Ühel hetkel tunned, et silmad hakkavad punetama ja kipitama, nagu oleks liiv silma läinud. See on kuiva silma sündroom. Osta silmatilku.

3. Kaelavalu. Arvuti taga istudes on pea kogu aeg ühes asendis, nii et pikapeale hakkab kael valutama. Liiguta kaela!

4. Õlad. Õlavöötmevalu on üks tüüpilisemaid kaebusi arvuti taga istujatelt. Eriti selles õlas, mis on hiirt hoidva käe poolne. Venita ja harjuta!

5. Randmed. Muidugi, jälle rannete sundasendis hoidmisest. Hea klaviatuur on tähtis, hädaolukorras ka geelid, puhkus aga veelgi tähtsam.

6. Selg. Valud nimmepiirkonnas tabavad paigalistujat varem või hiljem. Kui tool või laud on liiga

SCANPIX

Valus, valus: käed saavad arvuti tõttu suure koormuse.

kõrged või madalad, tuleb valu kiiremini.

7. Jalad. Nagu lennukis, on ka arvuti taga istudes jalad tihti ühes asendis. Jaluta ringi, ära passi kogu aeg ühe koha peal.

8. Seedeelundkond. Kui sind ei liigu, ei liigu ka su organism. Seedimine aeglustub, veri hakkab aeglasemini liikuma ja

tulemuseks on üks jama teise otsa.

9. Sõltuvus. Jah, seegi on haigus, isegi, kui sul on arvuti taga väga tore istuda. Ja see tabab sind hiilides.

10. Stress. Loe esimesed 9 punkti kokku ja kui sind kõik need tabavad, on kümnendaks stress platsis.

5 asja, mis on lahedad 24tollisel kuvaril

1. Mängud.

«Crysis» 1920 x 1200-pikslise resolutsiooni juures oma täies ilus. Mmmm...

2. Fototöötlus.

Selgitud pole vaja. Mida suurem resolutsioon, seda vägevam.

3. Veeb. Kas oled proovinud 768realiselt

laiekraankuvaril Google Readerit vaadata? Öudne.

4. Filmid. 1920 x 1200 annab ju Full HD kenasti välja. Nüüd saad kas või näitleja habemekarvad kokku lugeda.

5. Kõik koos. Üks aken ühes nurgas, teine teises. Miks arvatakse siamaani, et korraga mahub töölauale vaid üks lahtine aken?

Seitsme-kaheksa aasta pärast peaks Tšiilis valmima uus tohutult suur teleskoop Large Synoptic Survey Telescope, mis otsib infot kaugete galaktikate ja ka Maad ohustavate asteroidide kohta ning salvestab igal vaatlusööl 30 terabaiti infot.

10 000 800 000
dollarit maksaks Fedora Linux 9 ehitamine nullist ja palgatööjõu eest

204 500 946
rida koodi oleks vaja programmeerijatel selleks kirjutada

75 662
dollarit ja 8 senti on programmeerija keskmine aastapalk USAs

35
päevaga hüppas korraka *online*'is olevate Skype'i kasutajate arvu rekord 13 miljonilt 14 miljoni peale, esimest korda tuli uus miljon nii kiiresti

2
korda suurem Maa ümbermõõdust oleks nende inimeste üksteise kukile ronimisel tekkiv torn

26%
tõusis Google'i kasum eelmises kvartalis
1 350 000 000
dollarit

100%

Suurbritannia inimeste e-kirjadest, telefonikõnedest ning külastatud veebikülgedest tahetakse panna suurde andmebaasi, sest riigi turvalisus nõudvat seda

2.

kohal otsimootorite seas on nüüd YouTube, mis läks augustis Yahoo!-st mööda

99,8%

mänguritest ei valmista DRM mingeid probleeme ning see ei huvita neid üldse, väitis EA juht John Riccitiello hiljuti pärast suurt jama «Spore'i» DRMiga

0,2%

mänguritest olid tema arvates need, kes tõstsid kisa ja sundisid EA-d «Spore'i» DRMi süsteemi muutma

10

MP3-de kuulajad 100st võivad kurdiks jääda, kuna kuulavad liiga kõvasti, hoiatab hiljutine uuring

10

miljonit inimest Euroopas on ohus

50 kuni 100
miljonit inimest Euroopas kuulab MP3-mängijaga muusikat iga päev

100

detsibelli on Euroopa Liidu poolt seatud maksimaalne helitugevus mängijates

89

detsibelli ületamine on juba tervisele kahjulik

72

kuulajat 110st kuulas helitugevusega üle 85 detsibelli, selgitas hiljutine uuring

17

aastat vanaks sai Linux oktoobri alguses. Palju õnne!

enter

Juutuubi end maailmale

Filmi, monteeri, esita.

Osta nüüd ASUS'e sülearvuti ja Enter kingib Sinule Canoni digitaalse videokaamera.

Sülearvuti ASUS X53Sg

- Intel® Core™ 2 Duo protsessor T5550
- Windows Vista™ Premium
- 15,4" WXGA ekraan (1280x800)
- 4GB muutmälu, 250GB kõvaketas
- 256MB GeForce 9300 GS graafika
- DVD kirjutaja, heli- ja võrgukaart
- 4xUSB, FireWire, TV-väljund
- WiFi, veebikaamera, mälukaardi lugeja
- kaal 2,9 kg
- müügi garantii 2 aastat

KINGITUS!
Videokaamera
Canon MD205
väärtus 2997.-

ASUS
Rock Solid · Heart Touching

hind **12 497.-**
järelmaks alates 393.- kuus

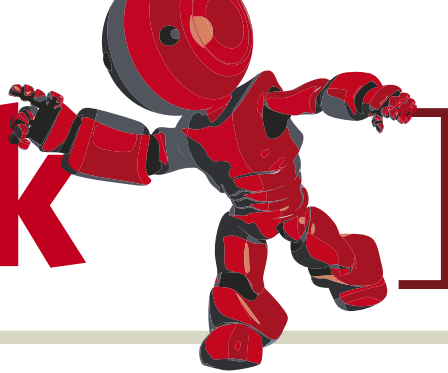

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Viiv Inside, vPro Inside, Xeon, and Xeon Inside are trademarks of Intel Corporation in the U.S. and other countries.

Telefon - 12255 | internetipood - www.enter.ee | Enter kauplused:

TALLINN: Ülemiste keskus, Mustika keskus, Lasnamäe Centrum, Rocca al Mare keskus, Kristiine keskus, Järve keskus
TARTU: Kaubahall | NARVA: Astri Keskus | PÄRNU: Kaubamajakas | JÕHVI: Tsentraal kaubanduskeskus | VILJANDI: Centrum
RAKVERE: Põhjakeskus | VÖRU: Kagukeskus | KURESSAARE: Auriga

enter

UURINGUTULEMUS

Kuupäev: September 2008

Autorid: Cambridge'i ülikooli teadlased Richard Claytoni juhtimisel

Teema: Miks mõned e-posti aadressid saavad enam rämpspostitusi kui teised?

Uuringu käik: Analüüsiti enam kui 500 miljonit rämpspostitust leidmaks statistiliselt olulist seost rämpspostituste hulga ja saaja andmete vahel

Tulemused: E-posti aadressidel, mille algustähtedeks on A, M või S moodustas rämpspostituste maht ca 40% kogu sissetulevast postimahust. Aadressidel, mille esitähtedeks olid Q, Z või Y, moodustas rämpspostituste maht alla 20% sissetuleva posti kogumahust.

Algne hüpotees, et kuna rämpspostitajad kasutavad oma leviloendites enam levinud nimekujusid, lisades neid suvalise domeeninime juurde (nt kui lauri@xxx.ee e-post on olnud reaalne, siis testitakse ka lauri@yyy.ee ja lauri@zzz.ee jne), siis Q, Z-i või Y-ga algavaid nimesid tõenäoliselt lihtsalt pole nii palju, et neid läbi leviloendi oskaks testida, ei pidanud paika. Igal juhul on Clayton lubanud teemat edasi tuudeerida ja tulla välja teaduslikult põhjendatud teooriaga, mis lubaks rämpspostifiltreid tõhustada.

Euroopa alustas võidujooksu WEB 3.0 suunas

• Minevikus mobiilioperaatorite rändlustasude ohjeldamisega ja muu tarbijasõbralikuga silma paistnud Euroopa Liidu telekommunikatsioonivolinik Viviane Reding sai septembri viimasel nädalal kogu maailma telekomeringkondade toetuse osaliseks, kui andis teada, et Euroopa Komisjon alustab aktiivseid konsultatsioone kolmanda põlvkonna veebikeskkonna WEB 3.0 kiiremaks ellukutsutamiseks.

Nimelt avalikustas Euroopa Komisjon selleksaaval maspäeval uuringuaruande, milles analüüsitakse igakülgsest Euroopa virtuaal- ja IKT-maailma tänast seisundit ning pakutakse välja terve rida tegevusi ja otsuseid, mida peaksid Euroopa Liidu liikmesriigid ühiselt ette võtma, et adekvaatselt vastata toimuvale «infoevolutsioonile».

Internetipõhiste sotsiaalvõrgustike, e-kaubanduse, uudsete massikommunikatsioonimeetodite jms kiire pealetung on ka Euroopa poliitikud pannud fakti ette, et vana viisi maailm enam toimida ei saa ning tehnoloogia arengule oleks vaja ka omalt poolt soodsama arengukeskkonna loomisega vastu tulla.

Nagu Reding Ameerikamaalt kostuval mõningasele skepsisele vaatamata ülalnimetatud teates pakub, on tänase arengutaseme juures, hoolimata igasugusest majanduslikust kõikumisest, võimalik põhimõtteline muutus WEB 3.0 suunas aastast 2015.

Selleks ajaks peaks olema langetatud ka otsus interneti uuele protokollisüsteemile IPv6 üleminek, et kogu see uus virtuaalmaailm jõuaks nii meie taskusse kui ka lauale.

Leia meloodia 3 sekundiga

• On tõenäoliselt lähima aasta, kui mitte kuude küsimus, mil lisaks ask.com jms rakendustele saame veebis vabalt kasutada veel kümnekonda muud intelligentset otsingumehhanismi, mis annavad meile vastused just neile küsimustele, mida me klaviatuuril sisse toksides otsingumootorilt küsime. Samas, Youtube'i sarnaste audio-videokeskkondade turuletulek on kannustanud arendustööme mõtlema ka selle peale, kuidas otsingumootoriga hõlmata

sinna paigutatut.

Just selliste soovide rahuldamiseks on jaapanlaste tehnoloogiagigant Hitachi hiljaaegu teada andnud, et on välja arendanud tehnoloogia, mis võimaldab umbkaudu kolme sekundiga otsida ca 2000tunnisest audiomassiivist üles õige audio-sõna. Andmebaasimootori ning algoritmi loomiseks on väidetavalt innovaatilisel moel ära kasutatud olemasolevaid lahendusi, millistest lähemalt lubatakse aga rääkida juba lähinädalatel.

Puuteta puutundlik

● Jaapanlaste maailmanimega elektroonikakomponentide tootja Alps Electric Co Ltd annab teada, et on välja arendanud inimkäe (või -sõrme) elektroonilise mahunäidu põhjal töötava sensorpaneeli. Inimkeeli pole uue tehnoloogia abil konstrueeritud sensorhiirel enam vaja sõrmega jooni vedada, vaid piisab ca 3 cm kõrgusel sensori kohal õhus sõrmega kujundite joonistamisest.

Uudset lahendust on eriti oodanud sektorid, kus puutetundlike lahenduste kasutamine pole kergesti määärduva keskkonna tõttu otstarbekas. Samuti aitab mahutundlik sensor seda kasutatavate tehnoloogiate pinda vähendada, peites sensori süsteemi rakenduse korpusesse muude moodulite alla.

Internet läbi lambipirni

● Infrapunavalguse vilkuv tuleluge nii telekapuldil, mobiilis kui ka sülearvuti portide reas on enam kui 30 USA Bostoni Ülikooli teadlast viinud küsimuseni, miks mitte tulevikus kasutada andmeedastuseks ka laelambist nähtava valguse spektrit.

Ülikooli Smart Light Research Centre'i poolt selleks LED-valgustite baasil konstrueeritava hüpoteetilise süsteemi esimesi vilju loodavad teadlased maitsma hakata umbes 10 aasta pärast.

Selleks ajaks loodetakse lahendada ka suurim tänane väljakutse - kuidas korraldada andmeedastus sellisel, et läbi lambivalguse veebilehte lehitsedes valgustid laes infrapunadiodiga sarnaselt vilkuma ei lööks.

Naabrimeest läbi seina oled näinud?

● USA Texase Ülikooli teadlased üritavad nüüd selle võimalikuks teha. Nimelt on nad asunud uurima seniste Doppleri efektil baseeruvate jälgimisseadmete, nagu näiteks tavaline ultrahelisknner, poolt toodetava info sidumist inimkeha liikumist modelleerivate lahendustega.

Tulemuseks oleks traditsioonilise ultrahelipildiga sarnaneva häguse Doppleri efekti nn punanihkega moodustatu asemel terve inimese keha kujutise jälgimine.

Praeguseks ajaks on teadlased suutnud süsteemist luua arvutipõhise prototüübi ning tõlkida suure hulga Doppleri efekti põhiseid väljundeid inimkeha liikumist iseloomustavateks nn mikro-Doppleri signatuurideks, mille põhjal siis järgmises faasis omakorda asjakohast andmemudelit ja tarkvaralist lahendust looma hakata.

Taskuprojektor

- Väikesed projektorid on popp teema. Trendikas on sõpradele või tööl kolleegidele kõik puust ja punaselt ette näidata. Pico Media Projector on tõeliselt väike (11,5 x 5 x 2,2 cm) ja kaalub kõigest 160 grammi. Miniprojektorite kitsaskohaks on siiani aku kestvus ja ka Pico pole erand – üle tunni järjest ei suuda see pilte ega videot näidata.

Hinnad on väikestel projektoritel veel soolased, antud juhul umbes 6000 krooni, kuid kuna neid tuleb viimasel ajal peale väga palju ja tõenäoliselt aina rohkem, siis on peagi oodata ka taskukohaseid hindu.

DS suveks saledaks

- Saranaselt Sony PSP-le täiustab enne aasta lõppu oma käskonsooli DS, mis kannab uut nime DSi. Jaapanis tuleb see müügile 1. novembril, mujal maailmas aga alles 2009. aasta suvel. Hind jääb Jaapanis umbes 2000 krooni kanti.

Uus DSi on 12% õhem kui DS Lite ja selle ekraan on varasema kolme tolli asemel natuke suurem, nimelt 3,25 tolli. Mitmete pisimuudatuste kõrval on aga ajaloo prügikasti visatud Game Boy Advance'i kasseti kasutamise võimalus.

Istu Porsche rooli!

Fanatec, kes on tuntud kui tippasemel konsooli- ja arvutitarvikute valmistaja, on valmis saanud väga soliitse juhtmevaba mängurooliseeria – Porsche 911 Turbo S Racing Wheel –, mis tuleb kolmes erinevas versioonis. Nahaga kaetud roolid erinevad eelkõige käigukangi liigi ja pedaalide kvaliteedi poolest. Kolme *force feedback* mootori ja 900kraadise pöörderaadiusega roolid on mõeldud Xbox 360-le, kuid töötavad tõrgeteta ka PS3 ja arvutiga. Hinnad, millest lõviosa moodustab tõenäoliselt Porsche logo rooli keskel, on 911 Turbo S Editionil 3000 krooni, Clubsport Editionil 4500 krooni ja Pure Editionil 2000 krooni.

Silmailu Philipsilt

- GoGear SA2940 on uusim MP3-mängija Philipsi tallist. Jah, Philips teeb ikka veel, ja vahepeal ka õnnestunult, MP3-mängijaid.

See muusikamängija ei üllata millegi raputavalt uuega, kuid tõenäoliselt kuulajat alt ka ei vea. Kõik, mida ühelt lihtsalt MP3-mängijalt oodata, on siin olemas: 4 GB mälu MP3-, WMA- ja JPG-failide kuulamiseks-vaatamiseks, ekvalaiser, diktofon, FM-raadio. Kirsiks tordil on erksavärviline 1,5tolline OLED-ekraan. Kõigest 30grammise seadme hind pole veel teada.

Prada järglane

● LG Prada II, ametliku nimega LG KF900, näeb ilmavalgust veel selle aasta lõpus. Nagu eelkäija nii on ka Prada ülistiilne ja õhuke minimalistliku disainiga telefon, millel on seekord ka puutetundlik kolmetolline 400 x 240 piksliga ekraan.

Kuid see pole ainuke uuendus, vaid põhiline rõhk on väljalibistataval QWERTY-sõrmistikul, mida toetavad 5 MP kaamera, UMTS / HSDPA 7.2 Mbps, WiFi, USB 2.0, Bluetooth, veebilehitseja, microSD-kaardilugeja (kuni 8 GB) ja FM-raadio.

Telefoni hind jääb natuke alla 10 000 krooni.

Tõsine Dell

● Delli XPS One 24 on tõsine arvuti ja seda mitmel moel. See näeb soliidne välja ja kui visata pilk selle sisemusele, siis pole siin suurt midagi ette heita: Inteli Q8200 neljatuumaline protsessor, 4 GB mälu ja Inteli X4500 integreeritud graafika.

24tolline ekraan veab välja 1920 x 1080 resolutsiooni, seadmesse on peidetud Bluetooth 2.0, 802.11a/b/g/n WiFi ning DVD-kirjutaja. Komplekti kuuluvad ka juhtmevaba klaviatuur ja hiir. Kõvaketta saab valida vastavalt rahakoti paksusele ja sama kehtib ka graafikaardi kohta.

Ilusam kui pilt ise

● Sanyo uut läikivat retropildiraami on seal sees kuvatava fototagi kena vaadata. HNV-M70 ALBO on seitsmetollise läikekraaniga, mille resolutsioon on 800 x 480 pikslit.

Pildid jõuavad fotoraami loomulikult WiFi kaudu ja ruumi on musta või rohelise äärega raamis neile 256 MB. Peale selle saab pildi imetlemise ja selle oma suva järgi pööramise vahele RSS-e ja e-kirju lugeda.

Raha võtab Sanyo armutult – umbes 4500 krooni ühe pildiraami eest.

Savikettad rokivad

Vinüülimängijad on kõike muud kui surnud ja siin on selle elav tõestus. Numark PT-01USB on kaasaskantav ja patarei jõul töötav USB-vinüülimängija, mis koos läpakaga võib peol olla väga stiilne lahendus. Või abivahend neile, kes tahavad vanu savikettaid digitaliseerida. Lisaks sisseehitatud kõlarile, mis muidugi pole mõeldud «õigeks» muusika kuulamiseks, on ühes RCA- ja kõrvaklapiväljundid. Kaasa antakse veel tarkvara, millega oma muusikakogu arhiveerida. Kõige rõõmsamaks teeb vinüülimängija hind, mis ulatub kõigest natuke üle 1000 krooni.

Puutetundlik meediamängija

● Hiinlaste Cowon teatas ametlikult puutetundliku ekraaniga meediamängija O2 turuletulekust. Väikmäluga mängijal on 4,3tolline ekraan, mis pakub 480 x 272-pikslit resolutsiooni, ja sisseehitatud kõlar.

O2 lubab ühe laadimisega järjest ette mängida 8 tundi videot ja 18 tundi muusikat. Kellele ei piisa 8 GB, 16 GB või 32 GB mälust, saab lisada SD- ja SDHC-mälukaardi. Hinnad on vastavalt umbes 2500, 3000 ja 3500 krooni. Seda meediamängijat peaks saama Hiinast ka Eesti Posti karvast kätt kartmata tellida.

Klaviatuur annab sooja

● Talve ja külma tulekuks tasub valmis olla. Kui varem küttis üks CRT-kuvar arvuti ümbrust päris hästi, siis LCD-kuvar sellega enam hakkama ei saa.

Thanko on leidunud lahenduse külmadeks talveõodeks – sellel on lisaventilaatorid nii käte soojendamiseks kui ka jahutamiseks. Temperatuuri saab täpselt enda käte jaoks sobivaks sättida. Ametliku nimega USB Hot Cooler Keyboard vajab selleks aga lausa kaht USB-porti.

Thanko klaviatuur maksab umbes 600 krooni, nii et kokkuhoid küttekulude arvelt on korralik, kuid esialgu müüakse seda üksnes Jaapanis.

KESKENDU VÄIKESTELE ASJADELE

Epson Stylus SX600FW on moodne ja stiilne Wi-fi printer, skanner, koopiamasin ja faksiaparaat 6,3 cm diagonaaliga LCD ekraaniga

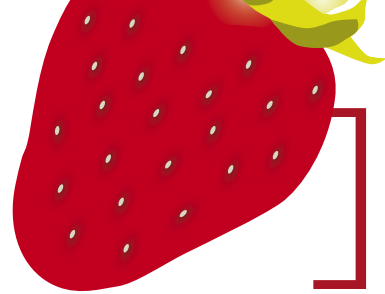
Printi ja skanneeri tekstidokumente või pilte traadivabalt ning saada ja võta vastu värvilisi või mustvalgeid fakse. Printi arvuti abita mälukaardilt või PictBridge-kaamerast mustvalgeid või värvilisi fotosid suurusega alates 10x15 cm kuni A4. Töötle pilte, eemalda punasilmsust ja lisa raame Epson Easy Photo Print tarkvara abil.

Printimiskiirus 38 lk/min.

6.3 cm LCD ekraan menüüs navigeerimiseks ja piltide kuvamiseks.
Trükk on veekindel, ei määrdu ega lähe markeriga tähistades laiali.

EPSON[®]
EXCEED YOUR VISION

Demonstreeri oma pilte seinalambis

• Kõikidest erinevatest ideedest, kuidas oma fotosid demonstreerida (kõik need erinevad digiraamid), on see ilmselt üks mu lemmikuid. Kiirelt arenev disainibränd Suck Uk on valmis teinud slaidiseinalambid, kuhu saad ise oma lemmikpildid sisse libistada. Enne peaks pildid slaidideks tegema, kuid seda teenust pakub pea iga fotopood. Ning kui sa vähegi midagi fotograafiast tead, siis ilmselt oled sa ise juba ammu slaidifilmi funktsioonidega kursis.

Lampi on saadaval kolmes suuruses (hinnaklassis 1400–2000 krooni) ja seda võib seinalle kinnitada mõlemat pidi, nii vertikaalselt kui horisontaalselt. Näeb ilus välja ja on põnev vaadata – ideaalne nohikulembene kujunduselement.

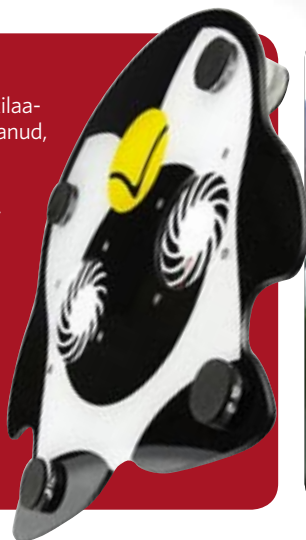
Šikk ja sarmikas

Kevadel saime me näha noore vihase disainerpoisi nägemust lähedast sülearvutist, nüüd on saadaval ka midagi naistele. Punane ja kauni lillemustriga HP Mini Vivian hakkab maksma umbes 9000 krooni ja Eestisse jõuab see kevadel. Daamid, tõtate järjekorda!

Et sülearvuti üle ei kuumeneks

• Erinevaid sülearvutijahuteid ja ventilatoreid on «Naistekas» ennegi tutvustanud, kuid need kaks on ilmselt ühed nunnumad! Saage tuttavaks: pingviini- ja koerakujulised sülearvuti jahutusplaatvormid. Mõlemale on sisse ehitatud kaks jahutusventilaatorit, mis aitavad arvutit sülle või voodisse tõstes jahutada. Töötavad Pingu ja Kutsu üle USB-kaabli ja maksavad leheküljel gadget4all.com kõigest 25 dollarit ehk ligikaudu 250 krooni. «Naistekas» aga hoiatab: ära üldse mõtleli selliste aluste soetamise peale, kui sa kardad lapsik välja näha!

Naistekat
toimetab
Sigrid Lamp

Ülinunnud kaamerakotid

• Kas ka sinul on probleeme oma pisikese digikaamera leidmisega käekotist, mis on täis sadu pisikesi, kuid eluks nii vajalikke vidinaid? Sel juhul tasub sul minna firma Pottery Barn kodulehele.

Aeg-ajalt tuleb see USAs populaarne kodusisustusfirma välja eriti nunnude ja nohiktibisöbralike toodetega. Üheks selliseks on ka need fotokotid, mis on valmistatud võltskrokodilli- või -ussinahast.

Kuna tegu on kunstnahaga, siis on ka südametunnistus rahulik, et ükski armas reptiil ei pidanud sinu kaamera hüvanguks surema. Kotid on supernunnud värvi: valida on roosa, türkisinise, erkroheline või stiilse musta vahel.

Garanteeritud, et suures asjadesevadikus paistavad need kotid silma ja sul on mugav oma kaamera järele haarata. Mine vaata www.potterybarn.com ja vali välja oma lemmik. Kotid maksavad umbes 250 krooni.

Kuu öko: šikk väline kõvaketas

• «Naistekas» on alati olnud lisaks nohikusöbralikkusele ka väga loodussöbralik. Õnneks saame igal kuul rõõmustada, et aina enam tehnikatootjaid on oma ninad päikese poole pööranud ning hakanud tootma säästlikke vidinaid.

Selle kuu parim ökotood on kindlasti firma Fabrik toodetud [re]drive - 500gigabaidine väline kõvaketas.

See on valmistatud 100 protsenti taaskasutatavatest bambuspuupaneelidest ja alumiiniumkestast, taaskasutatavast papist kasti pakitud ketas on lisaks kõigele ka energiasäästlik.

Nimelt on kettal sensorid, mis lülitavad ketta koos arvutiga vooluvõrgust välja, ja adapter on ehitatud spetsiaalselt selline, mis hoiab energiatarbimise miinimumi peal.

Geniaalne mõte: hiirematt-märkmepaber!

• Jälle üks idee, mille peale tahaks käsi lajutada ja õlgu kehitades küsida: miks keegi pole varem millegi sellise peale tulnud? Ma arvan, et te nõustute minuga - eriti, kui teie kirjutuslaud meenutab vähegi minu oma. Kuna alati on vaja ju midagi üles kirjutada, siis on laud kaetud erinevate paberilipakate, *post it*'ide ja märkmepaberite kuhjaga. (Olgu Microsoft OneNote nii suurepärase kui tahes, ei asenda miski siiski oma käega kirjutamist!)

Märkmeplokke, mis funktsioneerivad hiiremattidena, saab tellida 130 krooni eest leheküljelt seejanetwork.com. Saadaval on kahe kujundusega paberimatte - «Surf» ja «Cheese» -, mis pole küll ehk eriti originaalsed viited veebisurfamisele ja hiirte lemmiktoidule, aga me oleme nõus sellest mööda vaatama.

KUU TSITAAT

«Me saime Vista kohta palju tagasisidet.»

Microsofti Windowsi-ala asepresident **Steven Sinofsky** väljendab end viisakalt.

Om mani padme hum!

Teinekord on sul vaja hirmsasti internetiturundust osta. Tegelikult valdab sind internetireklaamist mõeldes erutus, varvastest pihta hakkav surin. Valdkond on ju nii moodne.

• Kes ennast selle teemaga kursis hoida üritab, teab kümneid ja sadu seksikaid märksõnu nagu «*blog marketing*», «*social networking synergies*», «*word of mouth marketing*» jne; kellel on soovi rohkema järele, otsigu lihtsalt Google'ist «internet marketing buzzwords» – tulemuste vähesuse üle kurtma ei pea.

Kõik need seminaridel ja konverentsidel, blogides ja taskuhäältingutes tüütuseni korduvad märksõnad peaksid justkui aitama su äri efektiivsemalt turundada.

Kui astud suvalise internetireklaami kontori uksest sisse, ei pea sa pettuma.

Sind pannakse laua taha istuma, antakse kohvikruus nina alla ning räägitakse, räägitakse, räägitakse – blogidest, sotsiaalvõrgustikest ja osalusturundusest ning lisaks neist võimalikest nähtustest, mille kohta eesti keeles veel päris oma sõna polegi.

Naudi, sest hoolimata 600- kuni 2000kroonise tunnihinnast on see üsna soodne meelelahutus, kuna palju üle tunni seda niikuinii kuulata ei kannata.

«Noh, hakkame siis pihta!» võid viimaks lausuda. «Hakake minu äri hüvanguks tegema

kõiki neid vahvaid, erutavaid asju, ja soovitatavalt võimalikult kiiresti!»

Kuid järgnev võib tulla sulle üllatusena, sest erinevalt maagilisest web2.0-sotsiaalvõrgustiku-juutuubi *voodoo*'st, mida justkui oodata võiks, lajatatakse su ette lauale tõenäoliselt banaalne pakkumine spämmida mõnd «leagalset» ja «*opt in*» meililisti ning osta oma bännerid mõnesse traditsioonilisse portaali, lisaks võib-olla näiteks MSN Messengerisse.

«Kuid milleks siis ometi kogu see jutt neist vahvatest, maagilistest mustkunstitrikkidest, kui päeva lõpuks on rauda lükata ikka vaid see vana igav bänneripadrin?» võid sa mõelda, kui oled negatiivne inimene, kes eelistab klaasi näha pooltühjana, mitte pooltäis olevana.

Aga kui su hing on kaunim, võid mõelda, et elu olekski igav, kui näiteks jõuluringid ei pärineks kaugelt jõulumaalt, vaid mõnest labasest kaubanduskeskusest.

Ja mõelda vaid, kui vahva on ikkagi olla osa internetiturundajate salaseltsist, kes vadistavad oma ümbritsevatele arusaamatus müstilises salakeeles ning tegelevad salapärase internetireklaamimaagiaga.

MART PARVE

Kolumnist

little gamers

arvamus

+100°

Uued domeenid?

ICANN kaalub võimalust hakata rikastele soovijaile registreerima 2 miljoni krooni eest suvalisi esimese taseme domeene. Sel juhul on ilmselt oodata domeene nagu .apple, .arsenal ja tõenäoliselt ka .kalev.

+78°

Pildid otsiindeksisse

Google on asunud indekseerima ka skannitud dokumente, mida seni neis leiduva teksti järgi otsida polnud võimalik. Kui suurt arvutusjõudlust selleks vaja läheb, võib vaevu ette kujutada. Google'ile riistvara tarnijad rõõmustavad.

-25°

World of Warcraftil 11 miljonit kasutajat

World of Warcraftil on nüüd 11 miljonit registreeritud kasutajat. See tähendab 11 miljonit inimest, kes raamatute lugemise ja vanavanemate külastamise asemel arvuti taga küürutavad.

-60°

Klikitamatud Mac-Bookid

Paljude uute MacBookide puuteplaat või seda juhtiv draiver on vigane ning keeldub iga pooleksaja klõpsu järel mõnda aega uusi vajutusi registreerimast. Kasutajad on kurvad, sest nad on kalli raha eest saanud poolpiduse toote.

Ämber ämbris

Heh, heh. Eelmisel kuul unustasime ämbrite sisse pildid panna. Nüüd oleme oma ämbritega lausa metatasandil, ämbrite ämbris pole [digi]s varem olnud. Me loodame, et ei tule ka.

Häda Sony akudega

USA tarbeelektroni ohutusega tegelev ametkond on käskinud turult tagasi korjata 35 000 Sony valmistatud sülearvutiakut, kuna need kuumenevad üle ja lähevad põlema. Vigased akud on kasutusel HP, Delli ja Toshiba sülearvutites.

SEL KUUL

Keeleõpe läbi seikluste

MARTIN METS

toimetaja

● Sel kuul «Keele omandamise» loengus keeleõppe meetodeid kuulates avastasin, et arvutimängud on ikka ühed väga kasulikud asjad. Eelkõige rohke dialoogi ja tekstiga seiklusmängud, kus keele mõistmisel on ülioluline roll. Kunagi ammu aegadel olid «Indiana Jones and the Fate of Atlantis» ja esimene «Metal Gear» mängud, mida sai läbitud klaviatuur ühes ja sõnaraamat teises käes. Ja inglise keel sai ruttu ja valutult selgeks.

Keele omandamise juures on

ülioluline faktor motivatsioon ja mis saaks olla selleks parem kui põnev mäng. Oktoobris mängisin saksakeelset «Broken Sword 2.5» ja avastasin nende mitme mänguga veedetud tunni jooksul, et kunagi õpitud saksa keel tuli tagasi suhu nagu imevael.

Subtiitrid on võimalusel kasulik üldse välja lülitada – kirjakeel on tahtmatult keele selgeks saamist takistav faktor. Vanematele aga kasulik nõuanne – ostke oma võsukestele seiklusmänge ja näete, et neist on kasu!

KUU TSITAAT

«Mind pole praegu kontoris.
Palun saatke tõlkimist vajavad materjalid.»

Liiklusmärk Swanseas Suurbritannias, kus kohalikud ametnikud saatsid veokijuhte suunava märgi ingliskeelse teksti kõmri keelde tõlkimiseks inimesele, kelle postkastil oli aga kõmrikeeelne teade «olen kontorist väljas», mida ametnikud omakorda pidasidki fraasi «veokitele keelatud» tõlkeks.

«Pixar arvab siiani, et Anu Lamp on mees»

Tal on riulitais põnevaid masinaid, mida sa pole kunagi näinud, aga millega tõenäoliselt salvestati su kunagise lemmikfilmi heli. Ta juhib Eesti vanimat filmihelistuudiot ja vahetab USAga ilmselt rohkem lepinguid kui Eesti Välisministeerium. Ta on Ants Andreas.

Alustasite ju tegelikult väga ammu, tehnika oli siis ilmselt teistsugune?

Alustasin 12aastaselt, kui hakkasin kinodes mehaanikuid asendama ja rahvale filme näitama. Selle eest sain juurdepääsu mõtetehnikale ja raadiosadele, mida ma poleks endale kunagi lubada saanud. Pärast sõjaväge maandusin Tallinnfilm helistuudios, kus minu põhiülesanne oli tagada seadmete ööpäevaringne töö. Sel ajal salvestati 35 mm magnetlindile. Siiski, viimane 35 mm film, mis võtteplatsil töötas, oli «Nukitsamees». Ja kogu töö käis seni suhteliselt vaevaliselt, kuni tuli välja šveitslaste Nagra. See oli nagu ilmaime – täissünkroonsalvestus, neopiloote süsteemis.

Vabandust, aga see on minu jaoks nagu hiina keel.

No ütleme, et Nagra oli erinevalt Vene tehnikast äärmiselt töökindel ja täpselt selle jaoks ehitatud, mis vaja oli. Mõned analoogsalvestuse fännid kasutavad seda näiteks plahvatusstseenide jaoks siiani, maksab praegu üle 10 000 dollari.

Millal te esimest digitaalset salvestusseadet katsuda saite?

Esimesed digitaalsed salvestused said tehtud DAT-magnetofonidega. Tänapäeva vaatevinklist on ta ikka suhteliselt õnnetu riist. Aga tõsiseltvõetavaks digitaalseks filmihelinduseks läks Eestis 1997. aastal, kui me saime Akai süsteemi.

Mis see on?

Ergonoomiline raud, kokku viidud arvuti tarkvaraga. Aga pärit sellest ajast, kui oli tüüpiline, et temasse kopeeriti lintidelt ja välja läks ka lintidele. Hinnati teda selle järgi, mida ta võimaldab, ja oli vahva küll. Varsti tuli aga välja, et ta ei ühildu mitte millegagi, kõike, mis sisse läheb ja välja tuleb, peab reaajas kopeerima. Kasutame teda praegu eriotstarbeliselt, kui peame lintmasinatele midagi sünkroonselt ümber kandma.

Aga mis need kõige moodsamad programmid on, millega täna filme helindatakse?

Me kasutame programmi Nuendo 3. Sel on hulk erinevaid protsessinguid, teiseks on see väga kiiresti jagatav kõikide tööjaamade vahel, Nuendoga suhtlemine on FTP kaudu võimalik praktiliselt üle maailma. Salvestuskvaliteedil pole enam ammu vahet. 16 bitti ja 44 kHz – seda teevad alates DATidest kõik masinad, küll aga

[CV]

Nimi: Ants Andreas

Vanus: 60

Haridus: Tallinna Polütehnikum, Tallinna Polütehniline Instituut

Töö: alates 2000. aastast OÜ Film Audio juhataja, helirežissöör 1971-2000 Filmistuudio Tallinnfilm, heliinsener

on vahe protsessingu kiiruses ja ühildatavuses.

Tean, et suur osa USA multikatest on siin stuudios eesti keelde dubleeritud. Kuidas see käib? Kõige aluseks on see, et tellija on Ameerika stuudio. Ühe filmiga kaasneb umbes 400 e-kirja, telefonikonverentsid ja kilodes paberimaterjali, lepinguid, mis kehtivad kogu universumis. Nii et me ei saa Kuu peal ka teha mingeid tehinguid, mis neile ei meeldiks. Stuudiod määravad tingimused ja valivad näitlejad.

Nii et Pixari produtsendid teavad näiteks üpris hästi, kes on Anu Lamp?

Jah, kuigi nad arvavad, et ta on mees. Sest näiteks Sidi osast «Jääajas» oli 20th Century Foxi rahvas väga vaimustuses: «See Mr. Lamp tegi superhästi oma rolli.» Üks nende põhjalikkuse näide on «Shrek 2». Esilinastusest oli möödas juba poolteist aastat ja me saime e-kirja, et 5020. jalal on üks sõna, mis ei vasta skriptile. Me ütlesime, et vastavalt meievahelisele lepingule oleme me materjalid hävitanud. Saadeti Ameerikast algmaterjalid. Tuli välja, et see sõna oli «sohu» aga skriptis oli «soo». Ütlesime, et see on eesti keeles sama mõiste, läks lihtsalt paremini süntsi. Öeldi: «Okei, thank you.»

Te võite ju siin vaeva näha, aga kui Mati oma vana monoteleri plärisema paneb, ei saa ta pooltest nüanssidest aru.

Hästi helindatud asi kõlab igal pool kuidagimoodi. Halvasti helindatud asi – mõnes kohas pole ju viga, teises kohas on täiesti metsas. Loomulikult, me ise ka kardame seda Mati juhtumit. Teeme endale igasuguseid koopiaid ja kuulame neid kõige erinevamate kohtades. Oleme ka autos kassetmakidelt kuulanud, näiteks kui «Nukitsameest» tegime lastele. Läksime öösel süüa tooma, panime kasseti sisse ja see lõppes sellega, et sõitsime stuudiosse tagasi ja hakkasime otsast pihta.

Mis filmimaailmas lähema aja jooksul muutub?

Muutub väga palju. Võrgukeskemaks muutub nii filmide loomine kui levitamine. Praegu hoitakse mõneti isegi kunstlikult uue tehnoloogia pealetulekut tagasi, kuna suurfirmad peavad oma tehnika liisinguid maksma, aga ühel hetkel on pööre paratamatu. [d] JOHANNES TRALLA

Hollywoodi lepingud kehtivad kogu universumis. Nii et me ei saa ka Kuu peal teha midagi, mis neile ei meeldi

- ★★★★ **Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.
- ★★★★ **Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.
- ★★★ **Harju keskmine.** Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- ★★ **Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.
- ★ **Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündida.

Iseloomuta

Canoni amatöörpeegelkaamerad jõudsid juubelinumbrini. 50D on soliidse välimusega ja elult üksjagu õppinud, ent kohati kimbutab kaamerat juba seniilsus.

● Just siis, kui kompaktkamerate puhul hakkab megapiksliaralli aeglustumata, annab Canon sellele peegelkaamerate ridades hoogu juurde. Uue kaamera 15,1 megapiksli ei ole mitte ainult 1,5 korda rohkem kui eelkäijal 40D-l, vaid ületab ka kõikide konkurentide näitajaid (Nikon D300 – 12,3 MP; Sony a350 – 14,2 MP; Pentax K20D – 14,6 MP; Olympus E-3 – 10 MP). Veel suurema resolutsiooni saamiseks tuleks osta juba täiskaadriga kaamera.

Suurim probleem on müra

Kuna sensori suurus on kasvanud vaid murdosa millimeetrist kummaski suunas, tähendab see, et sensori valgustundlikud osakesed on lihtsalt väiksemad, et neid samale alale rohkem ära mahuks. See omakorda toob aga üsna paratamatult

Müra on piltidel palju. Muretult kasutatavad on vaid ISO 200 ja ISO 400

kaasa ka suurema müra.

Müra ongi 50D suurimaks puudujäägiks. Õigem oleks öelda – ülejäägiks, sest müra on piltidel ootamatult palju. Muretult kasutatavad on vaid ISO 200 ja 400, üle selle hakkavad varjualad kiiresti säbruliseks muutuma.

Teravustamispunkte on jätkuvalt 9, täpselt nagu eelkäijalgi. Kuigi enamikul juhtudel sellest täiesti piisab, poleks mõne lisandumine siiski paha teinud. Kaamerasse saab salvestada kuni 20 objektiivi andmed ning igäihe puhul autofookust käitsi timmida, kui objektiiv juhtumisi

valetama peaks. Samuti on lisandunud kaamerasisene vinjetieemaldus Canoni objektiivide jaoks, mis järeltõtluse hulka vähendab.

RAW-faile saab salvestada koguni kolmes kvaliteediasemes: lisaks täisresolutsioonile ka 7,1- või 3,8megapiksliksena. Loodetavasti julgustab see värskeid kaameraomanikke RAW-vormingut rohkem kasutama.

Omapärane ning teretulnud on võimalus määrata värvustasakaalu suvaliselt pildilt ning värvustasakaalu kompensatsioon ja kahvel.

Päris laiskade kasutajate jaoks on olemas *creative auto mode*, kus kahe liuguri abil saab määrata teravussügavust ja säriaega.

Ühenduste hulka on lisandunud HDMI, mis röömustab kindlasti moodsate telekate omanikke. kolmetolline 920 000 piksliga LCD-ekraan on samuti ilus, aga see on nüüdseks juba standardiks muutunud, nii et vähemat oleks ka imelik pakkuda. Küll aga on 50D ekraan ereda päikese käes kasutades parim, mida me seni näinud oleme. Enam ei pea pooltki nii tihti ekraani käega varjama, et midagi näha oleks.

Suumida ei saa

Pärast pildi tegemist ei saa seda suurendusnupuga teravuse kontrollimiseks suumida, selleks tuleb minna piltide vaatamise režiimi – pisiviga, aga muutub kiiresti tüütuks. Ometi on ju kaamera mõeldud pigem algajale, kes tahavad tulemusi pisut tihedamini kontrollida

kui profid, kes suudavad kinnisilmi õige seade määrata. Kasutusmugavusest rääkides häirib veel *thumbstick*, mis külgedele liigub küll mugavalt, aga keskele vajutades on eksimused kerged juhtuma.

Menüü on küll vahelehtedeks jaotatud, aga kuna kõik valikud pole sinna mah-

• Märki «[digi] hea ost» kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

• Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

• «[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Canon

Canon EOS 50D

HIND: 19 990 KROONI (KERE)

Müüb: Overall

Sensor: CMOS 22,3 x 14,9 mm, 15,1 megapiksli

Fookus: 9 iseteravustamispunkti, kõik ristiandurid

Tundlikkus: ISO 100–3200 (laiendatav kuni 12 800ni)

Säriaeg: 30–1/8000 sek

Värvustasakaal: Auto, 6 eelvalikut, 1 kasutaja valik, temperatuur

Pildiotsija vaateväli: 95%

Ekraan: 3 tolli (920 000 piksli)

Sarivõte: 6,3 kaadrit sekundis (90 JPEG või 16 RAW)

Katiku eluiga: 100 000 kaadrit

Mootmed: 146 x 108 x 74 mm

Kaal: 730 g ilma akuta, 822 g koos akuga

tunud, tuleb osade seadete muutmiseks ikkagi menüüdesse sukelduda, mis pole alati ei loogiline ega lihtsalt harjutav. Samuti paistab pisivigu esinevat tarkvaras, sest üle hulga aja õnnestus peegelkaamera ekraanil näha veateadet, mille eemaldas üksnes kaamera väljalülitamine.

Üks hea ja üks halb uudis

Värviedastuse osas valmistis kaamera proovipildistamisel ühe negatiivse ja ühe positiivse üllatuse. Pruuni-rohelise-kollasekirjusid tammelehti jäädvustades ei saanud 50D korrektsete värvide edastamisega absoluutselt hakkama, kogu pilt oli ühtlaselt kollastes toonides, samas kui puul leidis kõiki värve ja kohati üsna kontrastselt. See-eest dünaamilise ulatuse tarkvaraline suurendamine nii varju- kui päikesepaistelisi alasid sisaldaval pildil andis väga häid tulemusi – heledad alad, mis seda funktsiooni kasutamata tehtud pildidel olid täiesti põlenud, mitte üksnes ei paistnud välja, vaid pakkusid ka lisadetaile.

[d] KRISTJAN KALJUND

[HINNANG]

Aus kaamera, millel võiks vabalt olla vähem megapiksleid ja rohkem iseloomu. Ja vähem müra paluks ka.

[d] hinne:

Sony Ericsson

Nimeta see mobiiltelefon. Ta on ilus, kallis, tehnika viimane sõna, suure puuetundliku ekraaniga, mängib videot ja muusikat, võimaldab mugavalt veebis surfata ning tahab olla seksikas ja ihaldusväärne.

● Lihtne, eks. See on iPhone, ütled sa. Aga kas ikka on? Mina ütlen, et see võib vabalt olla ka Samsung Omnia (vt lk 38). Sony Ericsson arvab, et sellele kirjeldusele võiks vastata nende lipulaev, XPERIA X1.

Neil on muidugi õigus ka. Mis ihaldusväärssusse puutub, siis foorumid sumisevad juba kevadest saadik X1 teemadel. Kas ta tuleb ikka niisugune või naasugune, võimaldab teha seda või toda, küsivad fännid ja muretsevad, millal X1 lõpuks poodi jõuab.

Bling-bling ärimehele

X1 on Sony Ericssoni jaoks mitmes mõttes samm tundmatusse. On üritatud tõestada, et nad suudavad teha asjaliku äritelefoni ja seksika *bling-bling*-telefoni, mis on mõlemad ühte kesta pandud. Harjumuspärase Symbiani asemel on kasutusel hoopis Windows Mobile 6.1 Professional ning telefoni valmistajaks

Sony Ericsson pole suutnud otsustada, kas see on ärimehetelefon või moodne aksessuaar

HTC, kes ka ise telefonitootjana kuulsust kogunud.

Sony Ericsson rõhutab, et X1 disainisid siiski nemand ja seda on ka tunda. Kest on metallist, ekraan liigleb vaikse sahinaga pealt ära, paljastades metallnuppudega neljarealise klaviatuuri, millel on tõesiti hea trükkida.

Ekraani allosas on nupud, mis on aga esimene suurem ebaõnnestumine. Esiteks on neid liiga palju ehk kuus pluss viiesuunaline kesknupp ning teiseks on need nupud plastist, logisevad, liiga väikesed ja käivad liiga raskelt. Kõnele vastamine ei ole meeldiv tegevus.

Kesknupp on omakorda multi-

funktsionaalne: seda saab viies suunas vajutada, aga nupu keskosa toimib hii- repadjana, millel näppu libistades saab ekraanil kursorit liigutada. Erinevalt Samsung Omniast siin küll hiirt ekraanile manada ei saa, aga pärast mõningast harjutamist on pöidlaga menüüdes ringisõud-

mine päris mugav ja kiire.

Nagu öeldud, ei ole Sony Ericsson suutnud otsustada, kas X1 on ärimehe või edeva mehe telefon. Telefoni ülaosas on standardne 3,5 mm kõrvaklapipistik, esimene selline Sony Ericssoni telefonidel.

Tehniliselt poolelt on muidugi kõik va-

sisu otsimas

jalik esindatud, alates 3G-st ja lõpetades GPSiga, nii et telefonil jookseb vabalt isegi Tomtom, seegi sai järele proovitud. Ainukese asjana on millegipärast puudu kallutussensor ehk telefon ise ei tea, kas sa hoiad teda käes püsti või pikali – väga imelik ja samas pettumust valmistav otus. Ekraanipilt läheb automaatselt horisontaalseks siis, kui klaviatuur avada, aga kui tahta kinnise klapiga näiteks filmi vaadata või veebis surfata, tuleb enne programmile öelda, et ta end ekraanil keeraks.

X1 kõige suurem probleem on aga tarkvara. Apple ju ei anna enda oma kellelegi

kasutada. Nii jääbki üle Windows Mobile koos oma plusside ja miinustega. Pluss on see, et see enam-vähem toimib ning ühildub hästi Windowsiga. Windows Mobile'il on sees ka mitmed tuttavad programmid, nagu Office, Internet Explorer, Outlook jne. Miinuste rivi on aga pikem, kuigi see arvamus on subjektiivne.

Aeglane ja ebakindel

Esiteks on WM aeglane, keerlev liivakell on pidev nähtus. Teiseks on ta ikkagi Windows, st vajab näiteks aeg-ajalt telefoni taaskäivitamist või keeldub mõnikord mõnd programmi avamast. Kolmandaks on selgelt näha, et ta ei ole tehtud inimeste poolt, kes on harjunud disainima telefonide kasutajaliideseid. Asjad ei ole loogilised, nupud ei ole õige koha peal.

Nokia S60 on küll veidi tüütu, aga vähemalt saan ma jooksu pealt lugeda ära oma e-kirjad, vaadata üle viimased uudised, saata kaks rida Twitterisse, helistada ja kirjutada lühisõnumi. Kas või autoroolis, kuigi see pole minulust kena. Windows Mobile'iga nõuab iga selline asi süvenemist, rahulikku meelt ja telefonist stiluse väljakoukimist, sest, nagu öeldud, ekraanil on kõik väga väike. See on väga jabur, sest ruumi on ju meeletult, aga numbrid, sissetulev kõne, teated ja kõik muu on kirbukirjas.

Paneelid ja probleemid

Kuna Windows Mobile ei ole erinevalt iPhone'ist näpuga juhitav, aga näpuga juhtimine on moodne ja seksikas, on Sony Ericsson läinud sama teed nagu Samsung ja ehitanud Windowsi peale oma kasutajaliidese. Selleks on telefonil kohe eraldi nupp «Panels». Paneelid on midagi kasutajaliidese ja eraldi programmi vahepealset. Näiteks võib tõmmata paneeli nimega SPB Mobile Shell, mis asendab pea kogu Windowsi kasutajaliidese sellisega, kus on suured nupud ja mida on võimalik ilusti näpuga juhtida. Eraldi paneelina toimivad aga ka meediamängija, Google'i otsingukast, erinevad ekraanisäästjad, kalender jne.

Aga siingi ei saa ilma probleemideta. Paneeli käivitamine võtab mitu sekundit aega ja paneel on tihti ise ainult kosmeetika: paari klõpsu järel oled sa ikkagi

Sony Ericsson XPERIA X1

HIND: SELGUB NOVEMBRIS, ILMSELT UMBES 10 000 KROONI

Müüb: küsi telefonipoodidest

Võrgud: GSM 850/900/1800/1900, WCDMA/HSDPA

850/900/1700/1900/2100

Kõneaeg: kuni 10 h, ooteaeg kuni 580 h

Operatsioonisüsteem: Windows Mobile 6.1 Professional

Ekraan: 3 tolli, 65K värvi LCD, puutetundlik, 800 x 480 pikslit

Mälu: 400 MB, microSD pesa

Ühendused: Bluetooth 2.0 EDR, USB, WiFi, a-GPS, FM-raadio

Kaamera: 3,2 megapikslit

Meediamängija: MP3, AAC, AAC+, EAAC+, WMA v9, AMR, MIDI, MPEG-4, H263, H264, WMV

Mõõtmed: 11 x 5,3 x 1,7 cm

Kaal: 158 g

Windowsi keskkonnas tagasi ja sunnitud jälle küüneotsaga või stilusega imepikise linke taga ajama. Pealegi pole paneelid *multitask* ivad: pannes meediapaneele muusika mängima, jääb see kohe vait, kui sa paneelist lahkud. Nii tuleb muusika kuulamiseks enamjaolt kasutada ikkagi Windows Media Playerit, aga mis mõte siis eraldi paneelil on?!

Kas ma ostaksin selle endale 10 000 krooni eest? Paraku kindlasti mitte. Telefon ju toimib, aga pole kaugeltki kiire, mugav ega seksikas. Ta püüab olla kõik korraga: ärimehetelefon ja moodne multimeediakeskus. iPhone'i konkurent ja samas mitte. Multimeediakeskus ja kirjutusmasin. Sony Ericsson on füüsilise disaini ja koostekvaliteedi mõttes teinud oma parima, aga al veab tarkvara. Nagu Samsung Omnia. **[d] HENRIK ROONEMAA**

[HINNANG]

Sony Ericssoni uus lipulaev, mille õnnestunud füüsis ei ole piisav argument: Windows Mobile veab kasutajat alt.

[d] hinne:

Uues versioonis on võimalik sellisel kuval ka kirjutada.

Esitlusmoodulis on miljon uut malli ja korralik tabelite lisamise võimalus.

OpenOffice 3

Kontoritarkvara OpenOffice.org on jõudnud 3. versioonini. Tasuta eestikeelne kontoritarkvara läheb iga versiooniga tasahilju järjest paremaks.

• Suur osa ikoonidest on pehmemaks ja sõbralikumaks joonistatud. Väiksema resolutsiooniga ekraanil või kineskoopkuvaril vaadates võivad uued ikoonid tunduda uduste ja laialivalguvatena, aga LCD-ekraanil paistavad uued vanadest nägusamad. Tagasi on tulnud vahepealsetest versioonidest kadunud töö alustamise avakuva. Esmapilgul tüütu vahekuva on tegelikult päris mugav, kui on pidevalt vaja tööd teha eri tüüpi dokumentidega.

Laiendusi igaks elujuhtumiks

Avakuval on link laienduste allalaadimisele – seal loetelus veidi sobrades leiab päris kasulikke ja vahvaid laiendusi. Tuhandetele kasutajatele on ilmselt õnnistuseks ja elupäästjaks laiendus Sun PDF Import, mis võimaldab PDF-faile impor-

Uue versiooninumbri jaoks oodanud rohkem sisulisi muudatusi

tida ja neisse muudatusi teha, kui need pole krüpteeritud. Peale selle oskab OpenOffice nüüd avada (kuid kahjuks mitte salvestada) ka Microsoft Office 2007 loodud .docx-, .xlsx- ja .pptx-faile. Ettevaatlik tasub olla keerulisemate uuemat sorti Microsoft Office'i dokumentide vormingu teisendamise ja alati kontrollida, kas

keerukamad elemendid, nt siseraamid või multimeediaobjektid, ikka veatult üle tulid.

24tollise kuvari omanikud tunnevad kindlasti rõõmu Writeri võimalusest redigeerida teksti mitmel teineteise kõrvale asetatud vähendatud leheküljel.

Calci märkimisväärseks uuenduseks on lubatud veergude arvu suurendamine kuni 1024ni (kuigi juba ammu enne selle piirini jõudmist mõtleb tark kasutaja andmebaaside kasutamisele) ning valemite loomise abimees Lahendaja (Solver), mis võimaldab hõlpsamini keerukamaid lahtritevahelisi seoseid luua.

Viimistlused, mitte uuendused

Esitluste loomise moodul Impress ei saa samuti hoobelda just kuigi paljude uuendustega. Üks märkimisväärne lisand siiski on – nimelt saab esitlusesse nüüd lisada ja vormindada tavalisi tabelleid, kaasamata arvutustabeli objekti.

OpenOffice3 on pettumus selles mõttes, et tegelikult oleksin muutunud versiooninumbri jaoks lootnud näha rohkemaid põhimõttelisi uuendusi. Kuid teisest küljest on igapäevasel kasutamisel aru saada, et tegelikult on põhitöö ja arendajate aur läinud olemasolevate funktsioonide lihvimisele ja parendamisele. Kuigi mälukasutus ja kiirus pole Microsoft Office'ile järele jõudnud, on iga vähegi kaasaegse arvuti peal töökiirus igati korralik ning aegluse üle saavad kurta küll vaid vanemate ar-

OpenOffice.org 3

HIND: TASUTA

Saadaval: openoffice.org, openoffice.offline.ee

Nõudmised arvutile: Windows 2000 SP2 või uuem, Linux kernel 2.4 või uuem, Mac OS X 10.4 või uuem; 256 MB mälu (soovitatavalt 512 MB), 400–450 MB kõvakettaruumi (installi ajal 600 MB), ekraani resolutsioon 1024 x 768 või suurem.

vutite omanikud. Olgu kuidas on, uuendamise 2. versiooni pealt tasub igal juhul ära. Need, kel on kunagistest kõõbakatest versioonidest 1.0 või 1.1 jäänud suhu halb maitse ja kes pole vahepeal OpenOffice'it tahtnud proovida, üllatuksid värsket versiooni kasutades tõenäoliselt väga meeldivalt. Muide, eestikeelse versiooniga, mille leiate aadressilt openoffice.offline.ee, tuleb kohe kaasa ka eesti keele speller. [d] SVEN VAHAR

[HINNANG]

99% kasutajale sobiv kontoritarkvara. Enne Microsoft Office'i eest raha väljakäimist proovi kindlasti OpenOffice'it ära.

[d] hinne:

Kui hind on argumendiks

«Hoi, mis teil see uus Garmini autonavi maksab?» – «5000 krooni.» –
 «Lolliks olete läinud või? Mina ostsin 1000 krooni eest näed sellise ACME NS 351!» –
 «Köh-köh. No jaksu siis!»

• Tegelikult ei usu, et Garmini müüja juures selliseid vestlusi ette tuleb. On ju siili-legi selge, et GPSinduse *grand old brand* on igasugustest ACMEdest mitte pelgalt peajagu üle, vaid kõrgub nagu Eiffeli torn Kükametsa kaupluse taustal – võrdlemisel pole seega suurt mõtet.

Esmamulje on hea

Siiski peab tunnustama, et algul olin selle GPSi suhtes üsnagi positiivselt meelestatud. Lõppude lõpuks võib ju vabalt olla, et Garminid ja TomTomid elavad oma maine pealt, ning tegelikult on mõlemad tippbrändid minu arust üsna tagasihoidlike omadustega. Kindlasti on see odavapool-

Aparaadi soov mind
 Lääne-Euroopa ja muude
 arenenud riikide teedel
 liikluseeskirju eirama
 panna on seletatav Eesti
 kaartide tüüpvigadega

ne ACME oma hinda väärt!

Niisiis asusingi kohe sealsamas väärt aparaati tuuleklaasi külge kruvima. «Kinnitusjal on tõesti toekas,» leidsin, ning tundsin, et positiivne sisetunne oli õigust rääkinud. Kinnitus on vähemalt sama stabiilne ja kindel kui kõvadel tegijatel, võimaldades samas navi esiklaasist rohkem eemale tuua kui neil mudelitel, mida seni kasutanud olen.

Nuppe rohkem kui nutti

Aparaat buutis ennast ahvikiirusel ning leidis kesklinnas kõrgemapoolsete majade vahel ka üsna kiiresti satelliidid ülles.

Edasist, mis ekraanil toimuma hakkas, saaks ehk kõige paremini võrrelda õudusunenäoga – segane painajalik virvarr, irratsionaalne stenaarium ning hinges pakitsev tunne, et see kõik ei saa ju ometi päriselt juhtuda.

Langutud on rämpstootjatele nii oma se kiusatuse ohvriks: igale võimalikule ekraanivaatele on paigutatud nii palju «funktsioone» kui võimalik, seega on pidevalt näha kõikvõimalikke nuppe ja nupukesi, mis omakorda on paigutatud pahatihti krüptilisevõitu ikoonide taha.

Kui nüüd võtta lisaks arvesse, et ekraan on spartalikult kasinate mõõtmetega, on aparaadi roolikeeramise kõrvalt käsitsemine vigaderohke ja nõuab tähelepanu – viimane asjaolu võib aga põhjustada tõsise õnnetuse.

Välismaale ei tasu minna

Juhiste kvaliteeti ei ole Tallinnas kasutamise puhul võimalik eriti hinnata, sest autonavi tõelised head ja vead tulevad välja ikkagi Lääne-Euroopa või teiste arenenud riikide maanteepusades. Aparaadi soov mind siin-seal liikluseeskirju eirama mahitada on aga seletatav Eesti kaartide tüüpvigadega ning seda ei saa kuidagi konkreetselt navile süüks panna.

[d] MART PARVE

ACME NS-351

HIND: 2600 KROONI

Müügil: Euronics ja Eltarc

Ekraan: 3,5 tolli, puutetundlik

Mälu: 2 GB SD-kaart komplektis

Muud funktsioonid: e-raamat, fotode vaatamine

Komplektis: USB-kaabel (ka laadimiseks), autolaadija, autohoidik

Kaardid: Euroopa Liit, Balkan, Türgi, Ukraina, Valgevene

Mõõtmed: 9,2 x 7,8 x 1,9 cm

[HINNANG]

Odav ja toekas, klaasi külge kinnitub hästi. Praktikas autojuhi vaenlane, mitte sõber, nagu tegelikult olema peaks.

[d] hinne:

Elegantne kaaslane

Samsung Q310 on pealtnäha glamuurselt särav sülearvuti. Läikiv, aga ka kohati ebamugavalt peegeldav ekraan, mille ääred on ümbritsetud veel läikivate liistakuga, lükkab glamuuripedaali põhja. Kuid uurime, mis on selle edeva välispinna all peidus.

• Kui palju elegantsi saab 12 000-krooni-se sülearvuti sees olla? Kohe selgub. Inteli integreeritud graafika on selge vihje, et vähegi nõudlikumad mängud siia arvutisse teed ei leia, Intel GMA 4500MHD toetab küll iseenesest Blu-ray-filme, kuid vastav seade on puudu.

Siidkindad kätte

Esimese asi, millest ei saa mööda vaadata veel enne arvuti käivitamist, on läikiv randmetugi, mis on mõnus ja äärest ümbara kujuga. Käsi on mugav toetada ja kasutamise käigus ei lähe tugi kuumaks. Halva tüllatusena jäävad läikivale randmetoele aga inetud näpujäljed, millel pole mingit seost isikliku hügieeniga.

Klaviatuur on okei, nupud on natuke toored, kuid selgelt üksteisest eristatavad, ja klõbisevad tuhmilt, nagu asuksid nad teises toas. Pärast natukest aega kasutamist on juba tunne, et võib selle peal kirjutada küll. Eraldi kiirvalikunuppe pole, kuid tervet rodu erinevaid toiminguid saab funktsiooninuppudega teostada.

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03:	2098
3DMark 06:	875
PCMark 05:	4523
Protsessor:	5359
Graafika:	2103
Kõvaketas:	4998
Akutest:	3:05

Samsung on arvutisse arusaamatul põhjusel toppinud Windows Vista Home Basicu. Et natukegi glamuuripunkte juurde saada ja välise ilu vääriline olla, oleks mõistlik operatsioonisüsteem Vista Home Premiumi peale tõsta. Masina konfiguratsioon soosis seda sammu samuti, kuid miks jäetakse selline kohustus kasutajale. Arvutiga tuleb kaasa tohutult kõikvõimalikku, enamasti Samsungi enda lisatarkvara, mis annab aimu masina tervisest, lubab süntida ning teha tagavarakopieid ja palju muud.

Samsung Q310

HIND: UMBES 12 000 KROONI

Müüb:	küsi arvutipoodidest
Protsessor:	Intel Core 2 Duo T5850 2,16 GHz
Mälu:	3 GB
Kõvaketas:	250 GB
Ekraan:	13,3tolline WXGA
Graafikakaart:	Intel GMA 4500MHD
Optiline seade:	CD/DVD-kirjutaja
Ühendused:	WiFi 802.11g, Bluetooth 2.0, 3 x USB, modem, veebikaamera, sisseehitatud mikrofon, PCI-Express, 7-in-1 mälukaardilugeja, VGA, HDMI
Operatsioonisüsteem:	Windows Vista Home Basic
Mõõtmed:	32,2 x 24,4 x 3,8 cm
Kaal:	2,15 kg

Samsungi sülearvuti on vaikne, ventilaatorikahin ennast näole ei anna, kuid teisematel hetkedel on kuulda kõvakettakabinat. Kõlarid on sülearvuti kohta soliidse kvaliteediga ja lubavad filme vaadata küll. Liideste vähesuse üle kurta ei saa, kolm USB-porti (kaks taga, üks paremal), Bluetooth, VGA ning HDMI rahuldavad enamike inimeste vajadused.

Töötab kaua juhtmevabalt

Aku kestvus on tubli, aga seda tänu sellele, et aku ei pea üleliia võimsaid komponente üleval pidama. Arvuti hinna ja kvaliteedi suhe loksus üsna hästi paika.

Kellele seda arvutit soovitada? Võib-olla neile, kes soovivad tundide kaupa viisakas kohvikus *latte*'t limpsida, sõrmeotsast natuke kirjatööd teha ja veebis surfata ning kes peavad laua all pistikupesa otsimist ja akulaadijaga sahmerdamist absoluutselt ebaglamuurseks tegevuseks.

[4] MARTIN METS

[HINNANG]

Elegantnes ja läikivas (võib-olla liigagi läikivas) korpuses Samsungi sülearvuti, mille aku peab väga hästi vastu.

Hinne:

TOSHIBA
Leading Innovation >>>

Toshiba soovib
Windows Vista®
Home Premium

Loodud, et vaimustada

> Uus A300 - kaasaegse disaini ja uusimate tehnoloogiate ideaalne kooslus.

> Tema nimi on "Intellektuaalne ilu". Loodud Toshiba.

www.toshiba.eu

Samsung ei ole Apple

Vanasti proovisid kõik kopeerida iPodi ja kukkusid haledalt läbi. Nüüd proovib igaüks järele teha iPhone'i ja seni pole keegi märki tabanud. Järjekordne üritaja on Samsung.

• Samsungi tooted näevad üldjuhul paberil väga head välja. Nad on ilusad, tuubitud täis uusimat tehnoloogiat, neile on külge pandud kõikvõimalikud vajalikud ja ka ebavajalikud lisavidinad ning hind

võtavad konkurendid ohkama. «Kuidas sa võistled Samsungiga, nad ju ei küsi oma toodete eest raha,» ohkas hiljuti üks konkurent eravestluses.

Paberil on Omnia täiesti täisvereline Samsung. 125 grammi kaaluv, suure puutetundliku ekraaniga 3G-telefon, millel küljes kõrge resolutsiooniga kaamera (muuhulgas ka näo- ja naeratusetuvastus, makrorežiim jne), millel sees GPS, mis mängib muusikat, videot, surfab veebis ja teeb kõike muud, mida vaja.

Nupp iga näpu jaoks

Telefonile peale vaadates on selge, et sellest on ühemõtteliselt üritatud teha iPhone'i konkurenti – küll veidi paksem ja kitsam, aga midu üsna iPhone'i sarnane. Nuppe on siiski rohkem peal: esipaneelil kõnele vastamise ja kõne lõpetamise nupud ning puutetundlik kesknupp, nagu iPhone'il. Telefoni paremalt küljelt leiab helitugevuse nupud, ülevalt menüüsse sisenemise nupu ja alt kaameranupu, mis lühikesel vajutamisel avab galerii ja pikemal vajutamisel kaamera.

Suuga teeb suure linna

Ilmselt tundus veidi kahtlane, et ma juba arvustuse alguses mainisin sõna «paberil»? Paraku on see tõesti nii, et Omnia on paberil muljetavaldav, aga igapäevaseks kasutuseks ei saa seda mitte kuidagi soovitada.

Omnia probleem ei ole riistvaras, vaid tarkvaras ehk Windows Mobile'is, mis ei ole Samsungi kirjutatud. Seega ei

Samsung i900 Omnia

**HIND: 9199 KROONI (KLIENDILE),
PRAEGU SOODUSHIND 3599 KROONI**

Müüb: Elisa

Võrgud: GSM 850/900/1800/1900, WCDMA 2100

Ekraan: 3,2 tolli, 65 000 värvi, 400 x 240 pikslit, puutetundlik

Ühendused: Bluetooth 2.0, USB, WiFi

Mälu: 8 või 16 GB, microSDHC pesa (kuni 16 GB)

Kaamera: 5 megapikslit, autofookus

Kõneaeg: kuni 6 h, ooteaeg kuni 430 h

Mõõtmed: 11,2 x 5,7 x 1,3 cm

Kaal: 125 g

saa Omnia miinuseid otseselt Samsungi moodapanekuks nimetada, aga ostjale on Omnia ikkagi Samsungi telefon.

Windows Mobile ei ole ehitatud sõrmedega juhtimiseks nagu iPhone'i operatsioonisüsteem. Windows Mobile on nagu väike Windows: väikeste nuppude

Praktikas ei toimi Omnia ja Windowsi koostöös miski nii nagu peaks

ja väikeste menüüdega, mida tuleb tok-sida stilusega. Omnia aga tahab nii väga iPhone'i moodi olla, et stiluse kohta telefoni korpuses ei ole.

Vihastamapanevalt kohmakas

Selle asemel on Samsung ise ehitanud Windowsi Mobile'i peale suuremate ikoonidega menüüsüsteemi, mida on tõesti võimalik sõrmelega juhtida, aga ainult teatud hetkeni. Samsungi sõnumisüsteem, telefoniraamat ja muu on näpuga juhitavuse teel poole peale pidama jäänud. Näiteks võib end lolliks vihastada, üritades kontaktinimistut näpuga kerida nagu iPhone'is. Teoreetiliselt on see Omnia võimalik, praktikas aga...

Praktikas on Omnia kasutamine üks tohutu peavalu, sest Windows ja sellele peale ehitatud kiht on aeglased, kohmakad ning mitte miski ei toimi Omnia nii, nagu peaks. [d] HENRIK ROONEMAA

[HINNANG]

Tehniliselt tasemel, aga tarkvara sobimatus tõttu praktiliselt kasutuskõlbmatu telefon. Kahju, ootame Omnia 2.

[d] hinne:

Seljaga publiku poole

Kõige raskem on kirjutada keskpärastest asjadest. Head saaks taevani kiita, halba maa alla laita, aga mida mõistlikku keskmiku kohta kosta? Kohe mitte midagi ei oska öelda.

• Need valged, klassikalise iPodi jaoks nagu loodud, Korea tootja Cresyni kõrvaklapid lähevad just sinna seltskonda. Lau-lavad küll – ja suurema pingutuseta on võimalik viisist ning sõnadestki aru saada –, aga õiget ja ehedat häält neil pole. Parema puudumisel käib küll, aga pigem jätab külmaks, kui tekitab emotsioone.

Naaberkorteri muusika

Muusika tuleks neist justkui läbi paksu eesriide: bass on hästi esindatud (suhteliselt kiire ja diskreetne), keskmised ning kõrgemad sagedused aga nagu noaga läbi lõigatud. Solisti hääl kõlab sellisena, justkui laulaks ta seljaga publiku poole või oleks tal pool apelsini suus. No ei ole viisakas niimoodi teha – etenduse eest on ju makstud.

Helgema poole pealt tõuseb esile õhuline ja lai helipilt – avatud ehitusega kõrvaklappide trump. Igal instrumendil on oma koht, ruumi jagub kõigile, keegi ei ürita teisel seljas elada ega kolleegidest üle sõita. Klaver on vasakul, saksofon

Klapid, mis loodud kaasaskandmiseks: kerged ja hõlpsalt kokku volditavad

tema kõrval, vokaal keskel, sammuke edasi, ja seal elab end välja trummar, kitarrist tinistab paremas ääres. Muusika elab ja hingab. Rütmitaju on kohal ja väärilt esindatud.

Aga pistik on kullatud!

Neile, kes eelistavad valju muusikat heale kõrvakuulmisele, peaks Cresyn CS-HP500 sobilik kaaslane olema. Nad ei hakka kurtma, moonutama ega kumisema kui voltüminupp maksimumi lähedale keerata.

Kui teete seda hommikul trollis või bussis tööle sõites, siis võite olla kindlad, et pooled kaasreisijad saavad teada, mis laadi muusikate te armastate – mäletate, need on avatud ehitusega klappid. Need, kes päris lähedal seisavad, võivad Cresyni klappidelt oma hommikust padjanägu imetleda. Selle tarbeks on Korea disaine-

Cresyn CS-HP500

HIND: UMBES 650 KROONI

Müüb: küsi elektroonikapoodidest

Elemendid: 38 mm diameeter

Tundlikkus: 100 dB/mW

Sagedusvahemik: 20 Hz - 22 000 Hz

rid neile peegeldavad seljad teinud.

Ülekõrva-klappid on üks krooniline häda: pikema kasutamise järel ajavad nad kõrvad kuumaks. Creysnid pole ses osas erandlikud. Peas istuvad nad hästi ja kindlalt – jooksmiseks ei sobi, aga kiirem kõnnak ja äkilisemad pealiigutused neid paigast ei aja.

Pooletise meetri pikkusest kaablist (selle otsas on kullatud 3,5 mm pistik) piisab enam kui küll, et pidada sidet pükisitaskusse pistetud MP3-mängija ja kõrvade vahel.

CS-HP500 on loodud kaasaskandmiseks: kerged ja väiksed ning paari lihtsa liigutusega saab need veel väiksemaks

[HINNANG]

Väljanägemiselt sobivad need klappid valge iPodi paariliseks. Otsisin ka teisi põhjuseid nende ostmiseks, aga ei leidnud.

[d] hinne:

kokku voltida ja klappidega kaasatulevasse väiksesse nahkkotti pista.

Neile, kes usuvad, et tehnilised näitajad ja numbrid kõrvaklappide kohta midagi tarvilikku ja tarka ütlevad, olgu ka need ära toodud. CS-HP500 korpusesse on istutatud 38 millimeetrise diameetri-ga draiverid, mille tundlikkus on 100 dB/mW, takistus 35 Ω ja sagedusala 20 Hz kuni 22 000 Hz. Kõik said aru, millest jutt?

[d] MARGO KOKEROV

Pult, millele pole mängu

[digi] on kolme ja poole aasta jooksul kirjutanud vaid ühest mängupuldist – käsi tuulutavast Logitech ChillStreamist. Mitte meie pole laisad olnud, mängida meile meeldib, vaid arvutipultide vallas lihtsalt ei ole märkimisväärset arengut toimunud.

● Seetõttu pole midagi erilist ülevaatamiseks ilmunudki, kuni tänaseni. Saiteki puldi huvitavaks omapäraks on vasaku poole d-padi ja juhtkangi (*analog stick*) kohtade vahetamise võimalus. Ümberpööramine võib esmapilgul näida mõnevõrra kasutu, pealegi on ju mõlema nupu eesmärk – pakkuda kaheksat suunaklahvi – sama. Tegelikult on lahendus aga päris vahva – saab valida oma käele parema asetuse ja erinevate mängude puhul, näiteks kihutamise või tulistamise, eelistada erinevat paigutust. Muidugi on võimalus kõige

Lahe oleks liikumistundlikkus, nagu Logitechi MX Air'i või Nintendo Wii puldil

rohkem abiks Xbox360-l ja PlayStationil mängijatele. Asub ju Microsoftil kang üleva ja Sony'l all ning Cyborgi arvutipulti kasutades saab valida kätteharjunud viisi. Nupuvajutusega toimiva vahetuse võib lausa mängimise ajal teha.

Mis asi on FPS-nupp?

Mainimist väärib ka FPS-nupp, mis vahetab puldi seadeid. Sisselülitatud FPS muu-

dab puldi nupud samadeks klaviatuuri WASDi ja selle lähikonna nuppudega. Nii arvab tulistamismäng, et puldikasutaja tegutseb klaviatuuriga ja seadeid muuta pole vaja. Muidugi pole puldiga tulistamine algul kerge ülesanne ja seetõttu pakub Saitek sihtimisabi süsteemi.

Kaasa tulev tarkvara pole kohustuslik, kuid võimaluste maksimaalseks ära kasutamiseks tuleb see installeerida. Mängudele saab luua keerukana tunduva tarkvaraga erinevate nupuseadete profiile. Tarkvarapaketti kuulub ka kalibreerimis- ja seadistusosa. Siin on koht, kus testida käsi väristavat süsteemi Rumble – seesama Immersioni oma, mis Sony PlayStationi DualShocki pulde teha aidanud.

Pill tuleb pika ilu peale

Kui seadistusaknas on värinaefektid selged ja hästi esitatud, siis mängudes sellist pidu pole. Üheski viies testitud mängus värintat polnud. Mitte ainult pult pole pirtsakas, vaid Rumble'i toe leiab üksikute PC-mängudest.

Cyborg jagab teise Saiteki puldiga, väikevend P3200-ga sama kestakuju ja seega on üle kolinud sama puudujääk. Puldi otsad, millest käed kinni hoiavad, on sileda plastkattega. Kuna jahutav õhk vahele ei pääse, võivad peopesad pikema mängi-

Saitek Cyborg Rumble P3600

HIND: 300-400 KROONI

Müüb: Küsi arvutipoodidest

Ühendus: USB

Nuppe: 13, 1 d-pad, 2 juhtkangi

mise järel niiskeks muutuda. Millegipärast on see valik olnud sihilik, sest ülejäänud pind on jäetud matiks.

Pulte tuleb käes hoida ja nii on oluline nende kaal. Cyborg ei ole liiga kerge ega raske. Ka nuppude tunnetus on väga hea.

Ringitõstetav kangiosa on tore uuendus, kuid Cyborg pole juhtmevaba ja seda enam valmistab pettumust liiga lühike kaabel. Siiski on Cyborg Rumble kvaliteetne ja heade omadustega mängupult.

[d] LEHO LAHTVEE

[HINNANG]

Korralik mängupult, kuigi põhjuseid noremiseks leidub. Virina summutab aga hea hinna, omaduste ja võimaluste suhe.

[d] hinne:

Nagu Jack Russelli terjer

Maailm on täis audiofiilidele ehitatud kõlareid. Need rõhuvad täpsusele, õhulisusele, laiale ja sügavale helipildile ja loomulikkusele. Tihti on need sätitud hästi esitama džässi ja klassikalist muusikat, sest seda ju audiofiilid kuulavad. Need on väga, väga head kõlarid.

• Viimasel ajal olen mina aga hakanud otsima ka teistsugust lähenemist. Sellist, mis ütleb, et analüütilisuse ja õhulisuse kõrval peab kõlar ka rokkima. Ega seda ei olegi võimalik üheselt seletada, mida tähendab, et «kõlar roki», aga tunnetada saab seda küll.

Inglise väike hi-fi-firma AVI jäi mulle silma oma paljukiidetud ADM 9.1 aktiivkõlaritega, mis on testijatelt ja klientidelt lausa ülivõrdelisi hinnanguid saanud. AVI pakkus välja, et kuna ADM 9.1 tootmisjärjekord on üsna pikk, võivad nad esimese asjana testimiseks saata oma uued mini-monitorid Neutron 5 ja nii nad saabusidki (ADM 9.1 ootame detsembri alguseks ja siis kirjutame, kas need tõesti on arvutikasutaja jaoks ülimad, nagu räägitakse, või mitte).

Lõbus peab olema

Kui need AVI kõlarid oleks koerad, siis just Jack Russelli terjerid. Esiteks, nad on tõesti väikesed ja mahuvad kas või raamatu-riiulisse. Ning teiseks on nende arusaam muusikast just selline nagu Jack Russelli

line olek on nagu minema pühitud.

Bass üllatab

AVIde teine voorus on läbipaistvus. Ma kuulsin paljude lugude puhul esmakordselt, mida täpselt teeb basskitarrist, sest ka keeruliste lugude puhul on iga instrument alati väga täpselt kuulda.

Bass on väikeste kõlarite kohta üllatavalt hea. AVI andmetel mängib Neutron 5 bassi 65 Hz-ni, mis pole üldse halb saavutus. Inverteriava on tahapoole, nii et päris vastu seinat Neutroneid paigutada pole hea, aga juba mõnikümmend sentimeetrit seinast eemal on sobilik, seda peab sõltuvalt ruumist katsetama.

Kõige suuremaks probleemiks on Neutronite puhul aga sügavus, mis peaaegu puudub. Midagi pole teha, nad on ikkagi väga väikesed kõlarid ning näiteks sügav, voolav džäss ei ole nende rida. Ka Marvin Gaye «Sexual Healing» puhul pole jälgegi selle loo siirupisest olemusest, vaid kõrv kipub ikkagi tabama rütmi ja bassikäiku. Rohkem sügavust tahaks ka vokaali juurde.

Neutron 5 rõõmsat valmidust läbipaistvalt rokkida on aga raske unustada ning isegi palju kallimatest kõlaritest kuulates ning nende selgust, läbipaistvust ja sügavust nautides tuleb tihti meelde see, kuidas väikesed Neutronid sama pala juures rõõmsat sõitu korraldasid.

[d] HENRIK ROONEMAA

AVIde teine voorus on läbipaistvus. Ma kuulsin paljude lugude puhul esmakordselt, mida basskitarrist parajasti täpselt teeb.

terjeril elust: lõbus peab olema.

Pane mängima brittipopp, vana hea rock, heavy, kiire džäss või ükskõik mida muud tempokat ja pingelist ning AVIid teevad sellise sõidu, et Ameerika mägedel ka ei saaks sarnast elamust. See on hämmastav, kuidas noodid algavad ja lõpevad nagu noaga lõigatult. Trummar lööb täpselt siis, kui rütm nõuab, ning trummi heli lõpeb kiiresti, mitte ei jää ülejäänud bändile jalgu lohisema. Isegi klassikaline muusika hakkab kõlama nii, nagu mängiks kogu orkester hirmsa hoo ja tuhinaga, ise üksteisele rõõmsalt naeratades. Kontserdisaali väljapeetud ja akadeemi-

Avi Neutron 5

HIND: 7900 KROONI

Müüb: www.avihifi.co.uk

Bassielement: 125 mm

Tviiter: 25 mm

Tundlikkus: 87,5 dB

Värv: kõrgläikega must

Mõõtmed: 26,5 x 14 x 20,5 cm

[HINNANG]

Hämmastavalt kiired ja läbipaistvad väikesed kõlarid, mis on kui loodud tempoka ja kaasakiskuva muusika kuulamiseks.

[d] hinne:

Peaaegu nagu päris

Lenovo ThinkPad SL400 on veider sülearvuti – see pole ei tavaline Lenovo märki kandev sülearvuti ega ka traditsiooniline ThinkPad. SL400 on midagi nende kahe vahepealt.

• Staažikad ThinkPadide kasutajad tunnevad kohe ära vana tuttava nurgelise disaini, mida teistelt sülearvutitelt enam tänapäeval naljalt ei leia, ja *bling*'i otsivad kasutajad märkavad kohe läikivat kaant ja läbi selle hiilgavat punast punktikest.

Olgu kohe öeldud, et kuna kirjutamise hetkel Eestis veel meie regioonis müüki tulevaid mudeleid saada pole, siis sain kasutada vaid demomudelit, mille konfiguratsioon erineb meil müügile tulevast. Seepärast pole siin ka testitulemusi ning teen juttu pigem SL400-st võrdluses «päris» ThinkPadidega.

Kasutada on sama mõnus

SL400 ei ole kerge arvuti, see pole mõeldud igapäevaseks kaasaskandmiseks. Samuti on arvuti üsna paks, jämedam, kui ThinkPadist oodata oskaks, kui ehk omaaegne sohilaps T30 välja arvata. Sellegipoolest on arvuti väljanägemine ja käitumine peaaesjalikult thinkpadlik. Klaviatuur on sama hea kui T-seeria mude-

litel ja SL400 küljest leiab nii puuteplaadi kui juhtnupu, kuid sarnaselt rahvaarvutite klaviatuuridele ei leia paremast ülannurgast kuuenupulist (Home/End/PgUP/PgDn/Ins/Del) rühma, need on viidud tagasivõtuklahvi kohale horisontaalsesse ritta. Nooleklahvide kõrval on edasi/tagasi-nupud küll olemas, kuid neid funk-

Tarkvara on pea sama, mis tuleb kaasa kallite ThinkPadidegagi

siione tuleb nüüd Fn-klahvi abil valida. Seestpoolt eristab SL400 oma kallimate vendadest see, et sel puudub tugevdam kereraam, mis kaitseb õrna sisu kõvamate põrutuste eest. Päris hiirvaikne töötav arvuti pole, aga meeldiv on, et arvuti ei lähe kuumaks, soojeneb vaid põhja alt kõvaketta kohalt veidi. Lääkekraan on ilus ja selge ning ekraani servades on kinnises asendis ekraani ja klaviatuuri vahet kaitsvad randid nagu kõigil ThinkPadidel. Puudu on aga klaviatuurivalgustus ThinkLight.

Edvista terviseks Silmnähtavalt on tegemist kõrvalekaldega tavapärasest ThinkPadi stiilist ning SL400 on mõeldud pigem kodukasutajaile ja väikekontoris tööarvutiks kui ärimehele kaasas kandmiseks. HDMI-väljund ja laiekraan teevad sellest sobiva multimeediaarvuti. Erinevalt traditsioonil-

Lenovo ThinkPad SL400

HIND : 11 990 KROONI

Müüb : sülearvutikeskus Flex

Protsessor : Intel Core 2 Duo T5670 1,8 GHz

Mälu : 2 GB DDR2 667 MHz

Graafika : Intel GMA X4500 (kuni 384 MB)

Ekraan : 14,1-tolline WXGA 1280 x 800 lääkekraan

Kõvaketas : 160 GB

Optiline seade : DVD DL RW

Kaal : 2,5 kg

Muu : 4 x USB, LAN, WLAN 802.11a/g/n, Bluetooth, modem, Firewire, VGA, veebikaamera, kõlarid, mikrofonipesa, Express-Cardi pesa, PCMCIA, mälukaardilugeja, sõrmejäljelugeja, HDMI

selt tuhmist ThinkPadi mustast sobib läikiv SL400 edvistamiseks paremini ja klappib kokku ka muu su kodus olla võiva läikivmusta tehnikaga. Arvutiga tuleb kaasa haldustarkvara ThinkVantage, mis erineb mõneti kallimate ThinkPadide tarkvarast, kuid toimib samamoodi. Samad on ka kiirklahvid funktsioonide seadmiseks ja sisse- või väljalülitamiseks ning ThinkPadi harjunuil ei kulu ümberõppimiseks aega.

Kellele seda peaaegu-ThinkPadi soovitada? Kui paljude sülearvutite puhul olen kimbatuses, siis selle puhul mitte. See on ideaalne arvuti kõikidele neile mu tuttavatele ja sugulastele, kellele ma tahaksin soovitada korralikku ThinkPadi (aga kellest ma tean, et tegelikult pole tal vaja T-, W- või X-seeria kallist pilli) ja keda oleks mul edaspidi arvutimurede korral kõvasi kergem aidata, kui nende arvuti oleks minu omaga sarnane ja kasutaks sama tarkvara. [d] SVEN VAHAR

[HINNANG]

Hää arvuti. Pole päris vana kooli ThinkPad, aga samast suguvõsast siiski. Seda ostu pole tarvis kahetseda.

[d] hinne:

Kes kannatab, see kaua elab

HP vabrikaust tuleb uusi printereid kui Väन्द्रast saelaudu. Hoolimata sellest, et sarnasus eelmises numbris testitud imekombainiga on ilmne, on D5460 märksa lihtsakoelisem.

● Tindiprinteritega on alailma see häda, et need on igapäevase tiheda printimistöö jaoks liiga aeglased ja liiga kulukad, ning seepärast tasub tindiprinter muretseda siis, kui on plaanis ka fotosid printida. See printer on reklaami järgi kiire ja kvaliteetne. Mainitud kiirusega on selle printeri puhul aga kummalised lood.

Kiirust on võimatu mõõta

Põhimõtteliselt käib iga üksiku lehe printimine üsna käbedalt, erilist kiirusevahet pole täheldada puhtalt mustvalge teksti ja värvilisi pilte sisaldava teksti vahel, mõlemad tulevad printerist välja umbes 20–25 sekundiga, kusjuures leht liigub hopsti-hopsti hüpatel edasi üllatavalt suurte sammudega.

Ühe 10 x 15 cm mõõdus värvipildi printimiseks kulub umbes 45 sekundit. Aga võib kuluda ka 1 minut. Või hoopis 1 minut 10 sekundit.

Millest nii suured ajaerinevused? Ma pole täpselt kindel, milles tema sisemised vastuolud seisnevad, aga iga suurema operatsiooni eel müttab ja ragistab printer päris tükk aega üsna ärevalt. Pärast sisselülitamist uriseb ta vahel kuni paarikümmend sekundit, enne kui ta töövalmis on, ent iga kord nii palju aega ei lähe.

Mitut puhku seisin stopperiga printeri kõrval, valmis tema siseheitlusteks kuluvat aega mõõtma, aga tema käitus korralikult. Teine kord jällegi, kui soovisin kiirelt printima asuda, pidin hambad ristic

ootama, kuni ta oma kaanealused majapidamistööd lõpetas. Ametlikult lubatud printimiskiirus 9–11 lehte minutis minul sellest seadmest küll kuidagi välja pigistada ei õnnestunud.

Kõige rohkem häirib aga fotode printimisel see, et printer loksutab fotopaberi sahtlit mööda renni edasi-tagasi ja teeb seda äärmiselt tobeda intervalliga. Kui panna kohe mitu pilti printima, siis prindib ta kiirelt ja ilma puhkepausita. Kui sa aga esmalt prindid vaid ühe pildi ja pärast nii minutilist kõhklemist tahaksid printida veel mõne, siis jõuab printer selle ajaga sahtli juba välja sülitada ning peab hakkama seda uuesti sisse tirima, seda kõike muidugi valjuhäälese nurina saatel. Sealt see lisaaeg 10–15 sekundi kaupa juurde tiksukki.

Tööga saab siiski hakkama

Imeväike värviline ekraan sobib piltide valimiseks seni, kuni need on piisavalt erinevad, näiteks sarnase kadreeringuga piltide korral pole inimese näoilmet sääraselt tillukeselt ekraanilt enam võimalik eristada ja õige pilt tuleb valida ikka arvutis.

Pildikvaliteet on keskmine ning kui eelmises numbris proovitud HP kippus musta siniseks tegema, siis D5460 suudab küll musta printida, kuid halltoonid vahemikus 30–50% tõmbuvad salapärasel kombel roheliseks, seda nii HP enda fotopaberile kui tavalisele kontoripaberile

HP Photosmart D5460

HIND: 1485 KROONI

Müügil: Zebra

Printimisresolutsioon: 9600 x 2400 dpi

Printimiskiirus: ametlikult 11 lk/min mustvalge, 9 lk/min värviline A4

Paberisalded: 125 lehte, 20 lehte fotopaberi jaoks

Liides: USB

Muu: CD printimise võimalus

Mootmed: 45,7 x 38,1 x 18,3 cm

Kaal: 5,8 kg

le printides. Aga olgem ausad, treenimata silm seda ei erista, ning kui printida lihtsalt pereüritustel tehtud meeleolupilte stiilis onu-Ain-vihub-tädi-Malle-ga-tantsida, siis pole sellest häda midagi. Pluss on seegi, et printeri küljes olev mälukaardilugeja loeb tõrkumata SDHC-kaarte ning et 10 x 15 cm fotosid on võimalik printida paberile servast servani. . [d] SVEN VAHAR

[HINNANG]

Iseloomuga printer, prindib korralikult, aga vahel muneb ja lärmab täiesti põhjuseta. Magamistuppa ei soovita.

[d] hinne:

Künnivaresest laululinnuks

Kõik me teame, et sülearvutitest tulev integreeritud heli ei kannata kriitikat. Sound Blaster X-Fi Surround 5.1 lubab sülearvuti enneolematult lõõritama õpetada. Aga alustame sellest, et soovitav on helikaardi nimes peituva kõlarilahenduse olemasolu.

• Meeldivalt mustaga kaetud minimalistlikul USB-helikaardil on kõigest üks nupp või õigemini ketas, millega helitugevust endale sobivaks keerata, ja üks sinine indikaatortuluke, mis näitab töövalmidust.

Tööleseadmiseks pole vaja muud kui ühendada helikaart vabasse USB-pesa, seadmest viimase väljapigistamiseks on mõistlik installida kaasasolev tarkvara, millega saad EAXi, X-Fi Crystalizeri ja CMSS-3D seadeid muuta. See tuleb kasuks, sest nii muusikast, filmidest kui ka

mängudest maksimaalselt hea heli kättesaamiseks on soovitatav teha nende jaoks eraldi profiilid, näiteks EAXist on reaalselt kasu üksnes mängudes, kus see annab näiteks püstolipaukudele tõelise sügavuse.

Ühendusvõimalusi on väikesel karbil mitu: välja saab saata 5.1-, 4.1-, 2.1- ja 2.0-heli, lisaks veel kõrvaklapi- ja mikrofoniväljundid ning liinisisend. Tuleb arvestada, et kõlarilahenduse valik mõjutab oluliselt helikaardi sooritusvõimet, näiteks 2.1-kõlaritega on CMSS-3D ruumilise heli efektid oluliselt tagasihoidlikumad kui 5.1-ga. Kaardiga on komplektis ka pult, millel peale tavaliste nuppude torkavad silma võimalused X-Fi Crystalizeri ja CMSS-3D seadeid reguleerida või need vajadusel sootuks välja lülitada.

[digi]
HEA OST

Creative Sound Blaster X-Fi Surround 5.1

HIND: 1000 KROONI

Müüb: zebra.ee

Ühendus: USB

Väljundid: 2 x RCA, mikrofon, helisisend, klapid, optiline väljund, subwoofer

Tarkvara: Windows XP/Vista

[d] hinne:

Suurimaks helikaardi miinuseks on ehk see, et ei osata soovida parema kvaliteediga heli ning ei olda valmis paigutama lauale juurde veel ühte juheta kastikest, mida aga korra proovinuna on talumatu sülearvuti tavalise kraaksumise juurde tagasi pöörduda.

[d] MARTIN METS

iPodi võidukäik jätkub

Sel sügisel jõudis iPod Nano neljanda generatsioonini ja on vahepealse kolmanda põlvkonna tuseduse endalt maha raputanud. Ja mitte ainult natuke – loomulikult on uus Nano kõigist varasematest õhem ja kergem ning selgeks õppinud hulga uusi trikke.

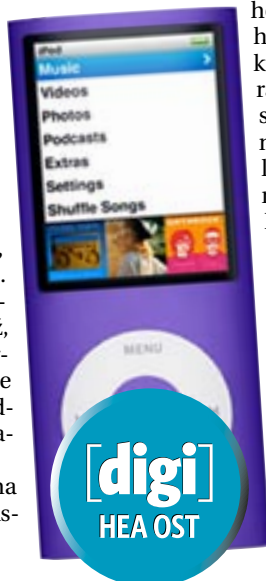
• Vormilt sarnaneb uus Nano peaaegu täielikult teisele põlvkonnale – samasugune kiitsakas ja õhuke, kuid ovaalsema kujuga alumiumkorpuses MP3-mängija, mille servad on lihvitud sujuvalt ümaraks. Ekraan on jäänud sama suureks kui paksul Nanol, kuid lisatud on sinakasvalge taustvalgustus.

Värvivalik, mida Apple turustab kui «nanokromaatilist», on kirevam kui kunagi varem. Hõbedane, must, lilla, helesinine, roheline, kollane, oranž, punane ja roosa – terve vikerkaare saab neist kokku. Apple kiitleb veel sellega, et seekordne Nano on kõige keskkonnasõbralikum iPod üldse.

Suurima sisulise uuendusena pöörab iPod pilti ekraanil vas-

tavalt asendile ning näiteks videot saabki vaadata ainult Nanot horisontaalasendis hoides. Mängijat raputades hakkab kostma suvaline lugu, kuid see toimib siiski ainult raputades, näiteks jooksmise ajal taskus olles ei hakka mängija ise sulle lugusid valima. Pisitäiendusi on tehtud menüüdes, lisatud on Cover Flow ja ajaloo prügikasti on visatud FireWire tugi.

Silmad pani pärani ajama kopeerimiskiirus, sest 157 MB jõudis Nanosse 15 sekundiga! Kõige olulisem küsimus on, et kuidas saab uus Nano hakkama muusika esitamise, ja rõõmuga tuleb tõdeda, et selles vallas probleeme ei esinenud ning helikvaliteedi osas see oma

[digi]
HEA OST

iPod Nano

HIND: 1190 KUNI 3199 KROONI

Müüb: IM Arvutid

Mälumaht: 4, 8 või 16 GB

Ekraan: 320 x 240 piksli

Failivormingud: AAC, MP3, VBR, Apple Lossless, AIFF, WAV, M4V, MP4, MOV, JPG, BMP, GIF, TIFF, PNG

Ühendus: USB

Mõõtmed: 90,7 x 38,7 x 6,2 mm

Kaal: 36,8 g

[d] hinne:

eelkäijatele häbi ei tee. Kui väga ma ka ei otsinud mõnda aspekti, mille kallal noriga, siis jäi see mul leidmata.

[d] MARTIN METS

13 kasutat nuppu

Mulle meeldivad Creative'i vidinad tegelikult väga, eriti nende pleierid. «They simply offer more bang for the buck,» ütleks mõni mu Briti kolleeg ja ma noogutaksin nõusolevalt.

● Paaegu armunud pilguga imetlesin ka Zen X-Fi karpi, kus üksteise järel reas ikka ilusamad numbrid ja märksõnad: 16 GB, WiFi, 2,5tolline 16,7 miljoni värviga 320 x 240 LCD-ekraan, raadio, diktofon, kalender. Mmmmm... Meie paaripäevane kooselu algas kõrgete ootustega.

Klaviatuur või pleier?

«Miks siin nii palju nuppe on?» vasardas mu peas esimene jäärapäine küsilause pärast paariminutilise mudimist. Zen X-Fi-l on esipaneelil 13 (!) nuppu, umbes nagu su minimalistlikul mobiiltelefonil. Aga kui su telefonil moodustub neist täisväärtuslik T9-klaviatuur, siis Zen seda ei tunne.

Tõsi küll, ilusast disainiteravikust, 9 läikivast nublakast, kasutate sa siiski vaid 5, ülejäänud 4 unustas tootearendus disainerite joonistelt maha kriipsutada, selle asemel, et nendega midagi kasulikku teha, sest näiteks Zeni lugude otsing on tänu sellesama T9-klahvisüsteemi puudumisele ikka erakordselt kohmakas. Nii kohmakas, et selle peale oleks ise kohe raske tulla. Hea küll, läheme edasi.

Zen X-Fi kuulub kõigi nende iPodide ja muude vidinate seltskonda, mis sind enne oma lemmikseriaalide videofailide pleierisse laadimist neid tunde konver-

tima sunnivad. Kui sa aga, küll juba lootuste purunedes, kaasatunud tarkvaraga Creative Centrale AVI-faili konvertima hakkad, nüpeldab programm sind järjepanu *bug*'iteadetega. Nii jääbki sul üle 2,5tolliselt ekraanilt pilte vaadata ja tarkvarauuendusi oodata.

Aga lootus pole veel kadunud, sest 16 GB Zenil on WiFi. Ühendume WEPi abil ruuteri külge ja ootame sensatsiooni. Seda ei tule ka siit. Tuleb midagi võrdlemisi abitud, mis kannab Creative Media Serveri nimetust ja pole just Youtube'i mõõtu avarus. Kategooriatesse on paigutatud mõned *podcast*'id, aga vähemalt esmasel surfamisel ei õnnestunud näiteks ühtegi videot tuvastada.

Ei, nii hull siiski ei ole

Neile, kes siiani lugesid ja arvavad, et Creative on paraja käkiga hakkama saanud, tuleb öelda, et tegelikult pole see nii. Lihtsalt ootused olid kõrged. Zen X-Fi on ikkagi lahe, kuigi väike edasimineku võrreldes eelmise Zen'iga.

Muusikat mängib suurepärase kvaliteediga, *in-ear*-kõrvaklapid on täitsa head, fotod ekraanil imekenad ja SD-kaardi pesa lubab pleieri mälumahu suurema pingutuseta kahekordistada. Korpusel on metaltelstilne läige, kuigi tegelikult on

Creative ZEN X-Fi

HIND: UMBES 2700 KROONI

Müüb: küsi poodidest

Mälu: 8 GB (ilma WiFi toeta), 16 GB, 32 GB

Ekraan: 2,5 tolli, 320 x 240 pikslit, 16,7 miljonit värvi

Aku kestvus: 36 tundi muusikat, 5 tundi videot

Audio: MP3, WMA, AAC, WAV, Audible 2,3,4

Videovorming: WMV, MPEG4-SP, Divx 4/5, Xvid, MJPEG

Pildivorming: JPG (tarkvara konverdi BMP-, GIF-, PNG- ja TIFF-faile)

WiFi: 802.11 b/g, WEP, WPA-PSK või WPA2-PSK toega

Muud: sisseehitatud kõlar, X-Fi Sound Enhancement, FM-raadio, kalender, kontaktid

Mõõtmed: 8,3 x 5,5 x 1,3 cm

Kaal: 68 g

see suures osas plastist ega tahaks elada võtmetega samas taskus.

Ühesõnaga on tegu Creative'i pleierite lipulaevaga, mis võiks olla tõeline kirss iga kaasaskantava muusika/video austaja iselaulval tordil. Kui ainult kõik see tõrgeteta toimiks, mis karbi peal kirjas.

[d] JOHANNES TRALLA

[HINNANG]

Korralik mängija, aga korpusel on liiga palju kasutuid nuppe ning karbil liiga palju täitmata lubadusi.

[d] hinne:

24 tolli on uus standard

Mis kasu on heast ja vingest arvutist, kui selle küljes on poolpidune kuvar? Tuhm või ebaselge pilt võtab ju kogu kasutusrõõmu ära. Ja vastupidi – kui tagasihoidliku arvuti küljes ühendada korralik kuvar, kasvab tunduvalt nii tööviljakus kui tööõõm.

● Suurt kuvarite võrdlustesti korraldab [digi] juba kolmandat aastat. 2006. aasta algul võrdlesime 17tolliseid kuvareid, 2007. aasta lõpul 22tolliseid ja sel aastal siis 24tolliseid. Üritame igal aastal valida just sellise suurusega kuvarid, mis on selleks ajaks saavutanud nii soodsa hinna-suuruse suhte, et keskmine kasutaja võiks juba tahta sennapoole kiikama hakata.

Edasimineku on märgatav

Vähem kui kolme aastaga on ihaldusväärse ning juba mõistliku hinnaga kuvarite diagonaali suurus kasvanud 7 tolli ehk 17,8 sentimeetrit. Joon-

lualt vaadates ei tundugi see eriti suure edasiminekuks, aga kui need kuvarid kõrvuti lauale asetada, on vahe ikka mäekõrgune.

Veel mõne aasta eest polnud nii suure kuvariga midagi teha

Kuigi praegu, 2008. aasta sügisel, on rangelt võttes kõige parema hinna-suuruse suhtega endiselt 22tollised kuvarid, mille võib kätte saada ka vähem kui 3000 krooni eest, siis

24tollised koguvad populaarsust üha kiiremini, kuna neil on väiksemate kuvarite ees üks eelis – Full HD resolutsioon. Veel mõne aasta eest ei olnud keskmisel kasutajal säärase resolutsiooniga kuvariga suurt midagi peale hakata, sest riistvara, millega sinna pilti näidata, oli veel mõttetult kallis. Nüüd, kui kongresolutsiooniliste vormingute sõja võitnud Blu-ray-plaate võib osta juba supermarketist, filmi- ja plaadipoodidest rääkimata, ning kui müügile tuleb järjest rohkem Blu-ray-mängijaid või Blu-ray-plaate lugevate plaadimängijatega sülearvuteid, on suurel resolutsioonil ka arvestatav kvaliteedielis. Samuti

SUUR TEST

suudavad 1080p pilti näidata mängukonsoolid Xbox 360 ja PlayStation 3.

Ent mitte ainult filmi- ja mänguhuvilistele ei paku suure resolutsiooniga kuvarid huvi, vaid ka neile, kel kipub oma praeguse kuvari pakutavast töölaualuust puudu jääma. 24 tolli ja resolutsioon 1920 x 1200 on juba piisav selleks, et võimaldada kõrvuti lahti võtta kolm või kotkasilmadel isegi neli A4-formaadis lehte nõnda, et tekst seal loetav oleks. Ruumist jääb pidevalt puudu ka kujundajail, kuid neid ei rahulda tavaliselt LCD-kuvarite pakutav värviedastusvõime. Värviklapitamist nõudvateks töödeks sobivad meie testis osalenuist ainult esimese ja teise koha omanikud, ning needki pole veel päris selle klassi riistad, millega pedantse profi silm rahule jääks. Ülevaate ühe spetsiaalselt kujundustöödeks mõeldud kuvari kohta, mille hind ületab tunduvalt ka käesoleva testi võitja hinna, leiate aga järgmisest [digi] numbrist. Fotohuvilistel ei tasuks siiski heituda. Kui just täpset värvieristust nõudva tööga leiba ei teeni, siis enam-vähem õigete värvide nägemiseks sobivad päris mitu testitut. Täiesti ilma pildikiiksuta oli meie silma jaoks ainult testi kalleim, Eizo. Kuvarite puhul kehtib reegel, et sa saad seda, mille eest maksad. Maksad vähe, saad vähe.

24tollised on kuum kaup

Miks on meil testis niivõrd erineva hinnaklassi kuvarid? Kas see odavamate suhtes mitte ebaaus pole? Plaanisime esialgu võtta testi alla 10 000 krooni maksvad kuvarid, aga nende kokkukogumine osutus üle ootuste raskeks. Me ei mäletagi, millal meil oli viimati nii palju jama suure testi jagu asjade kokkuotsimisega. 24tollised kuvarid ladudes niisama varuks ei seisa ja maaletoojadki laiutasid käsi, sest neil polnud pakkuda kuvareid, mis on üleval veebihinna kirjades. Osad kuvarid tellisime Läti ja Leedu ladudest, kuid saatuse tahl seal kullerid koos oodatava kraamiga õigeks ajaks meieni ei jõudnudki, seepärast on testist puudu näiteks LG ja Asuse odavad 24tollised kuvarid. Kui oleksime teadnud, et see ülesanne nii keeruliseks osutub, oleksime juba kuu aega varem tellimused sisse andnud. Puuduvate ase-

Apple'i disaineritele võiks selle kuvarihinge eest anda auhinna.

Mida rohkem liideseid, seda suuremad on kuvari kasutusvõimalused kodus.

mele otsustasime võtta kaks kallimat, Eizo ja Apple'i, et veenduda, kas nad on oma hinda väärt. Sest üks iga potentsiaalse ostja hinges, kes endale 24tollist pildikasti osta plaanib, närib ju väike kahtluseus, et mine tea, äkki peaks ikka ostma selle kallima mudeli, äkki on see ikka parem?

Peale hinna osutus üllatavalt erinevaks ka lisavõimaluste ja liideste valik. Kõige odavamal kuvaril, Aceril, on vaid üks si-

DVI kõrvale on populaarseks liideseks tõusnud ka juba HDMI

send ja seegi on analoog-VGA, kuid Dell 2048WFP ning Samsung hiilgasid mõlemad mustmiljoni liideselega, sh esimene 2 DVI- ja teine 2 HDMI-liideselega. Kui me aastal 2006 arvasime, et digitaalkuvarid toovad endaga kaasa paratamatult digiliideste kiire leviku ja et analoogliideseid surevad kuvarite küljest peagi välja, pole see ometi nii läinud. Olukord on huvitav, sest analoogliideselega graafikakaarte turul enam just ülearu palju ei liigu, aga kuvarid, näe, on. Kuid kuna sülearvutite ning integreeritud graafikakaartidega emaplaatide küljes on valdavalt ikkagi analoog-VGA liides, siis ei saa kuvaritootjadki sellest veel loobuda. DVI kõrvale hakkab end vaikselt suruma ka HDMI. Mäletatavasti hurjutasime me kunagi Fujitsu Siemensit, kes tõi turule sülearvuti, millel analoog-VGA asemel väljundiks ainult HDMI. Vahepeal on palju vett mere voolanud ja HDMI-liidestega kuvareid on poeriilutil saada juba päris mitmeid

ning praegu võtaksime mainitud arvuti kohta tehtud kriitika juba tagasi.

2006. aastal arvasime, et kohe-kohe kaovad kuvarite küljest need õnnetud väikesed kõlarid, mille heli pole miikuiini võimalik nautida ning mis tekitavad petliku tunde sellest, et kuvarilt filmi vaadates või mängides on kohe igasuguse lisamureta juures ka helitaust. Ei olnud sisseehitatud kõlarid midagi väärt siis ega ole ka nüüd. Olgu, üks funktsioon neil tõesti on – pakkuda kontoris juhomeelelahutust puhkudeks, kui tahad veebist Youtube'i videot vaadata või ajaviiteks mõnd flash-mängu mängida. Muusikat ei taha me endiselt neist krappidest kuulata ja filme vaadates läheb enamik helilooja higist ja vaevast täiesti raisku.

Mattekraan on tagasi

Meile valmistab heameelt tõik, et kõik testitud kuvarid peale HP olid matt-, mitte läikekraaniga. Kas kuvaritootjad on lõpuks hakanud igapäevaselt omaenese kuvareid kasutama ning lõpuks läikivate ekraanide probleemist aru saanud? Või on ehk turg asja paika pannud ning nõudlus läikekraanide järele on hakanud kahanema nüüd, kui uudse ja sillerdava asja esialgne võlu on lahtunud ning praktilised kaalutlused on asemele astunud?

Tavapärastel äärmiselt erinevad olid ka testitud kuvarite laual reguleerimise võimalused. Kallimat Delli ja Fujitsu Siemensit on väga hõlbus üles-alla liigutada, Delli saab lisaks veel madalamasse asendisse lukustada, aga näiteks Acerit ja Samsungi saab ainult vähesel määral kallutada, ja kõige kallimad, Eizo ja Apple, on liikuvuselt hoopis täielikud vastandid. Insenerimõtte lennukus ei näi hinnaga mitte mingis mõistetavas seoses olevat.

[d] SVEN VAHAR

Eizo FlexScan S2431W

● Testivõitja saabus meie testi kolmeteistkümnele tunnil, meil õnnestus see kuvar veel äärmiselt napilt õigeks ajaks kätte saada ning sedagi selle hinnaga, et lahked Tigra härrased nõustusid meile selle oma stendilt maha võtma, kuna laos ühtegi vaba parasjagu polnud.

Eizo kuvareid on saada kahe erineva jalaga, meie kätte sattus Eizo EzUp-jalaga mudel, mida on tänu kahele liigendile võimalik tõsta, kallutada ja painutada suuremas ulatuses kui ühtegi teist kuvarit, kui ehk välja arvata HP, mis on pea sama paindliku jalaga. Eizo ei ole sugugi kergete killast, kaaludes 12,4 kilo ehk ligi kaks korda rohkem kui mõni teine testitud kuvar, ning päris mitu kilo sellest kaalub jal ise. Ent parem ongi, kui nii kallis kuvar ka korraliku jala otsas seisab.

Esimene, mis Eizo puhul üllatas, oli see, kui kiiresti pärast sisselülitamist või puhkeseisundist ärkamist tulid ekraanile õiged värvid.

Vahe teistega on nüanssides, mille olemasolu selgub alles neid nähes

Hiljem selgus Eizo tootekirjeldusest ka selle põhjus, nimelt oskab kuvar kompenseerida värve arvesse võttes mitte ainult ümbritseva keskkonna valgusfooni, vaid ka temperatuurist aja jooksul tingitud muutusi värviesituses.

Kohe pärast sisselülitamist oli selge, et tegemist on raudselt ühe parema seni nähtud pildiga kuvariga ning pärast testiprogrammide käivitamist ja testipiltide uurimist polnud enam võitjas kahtlust. Eizo pilt on selge ja puhas. Vahe teistega on nüanssides, mille olemasolu selgub alles siis, kui neid näha. Apple'i ja Eizo saabudes tuli hindamislatti päris mitme pügala jagu tõsta. Eizo värvipilt on lihtsalt niivõrd palju külluslikum kui konkurentidel, tuues välja hoopis sügavamad rohelise üleminekud ning suutes muretult esitada väga väikese toonivahega halltoone ka skaala tumedamas otsas. See, kui sa ei pea täismusta ja 1% halltooni eristamiseks ekraani pingsalt silmitsema, paremat vaatenurka otsima või kõige hullem - heledust ja kontrastsust kruttima, tuues selle käigus ohvriks skaala heledama otsa üleminekud, on äärmiselt vabastav kogemus. Ka vaatenurk on suurepärase, küljelt vaadates kaotab ekraan kontrastsuse, kuid värvid jäävad paika.

Hoolimata sellest, et Eizo värvid on juba te-

hases paika timmitud, leiab menüüdest kuhjaga seadmisvõimalusi. Tähelepanuväärne on see, et kuvarežiimid on kõik kasutatavad, nt sRGB-režiim on realselt pruugitav, kuna mõjutab vaid värviesitust, mitte värviküllastust, erinevalt enamikust kuvaritest, kus sRGB pildi ettenähtud otstarbe jaoks kasutamiskõlbmatult tuhmiks ja määrdunuks keerab.

Menüüdest saab muuta ka värviküllastust ja tonaalsust. Ainsana saab Eizol muuta väiksema resolutsiooniga pildi suuremaks skaalerimise korral pildi teravust viieastmelisel skaalal muutes.

Ehkki Eizo võistleb koos Apple'i kuvariga juba hoopis teises hinnaklassis, anname testi võidu just Eizole, sest testituist on nimelt see kuvarina kõige parem.

[HINNANG]

Eizo maksab küll juba korraliku sülearvuti hinna, aga pilt on seda väärt. Eizoga avastad pildidelt uusi värvinüansse.

[d] hinne:

Apple Cinema Display

● Apple'i tooted jätavad hea mulje juba enne sisselülitamist ning ka Apple Cinema Display pole erand. Vaieldamatult on tegemist kõige elegantsema kuvariga. Apple'i pilt mõjub teistest teravam ja peenemana, kuid see on tingitud sellest, et kuvar on 23- mitte 24tolline nagu teised. Lubasime Apple'i siiski testi, kuna resolutsioon on teistega võrdne.

Sarnaselt Eizole on värvid suurepärased ja vaatenurk ülihea, ka seda kuvarit võib küljelt vaadata ning kindel olla, et hallist pole saanud pruun. Ka filmivaatamiseks tarvilik vertikaalne vaatenurk on hea. Laua taga istudes ja toolile naaldudes värvid ei muutu, nagu juhtub testi tagumisse otsa jäävate kuvaritega.

Ka see on kuvar, mille võib otse karbist lahti pakkida ja pilditöötluseks kasutada, sest pilt on piisavalt paigas. Halltoonide gradatsioon on ühtlasem kui kõigil teistel, välja arvatud Eizo ja Dell 2408WFP, ning väga väikese toonierinevusega detailid joonistusid selgelt välja

Kui Eizo on rohkemas, aga hea, siis Apple on hea ja samas ka elegantne

ka tumedamas otsas. Probleem võib selle kuvariga tekkida siis, kui vaikeseaded miskipärast ei meeldi (näiteks meie testitud eksemplaril oli vaikeseadistus õrna violetse tonaalsusega) ning kalibraatorit käepärast pole. Kuvaril pole menüünuppe ning muid seadeid peale heleduse riistvaraliselt muuta ei õnnestu.

Nagu mitmed teised Apple'i disainitud asjad, tekitab ka see vastakaid tundeid. Ühest küljest tahaks anda medali inseneridele, kes on suutnud leida kuvarit ja jalga ühendavale hingele ideaalse asukoha, mis jaotab kuvari kaalu sellisel, et seda on võimalik kallutada ka ühe sõrmega lükates, ent tagab samal ajal selle, et kuvar oma raskuse all ära ei vaju. Teisest küljest tahaks vitsa anda disaineritele, kes on asetanud voolujuhtme ja DVI-kaabli ühe kaablikesta sisse nii, et need hargnevad teineteisest vaid umbes 50 cm kaugusele. Selle tulemusena tilgneb kuvari väline toiteplokk alati kuskil arvuti kõrval. Teise koha saab Apple puhtalt pildikvaliteedi pärast. See ju kuvari puhul kõige olulisem ongi, eks?

[HINNANG]

Apple on oma hinda väärt. Hea disaini ja pildiga kuvar, mida ei pea ise kodus hambad ristic paika timmima.

[d] hinne:

Dell 2408WFP

● Sel kuvaril on küljes kõik liidesed, mida kokukasutaja vähegi võiks tahta: analoog-VGA, DVI, HDMI, DisplayPort, komposiit-, komponent- ja S-Video sisendid. Nagu sellest veel vähe oleks, on kuvaril küljes ka USB-jaotur nelja pordiga ning mälukaartilugeja. Kahjuks ei oska sisseehitatud kaardilugeja lugeda SDHC-mälukaarte. Ent lisagem siia veel pöördtelg ning kindlalt kaldenurka ja kõrgust hoidev mehhanism ning meil on kindel soosik.

Vaikeseadistused on talutavad, pilt on küll liiga kontrastne, kuid värvid pole nii palju üle paisutatud kui odavamal Dellil. Halltoonid on läbivalt ikkagi hallid, mitte pruunikad, sinakad või, nagu mõnede kuvarite puhul juhtub, diapasooni ühes osas üht ja teises teist värvi. Selle kuvari näol on tegemist ühega neist haruldasist, millel on ka pilt pildis (PiP) võimalus. Komposiit-, komponent- või S-Video sisendist saab pisema pildi tuua ekraanile põhikuva peale või seada need kõrvuti ek-

Pilt on selge ja kirgas, aga värve tuleb ise rahulikmaks keerata

raanile. Põhisisendi valikunupp on esipaneelil ning lülitada saab kõigi sisendite vahel. Kõik nupud on selgelt tähistatud ja mõnusalt vajutatavad, need ei näe küll välja kuigi seksikad ega võida disainiauhindu, kuid see-eest on väga praktilised ja töötavad korralikult.

Kuvari pilt on selge ja kirgas, ainsad silmatorkavad värvimoonded ilmnevad peamiselt punase osas, mis teatud tonaalsusel kipub minema peaaegu neonseks, kuigi tegelikult ei tohiks veel. Väiksema resolutsiooniga ekraanipildi suurenemine on sujuv. Kuid kui see ei peaks vastuvõetav olema, siis saab kuvarit menüüst sundida ka pilti venitamata õigel resolutsioonil kuvama, kasutades selleks ekraani keskosast parasjagu niipalju ruumi kui tarvis. Vaatenurk on hea, kuigi värvid veidi nihkuvad, ei häiri see ilmselt kuigi palju. Mänge mängides jättis kuvar esialgu äärmiselt halva mulje, määrides pildi tuhmiks ja detailivaeseks, aga nagu selgus, oli kurja juureks dunaamilise kontrastsuse režiim, mis omatahtsi pilti kruttis. Selle väljalülitamisel läks pilt kohe märksa elavamaks.

[HINNANG]

Sellele kuvarile saab ette heita vaid meenüüdes sorimise kohmakust ja konservatiivset välimust.

[d] hinne:

Samsung T240

● Täpselt sama mudel, mis T240HD, ainult et sellest kuvarist on välja jäetud video-sisendid, TV-tuuner, teine HDMI-liides ning optiline audioväljund, lisatud aga kahepordine USB-jaotur. Väliselt on kuvar oma kallima suguvennaga identne ning vahest saab aru ainult tagakülge piiludes või kuvarit tõstes – puuduvate vidinate arvelt on kuvar veidi kergem.

Pildi osas on kuvar identne oma kallima sugulasega, suurem osa värvidest on tasakaalus ning käsi ei tõuse kohe kuvari küljest menüünuppu otsima. See on Samsungi poolt hea saavutus, sest 90% igapäevase tavakasutuse juures ei pruugi Samsungi ja paremate paneelidega ning võimekama värviedastusriistvaraga kuvarite värvihäällestuse erinevusi tähele panna. Kuid kui Samsung seisab laual kõrvuti näiteks Apple'i ja Eizoga, on vahe siiski nähtav. Vaikeseadetes on Samsungi värvid ka kallimast Dellist paremini tasakaa-

Vaikeseaded on rahulikud, kuvar ei söö päeva lõpuks silmi ära

HP w2408h

● Testi ainus läikiva ekraaniga kuvar sarnaneb äravahetamiseni üle aasta tagasi suure kuvaritest võitnud HP mudeliga w2207. Sellelgi kuvaril on supernõtkel jalga, mis võimaldab kuvarit pöörata kõikmõeldavasse asendisse – vajadusel saab kuvari keerata ka lauaga paralleelseks nii, et ekraan vaatab otse üles. Loomulikult on kuvar pööratav portreevaatesse. Kui HP-le saab vahel ette heita liigset edevust, siis üks, millesse HP on kõvasti rohkem investeerinud kui mitmed konkurendid, on kuvarite kasutajaliides. Menüüsteem on testitud kuvarite omadest kõige mõistlikum ja intuiitsem, menüüvalik oskab ise hüpata sageli õigele käsule, vähendades vajadust arutult nuppe klõpsida. Samuti saab eelseadistatud kuvarežiimide vahel lülitada ekraani allservas oleva nupuga. Erinevalt nt Fujitsu Siemensi kuvarist, kus kuvarežiimid muutsid peamiselt värvi tonaalsust, on siin erinevused suuremad, nt filmirežiim rõhutab kontrastsust

Läikekraan toob selgemad värvid, aga värvitasakaal vajab ikkagi reguleerimist

lustatud, kuid Dell on paremini reguleeritav ka kõvasti parema vaatenurgaga.

Nagu ka T240HD korral, on pilt parim enam-vähem otse eest vaadates. Juba 40–45kraadise nurga alt hakkavad hallid toonid minema pruuniks ning sinised roosaks. Õnneks on see traagiline ja hirmus ainult paaberil, sest tegelikult on taolised värvimoonutused ikkagi tükk maad väiksemad kui mõne aasta tagusel keskmisel 17- või 19tollisel kuvaril, mis praegu tõenäoliselt sinu kodu- või kontorilaual seisab.

Samsung T240 trumbiks on hind. See kuvar jõudis meie testi eelviimasena ning me olime enne juba ära jõudnud testida 500 krooni odavama Aceri ning sellele puhtalt hinna pärast suhteliselt kõrge hinde andnud, kuid T240 muutis olukorda kardinaalselt. See kuvar on võimaluste, pildikvaliteedi ja hinna suhtelt kindlasti üks paremaid, mis praegu poodidest saada on. Rabage, kuniks kaupa jätkub, sest kvaliteedihüpe järgmisele tasemele nõuab juba rohkem raha.

[HINNANG]

Odav, aga hea. Kui ihud hammast 24tollise kuvarile, aga ei raatsi palju raha kulutada, siis paremat sa poodidest ei leia.

[d] hinne:

ja värviküllastust ning mängežiim kruvib värvierksuse arvelt üles hoopis gamma, et ka pimedates koridorides hiilivad vastased näha oleks. Kahjuks on osad režiimid üsna kasutatud, näiteks fotorežiim on fotode vaatamiseks sobimatu liiga sooja, pastelse ja liigsuure kontrastsuse tõttu. Üldiselt on pilt hea ja peegelekraan aitab värvide selgust paremini rõhutada, kuid testitud kuvaril pidime sinakahallist neutraalhalli saamiseks ise värvikanalite eraldi seadmise abil muutma.

Kuvaril on vaid analoog-VGA ja HDMI-liidesed, DVI on sootuks vahele jäetud. Seega tuleb aasta-paari taguste ainult DVI-väljundiga graafikakaartide omanikel kasutada konverterit, et arvutist pilt kuvarile saada. Sama käib muidugi ka teiste ilma DVI-liideseta kuvarite kohta, kuid HP puhul jääb see eriti silma, sest kuvar ise näeb välja eksklusiivne ja kallis ning sellelt ootaks justkui ka paremaid ühendusvõimalusi. Selle eest on kuvarile sisse ehitatud USB-jaotur ning väljuvad USB-portsid on lausa neli.

[HINNANG]

Kobakas, võtab kõvasti ruumi ja läigib. Pilt on terav ja selge, aga pirtsakamad kasutajad peavad värvid ise paika ajama.

[d] hinne:

Samsung T240HD

● Samsungi head kuvarid tunneb ära juba pildi järgi. Kui nt odava Delli pilt oli ilmselgelt moosine ja kallima oma parem, kuid ikkagi äkiline, siis Samsungi värviesitus on hea ja rahulik. Ühe meie värvide hindamiseks kasutatava erkpunase tausta ja erkkollase esiplaaniga testpildi puhul suutis Samsung kuvada erksaid värve lihtsalt erksatena, kuid mitte detaile tapvalt käreidaina. Kuvaril pole probleeme ka halltoonide üleminekute ja väga väikeste erinevuste eristamisega, kuid normaalse režiimi on külma alatooniga. Kuvaril saab sisse lülitada poolintelligentse kontrastsuse režiimi, mis reguleerib pildi heledust ja kontrastsust vastavalt kuva toonidele: kui ekraanil on palju heledaid alasid ja vähem tumedat, läheb pilt heledamaks ja kirkamaks, aga kui pildil on palju tumedaid alasid ja vähe heledat, vähendatakse heledust ja kontrastsust nii palju, et näiteks valge väikese teksti lugemine mustalt taustalt ei väsita silmi. Kui

Tekstiga töötades on automaatne heledusrežiim teretunud abimees

ekraanil on palju musta või valget, toimib automaatika päris hästi, aga värvid eksitavad algoritmi ning mõnikord keerab kuvar täisvärvides pildi liiga tumedaks. Peaasjalikult tekstiga töötades on automaatne heleduse vähendamine igati teretunud, seda eriti hämaras kodus või kontoris.

Kuvariga tuleb kaasa kaugjuhtimispult ning seda on vaja sisseehitatud DTV-tuuneriga. Kuvaril on ka optiline heliväljund, seega üle HDMI kuvarisse näidatavast filmist saab selle kaudu kätte parema heli kui analoogväljundi abil.

Laua kuvarile õige asendi ja vaatenurga leidmine on keerulisem kui nii mõnegi konkurenti puhul, sest kõrgust reguleerida ei saa. Ka ettepoole pole kuvarit võimalik kallutada, mis tähendab seda, et ise diivanil vedeledes ja kõrgemal laual asuvat kuvarit vaadates on ekraaniala paratamatult vaatenurga tõttu ebahütlaste värvidega. Kitsas on vaatenurk ka küljelt vaadates, puhtad värvid määrduvad õige kiiresti ja valge omandab kreemja jume.

[HINNANG]

Samsungi trumbiks on metsikult liideseid ja kaugjuhtimispult. PiP on maiuspala mitme sisendi korraga kasutamisel.

[d] hinne:

Fujitsu Siemens Scenicview B24W

● Näib, et Fujitsu Siemens on vähemalt disaini osas leidmas täiesti oma niši, sest peaaegu valgena mõjuva helehalli ja rahuliku tumehalli kombinatsioon torkab silma ja eristub teistest selgelt. Puht esteetiliselt kontorkujunduslikust aspektist lähtudes võiks Fujitsu Siemensi panna Apple'i järel kohe teisele kohale.

Lihtsa joonega kuvar on ka liideste poolest lakooniline, tagaküljelt leiab vaid analoog-VGA ja DVI-D ning audiosisendi. Menüüsüsteemi on sama spartalik kui kuvar ise, pakkudes vaid loetud valikuid. Eelseadistatud kuvarežiime on vaid neli ning needki värviruumi ja tonaalsuse järgi jagatud: sRGB, 6500K, 9300K ja Native. Erirežiime filmide või mängude jaoks pole, kuid õnneks on vaikeseaded nii mõistlikud, et rahuldavalt annab mängida ka pimedamaid mängu. Värvide on tasakaalus nagu Samsungilgi, loomulikud ja üleküllastamata, kuid halli üleminekud pole kõik puhtad,

Disain on omanäoline ja meeldiv, kontorisse sobib see kuvar ideaalselt

teatud heleduse korral lööb sisse soojemaid toone, millest ka häälestamisega kuidagi lahti ei saa. Ent kui sa just graafikotööga leiba ei teeni, ei pane sa seda tõenäoliselt tähelegi. Ära siiski imesta, kui mustvalgete piltide korral mõned kohad veidi vale tooniga tunduvad.

Kõrge jalg on petlik ja see jätab mulje, nagu oleks kuvar pöördteljega, aga tegelikult paraku ei ole. See-eest saab selle kuvari kõrgust reguleerida kõige suuremas ulatuses ning madala laua korral või juhul, kui kuvarit on vaja vahel kasutada esitlusteks, on see kindel pluss. Samsungi madalalt istuv kuvar selleks näiteks ei sobiks.

Kuigi see kuvar meile meeldib, pole hinna ja võimaluste suhe võrreldav konkurentidega. Pilt on hea, kuid mainitud suhe on teistega võrreldes paigast ära. Miks nii kallis? Kui paar tuhat krooni siia-sinna sind ei morjenda, siis on B24W-5 turvaline valik: keskmiselt hea pill, mis näeb laual märksa ilusam välja kui must kuvar.

[HINNANG]

Disain on hea, omanäoline, jalg on tugev ja praktiline. Paraku pole hinna-võimaluste suhe paigas.

[d] hinne:

Acer V243w

● Kuvarit karbist välja võttes oli esimene mõte, et no see peab nüüd küll olema testi odavam kuvar. Nii ongi, sellest annab tunnistust äärmuslik mittedisain ja ainult üks sisenditüüp, analoog-VGA. Kuigi esmapilgul tundub kuvar teiste kõrval lausa inetu, on hästi lihtsas ja lakoonilises vormis oma võlu. Kuvar on kandiline ja üleni must nagu mees- teking. Tal on üksainumas ülesanne ja ta teeb seda üle keskmise hästi. Vaikehäälestuses pilt on kuvaril hea, ehk veidi ere, kuid värvid on enam-vähem tasakaalus: punased ei karju teistest üle, heledad toonid pole kreemjad ja kõige üllatavam on, et halltoonid ongi päriselt hallid. Acerilt väga tubli saavutus. Eelseadistatud režiimidest on mõistlikemad teksti- ja standardrežiim, aga näiteks graafikarežiim tapab julgalt kõik peened toonivarjundid.

Nuriseda tuleb kahjuks vaatenurga üle, sest juba umbes 45kraadise nurga alt küljelt vaadates toonid tuhmuvad ja määrduvad, hallile

Digisisendite puudumine piirab suure resolutsiooni kasutusvõimalusi

ronib sisse ebamäärane rohekas-pruun, täpselt samamoodi nagu Samsungidel ja Fujitsu Siemensilgi. Teine viga, mis kuvarit kimbutab, on taustavalguse valgumine servadest ekraanialale. Ekraani servad on hämaras vaadates selgelt heledamad ning must helendab sinakalt. See võib hakata häirima hämaras toas filme vaadates, kus režissööri poolt hoolikalt kavandatud ööstseeni rikuvad ära heledamad «raamid». Samas on kuvar oma hinna kohta ikkagi üle ootuste hea pildiga.

Paraku aga läheb selle kuvari puhul suur resolutsioon digisisendi puudumise tõttu raisku. Siia ei saa tuua nõelateravat Full HD pilti üle HDMI ega oma videopleieri, konsooli või digiboksi pilti sellesse kuvarisse meelitada. Ainult üle analoogiidese kasutades on kuvari kasutusvõimalused kõvasti väiksemad kui konkurentidel. Kui siia kõrvale poleks panna vaid mõnisaada krooni kallim Samsung T240, siis võiks Aceri rahulikult edetabelis kõrgemale tõsta, kuid nüüd kahjuks ei saa. Sellegipoolest on see hea kuvar, kui ostuotsuse tegemisel on iga kroon arvel.

[HINNANG]

Kui digisisendite puudumine ei häiri, siis on Acer vaieldamatult kõige soodsam normaalse pildiga kuvar.

[d] hinne:

Dell 248WFP

● Vaikimisi on värvid järsud ja intensiivsed, kuigi kuvari auks tuleb tunnistada, et enamuse värvüleminekuid suudab kuvar säilitada. Värviküllastust on aga vindiga peale keeratud. Kätsi seades tuleb värvide paikasaamiseks mängida jupp aega ja keskmine kasutaja seda tõenäoliselt teha ei viitsi ega oskakski. Eelseadistatud pildirežiime on 7, kuid neid saab vahetada ainult kuvari ekraanimenüü kaudu ning seegi on tehtud üle mõistuse keeruliseks, režiimide vahetamise valikuni tuleb teha ei rohkem ega vähem kui 10 nupuklõpsu. Arvestades ka seda, et menüü ei pea mees viimast kasutatud positsiooni, tähendab see praktikas, et selle kuvari värvirežiimide vahetamine jääb sageli viitsimise taha. Keset kiiret mängu on režiimi muutmine täiesti välistatud, selle ajaga lööb koll, keda sa pimedas keldris luusides ei märganud, sind lihtsalt maha. Pealegi on mängurežiim täiesti mõttetu, see keerab peale erksust ja värviküllastust, mille

Analoogisendi kaudu jääb pilt müstilisel kombel uduseks

tõttu kaovad detailid. Iroonilisel kombel on tumedais rõivais vastaste eristamine apokalüptilisel maastikul kõvasti kergem multimedia- ja normaalrežiimis kui mängu- režiimis.

Taustavalgus oli vähemalt meie kätte sattunud eksemplaril ühtlane ja mustale alale valgust kuskilt sisse ei lekinud, kuid igapäevakasutuses tuleb ikka arvestada sellega, et nii suure ekraani puhul on ligidalt vaadates toonierinevused ekraani üla- ja alaserva vahel silmaga selgelt näha. Sel kuvaril puudub HDMI-liides, läbi tuleb ajada analoog-VGA ja DVI-ga. Analoogi kaudu on pilt aga müstilisel kombel konkurentidest udusam, automaatselt kuvar ise pilti teravaks ajada ei suuda ning kätsi seadeid keerates ei saavuta me samuti päris rahuldavat tulemust. See pole küll sedamoodi efekt, nagu oleks pilt fookusest väljas, kuid kontrastsete alade – näiteks must tekst valgel taustal – piirid on hägused ning järgmise seadistussammuga tekib valge halo.

[HINNANG]

Tegemist on suhteliselt tavalise kuvariga, mille juurest midagi eriti märkimisväärset ei leia. Piltki pole just parim.

[d] hinne:

[digi] ütleb:

• Tõik, et kallis on hea, pädeb teatud piirini. Testi kaks kõige kallimat on teistest siiski peajagu üle ning eelkõige Eizo on juba selline kuvar, millega julgeks ka kujundustööd teha. See meid ei üllatanud. Mis üllatas, oli see, et ka testi kaks kõige odavamamat, Acer ja Samsung T240, olid oma hinna kohta mõnusalt korraliku pildiga, mis ei tohiks keskmisele kasutajale jätta sugugi põhjust nurisemiseks. Keskmises hinnaklassis, 6000–9000krooniste kuvarite hulgas, on lood väga segased ning hinna ja kvaliteedi suhte paikapanemine on äärmiselt keeruline. Kas HP ülimalt hea kallutamis- ja tõstmisvõimalus ning pöördtelg kaalub üles DVI puudumise?

Fujitsu Siemensil on küll DVI, aga ta on jällegi kallim ning muus osas võimaluste vaene...

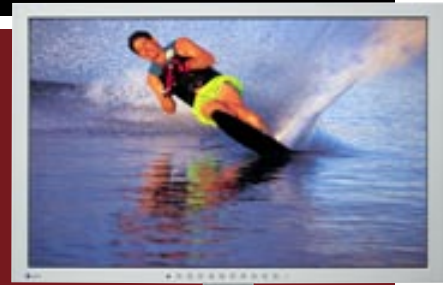
Kõik testitud kuvarid sobivad veebisurfamiseks ja niisama pudi-padi kontoritöö tegemiseks imehästi. Fotohuvilistel soovitame kindlasti vaadata kallimate kuvarite poole, esikolmik on selles suhtes üsna kindel valik. Mänguritele võime öelda seda, et kõik kuvarid on piisavalt kiired, et mängudes hästi hakkama saada, välja arvatud ehk Apple, mis jääks kiirust

[TULEMUSED]

1

Eizo FlexScan S2431W

Ei ole kahtlustki, et hea pilt maksab rohkem kui vilets. Eizo on täiesti oma hinda väärt

2

Apple Cinema Display

Teenitult kõige ostetum Apple'i kuvar Eestis

3

Dell 2408WFP

Ülihea funktsionaalsusega ja hea pildiga kuvar

vajavale mängurile jalgu.

24 tolli on keskmise kirjutuslaua jaoks piiripealne suurus. Enne säärase monstri ostmist veendu, et sul on seda või-

malik õigele kaugusele paigutada, sest vastasel juhul istud nagu Wimbledonil VIP-loožis: pea käib muudkui paremale ja vasakule, paremale ja vasakule...

	Eizo	Apple	Dell	Samsung	HP	Samsung	Fujitsu Siemens	Acer	Dell
Mudel	FlexScan S2431W	23" Cinema display	2408WFP	SyncMaster T240	w2408h	SyncMaster T240HD	ScenicView B24W	V243w	248WFP
Loomulik lahutusvõime	1920 x 1200	1920 x 1200	1920 x 1200	1920 x 1200	1920 x 1200	1920 x 1200	1920 x 1200	1920 x 1200	1920 x 1200
Pikslisuurus (mm)	0,27	0,26	0,27	0,26	0,28	0,26	0,27	0,27	0,27
Kontrastsus	1000 : 1	700 : 1	Dünaamiline 3000 : 1	1000 : 1, dünaamiline 10 000 : 1	1000 : 1	1000 : 1, dünaamiline 10 000 : 1	1000 : 1	3000 : 1	1000 : 1
Heledus (cd/m ²)	450	400	400	300	400	300	400	400	400
Reaktsiooniaeg (ms)	6	16	6	5	5	5	5	5	5
Vaatenurk (H/V)	178/178	178/178	178/178	160/160	160/160	160/160	170/170	176/160	160/160
LCD tüüp	S-PVA	TN+film	S-PVA	TN+film	TN+film	TN+film	TN+film	TN+film	TN+film
Liidesed	DVI-D, VGA, 2 x USB, audio	DVI-D, 2xUSB, 2xFireWire 400	VGA, 2xDVI-D, HDMI, komposiit- ja komponent-video, S-Video, Displayport, audio, 4 x USB	HDMI, DVI-D, VGA, analoogaudio, SPDIF, 2 x USB	VGA, HDMI, audio, 4 x USB	2xHDMI, DVI-D, VGA, komponent-video, S-Video, SCART, antenniliides, analoogaudio, SPDIF	DVI-D, VGA, audio	VGA	DVI-D, VGA
Tarbitav võimsus (W)	65	70	74	48	78	70	83	52	80
Mõõtmed (cm)	56 x 38-53,4 x 27,8-30,8	53,6 x 45 x 18,7	39,7-49,7 x 55,9 x 20,8	57,4 x 47,7 x 24,3"	50 x 58,6 x 28,9	57,4 x 47,7 x 24,3"	43,1 x 56,5 x 21,2	56,3 x 36,8 x 21	55,8 x 17,3 x 43
Kaal (kg)	12,4	7	6,74	7	9,8	7	7	6,5	6,8
Muu	Pöördtelg, sisseehitatud kölarid, valgusesensor, 10bitine värvitöötlus	Väline toiteadapter	Pöördtelg, mälu-kaardilugeja, PiP	Kaugjuhtimispuult, DTV tuuner, PiP	Pöördtelg, lapiti keeramise võimalus	Kaugjuhtimispuult, DTV tuuner, PiP			
Hind (kr)	14 245	13 590	11 490	4990	7990	6400	8595	4440	6990
Müüb	Tigma	IM Arvutid	Maxi23	Klick	Elion	Rover	Zebra	Rover	Maxi23
Hinne	5	5	4,5	4,5	4	4	3	3,5	3
Koht	1.	2.	3.-4.	3.-4.	5.-6.	5.-6.	7.	8.	9.

Ärge olge oma nägemise suhtes pime!

Võtke nägemismeele eest hoolitsemist tõsiselt

Nägemine on inimese üheks aistmistajaks. Me saame ümbritseva keskkonna kohta informatsiooni peaaegu 80% ulatuses just nägemismeele abil. Nägemise halvenemist või suisa kadumist peetakse üheks raskemaks tundealise puude vormiks. Üheks nägemiskahjustuseni viivaks nägemishäireks on vanusega seotud makulaarne degeneratsioon (ARMD, vanusest tingitud silmapõhjade lupjumine). Tänu eakamate inimeste arvu kasvule elanikkonna hulgas näitavad värskeima demograafilise uuringud selgelt vanusega seotud haiguste kasvu nii Euroopas kui ka Põhja-Ameerikas. ARMD on nendes regioonides funktsionaalse nägemiskao- tuse peamiseks põhjuseks ning muutub tulevikus tõsiseks sotsiaalkoostööprobleemiks.

Me peame tõsiselt mõtlema sellele, et 5% kogu rahvastikust kannatab ülaltoodud haiguse all ning haiguse tulemusel on pimedaks jäänud juba 1,5% kogu rahvastikust. Teaduslike uuringute järgi võib ARMD sagedus järgmise 15 aastaga suurene- da rohkem kui 50% võrra. ARMD esinemine noor- mate, kui 50-aastaste inimeste hulgas on suhteliselt olematu, sest haigus puudutab vaid vanemas eas elanikkonda. Vananedes suureneb see näitaja aga märkimisväärselt, sest haigust on diagnoositud 3%- il 60-aastastest, kuni 20%-il 70-aastastest ning kuni 40%-il 80-aastastest inimestest.

Mis on makulaarne degeneratsioon?

Makulaarne degeneratsioon on krooniline eaga seotud haigus, mis mõjutab silma võrkkesta kollatäh- niks nimetatavat keskosa suurenenud luteiini- ning zeaksantiinikogusega. Suurim kogus kromaatilist nä- gemist kindlustavaid silmanärve (fotoretseptoreid) asub kollatähnis. Kollatähnist sõltub ka niinimeta- tud tsentraalnägemine. Vaadeldav pilt liigub läbi nägemiskeskme - sarvkesta, läätse ning klaaskeha, suunatakse kollatähni ning peegeldub võrkkestal. Seal muudetakse nähtu närvimüraks, kust see liigub töötlemiseks nägemisnärv kaudu edasi ajju. Tänu kollatähnile suudame me lugeda, vaadata televi- sorit, juhtida autot ning eristada detaile.

Makulaarne degeneratsioon on meditsiiniline seisund, mil kollatähni kahjustub, atrofeerub ning mõnel juhul ka veritseb. Selle tulemusel võib vähe- neda tsentraalnägemine, tänu millele ei suudeta näha väiksemaid detaile, lugeda või tunda ära tuta- vaid nägusid. Uuringute tulemusel võib väita, et see on tsentraalnägemise kaotuse (pimedaksjäämise) peamiseks põhjuseks üle viiekümne aasta vanustel inimestel, kuigi ka noorematel inimestel esinevat makulaarset düstroofiat nimetatakse teinekord makulaarseks degeneratsiooniks.

ARMD alguse iseloomulikuks tunnuseks on kollane sete (druusen) kollatähnis võrkkesta pigmenteerunud epiteeliumi ning selle all oleva korioidea vahel. Enamikel selliste varajaste süm- ptomitega inimestel on endiselt hea nägemine, kuid seisundist võib edasi areneda ARMD. Haigestumise risk on suurem siis, kui druusen on suur ja neid on palju ning need on seotud kollatähni all oleva pigmenteerunud rakukihi häiretega.

Millised on ARMD sümptomid ning riskitegurid?

ARMD sümptomiteks on valutud nägemishäi- red. Haiguse algstaadiumis esinevateks märgatava- teks sümptomiteks on vähenenud lugemisvõime, vajadus parema valgustuse järele lugemise ajal, halvenenud võime eristada värve, tühja või tumeda täpi või kitsaste sirgete joonte nägemist silme ees, nägemise halvenemine. Haiguse edasiarenenud vormiga patsiendid kaotavad orientatsioonivõime ning sõltuvad teiste abist. Nägemiskahjustusel on äärmiselt negatiivne mõju ka patsiendi psüühikale. Kaugelearenenud staadiumis ARMD' d põdevad patsiendid hindavad oma elukvaliteeti endisest 60% võrra madalamaks - sama halvaks hindavad oma elukvaliteeti ka kaugelearenenud vähki ning ravimatuid haiguseid põdevad või tõsist peaaajuve- resoonte haigust põdevad patsiendid.

Teadurid uurivad makulaarse degeneratsiooni täpseid põhjuseid siiani, kuid juba on määratletud

ka mõningad selle haiguse kulgemisele kaasa ai- tavad riskitegurid, sealhulgas: vanus, pärilikkus, suitsetamine, ülekaalulisus ning vähenenud liikuvus, heledat värvi silmad, toiteainete (antioksidandid ja tsink) vähesus ning südame-veresoonkonna haigused.

Kuidas ennetada makulaarset degeneratsiooni?

Laiaulatuslikud uuringud näitavad, et osades toiduainetes sisalduvad ained võivad haiguse kul- gu edasi lükata ning aeglustada. Antioksidantsed vitamiinid (näiteks C ja E), seleen ja karotenoidid ning antioksidantsed ensüümid toetavad organis- mi kaitsevõimet. Need ained kaitsevad organismi oksüdatiivse stressi eest. Karotenoidid (luteiin, zeaksantiin) tugevdavad kollatähni pigmentide hulka ning toimivad „looduslike päikesepriilide- na“. Ka merekalades sisalduva oomega-3 rasvha- pete suurem tarbimine omab siinjuures positiivset mõju. Võrkkesta funktsioneerimise juures mängib olulist rolli tsink. Paljudel vanemas eas inimestel esineb selle makulaarse degeneratsiooni progressi aeglustava aine puudus. Uuringute järgi on positiiv- ne mõju haiguse edasilükkamise ja aeglustamise juures ka antioksidantsid sisaldavatel ning võrkkesta verevarustust suurendavatel mustikatel.

Kui ülaltoodud ainete manustamine tavapära- se toiduga on vähenenud, tuleks toidulauda rikastada ainetega, mille manustamine annab vajalikke ai- neid efektiivsetes kogustes.

Samuti on üle 40 aasta vanustel inimestel soovitatav külastada silmaarsti vähemalt kord 2 - 3 aasta jooksul, sest regulaarse kontrolli abil võib avastada makulaarse degeneratsiooni varajasi sümptomeid enne silmanägemise halvenemist.

Vitavision

Hea nägemise kõikehõlmav kaitse

- Soovitatav kasutada silmade väsimuse ning kanapimeduse (hemeralopia) korral
- Aitab parandada nägemisteravust
- Aitab kaitsta võrkkesta ning silmaläätse oksüdatiooni ning spetsiifiliste terviseprobleemide poolt põhjustatud kahjustuste eest
- Aitab kaitsta silmi kahjulike kiirguste eest (päike, televiisor, arvuti)

Saadaval apteekides ja e-poes www.walmark.ee
Maaletooja: Remedex OÜ, Harjumaa, www.remedex.ee

WALMARK®
Tervise klubi

Miniarvuti saab 5000 krooniga

Koostkukkuva majanduse taustal on huvitav see, et arvutimüük kasvab mühinal. Peamine põhjus on aga üllatav: alla 500dollarilised väikesed sülearvutid ehk netbook'id. [digi] testib nelja neist.

• Netbook'ide turu avastas poolkogemata Asus, kui tõi müügile oma Eee PC ehk seitsmetollise ekraaniga ilma kõvakettata sülearvuti. Tuli välja, et inimestel on selliseid arvuteid väga vaja, sest nad on nii väikesed ja kerged, et neid on hea päev läbi kaasas kanda, ning samas piisavalt odavad, et igaüks jõuaks neid osta. Varem maksid umbes kilo kaaluvad sülearvutid ju mitte 5000 krooni, vaid alates 20 000 kroonist.

Pärast Eee peadpöörivat edu avastasid järsku kõik arvutitootjad, et *netbook*'ide turg on kullaauk ning praeguseks on oma miniarvuti olemas vist küll kõigil tootjatel. Miniarvutite turuseis muutub pea iga nädalaga ning kui me hakkasime testi planeerima, polnud Eestis veel väga paljusid neid saada. Seega jõudsidki seekord [digi] testi neist neli: MSI, HP, Fujitsu Siemensi ja Aceri mudelid. Kindel on see, et tulevikus testime me ka teiste firmade mudelid, aga seekord käib rebimine nelja vahel.

Kuigi võiks arvata, et nii odavad sülearvutid on konfiguratsioonilt askeetlikud, ei pruugi see alati nii olla. Asuse Eee PC-de

esimesed mudelid olid ilma kõvakettata ja failide salvestamiseks kasutati väikmälul, enamik praeguse põlvkonna miniarvutitest on aga siiski kõvakettaga.

Protsessor, mis selle revolutsiooni võimalikuks tegi, kannab nime 1,6 GHz Intel Atom ja see ongi enamuse meie testis

Kolm testitud arvutitest jooksid Windowsi peal, vaid üks kasutas Linuxit, aga sedagi saab XP-ga

olevate arvutite südameks (erandiks vaid HP). Ühesugune protsessor teeb miniarvutid nii jõudlusest kui lisavõimalustelt äravahetamiseni sarnaseks ja kuna odavate minimudelite jõudlusest piisab niikuinii vaid veebis surfamiseks ja kontoritööks, siis koormustestide tegemisel me mingit mõtet ei näinud. Mõõtsime vaid aku vastupidavust.

Erinevused arvutite vahel on aga mit-

temõõdetavad ning väga suured. Kuna arvuti korpus on väga väike, muutub kõige olulisemaks kasutusmugavus. Kõige tähtsam on siin klaviatuur ning kõigil neljal olid tõesti väga erinevad klaviatuurid. Vähem tähtis ei ole ka ekraan, sest isegi kui diagonaal on vaid 9 kuni 10 tolli, peab masin siiski kasutatav olema.

Kolm testitud arvutit jooksid Windowsi peal ning Acer ainsana Linuxil, kuigi Acerit saab ka Windowsiga, nii et kui Linux hirmutab, pole see põhjus Acerist loobumiseks.

Ka Windowsi asendamine Linuxiga on üks kokkuhoiukohti, kuigi Microsoft on kindlalt otsustanud mitte miniarvutite rongist maha jääda ning teinud võimalikuks Windows XP kasutamise minimasinatel. Muude uute arvutitega teatavasti enam XP-d ei saa, aga näe miniarvutitega saab.

Miniarvutite testimisel tegimegi nendega kõike seda, milleks nad loodud on: tassisime kaasas, kasutasime rongis ja autos ning tegime oma igapäevast tööd. Tulemused on teie ees.

[d] HENRIK ROONEMAA

Valge alustab ja võidab

MSI WIND U100, Photopoint, 6490 krooni

● Seda on raske uskuda, et sülearvuti, mille karbist välja võttes e-täht klaviatuuri küljest kukub, võiks tulla [digi] testi võitjaks, aga just nii see kõik käis.

Me väga loodame, et logisev täht klaviatuuril oli konkreetse mudeli õnnetu puue, mitte läbiv joon MSI tootevalikus, ning senised kogemused MSI toorikutel põhinevate sülearvutitega lubavad seda arvata.

MSI Windi oli testitute kõige mõnusam kasutada ja see otsustaski asja. Disain polnud küll kõige ilusam, klaviatuuriklahvid ei olnud küll kõige suuremad, ekraani resolutsioon polnud tippklassist, aku vastupidavus ei olnud

esikohal, aga testi lõpus oli selge, et kui peaks nende nelja seast valima, siis oleks see kindlasti MSI Wind.

Konfiguratsiooni osas pole MSI-l midagi häbeneda: 10tolline ekraan resolutsiooniga 1024 x 600 pikslit, kõvaketas 80 GB, 1 GB mälu ning kõigest 1 kg kaalu. Aku pidas pideva koormusega Battery Eateri testis vastu umbes 1 tund ja 50 minutit, mis on täitsa korralik tulemus.

Kuidagi on MSI suutnud saavutada selle, et Windiga ei ole ebamugav tööd teha. Klaviatuur on täitsa mugav ning tunne on, nagu kasutaks üsna väikest sülearvutit, mitte

raskete kompromisside tulemusena sündinud miniarvutit. Erinevalt mitmest konkurendist on MSI üsna vaikne.

[HINNANG]

Miniarvuti kohta väga mugav kasutada, veidi heidutas vaid klaviatuuri küljest ära kukkunud e-klahv.

[d] hinne:

MSI Wind pole küll üheski kategoorias kõige esimene, aga ta on kõige kasutajasõbralikum

Linux on lihtne

ACER ASPIRE ONE, küsi arvutipoodidest, umbes 4600 krooni (Windowsiga 5200 krooni)

• Sinist värvi Acer Aspire One oli testi ainuke miniarvuti, millel operatsioonisüsteemiks Windowsi asemel Linux. Seetõttu ei saanud me ka katsetada aku kestvust, aga tööolukorras pidas aku vastu paar tundi, mis laseb oletada, et Aceri mudel on teistega igati võrdne.

Linpus Linuxi asemel võib Aceri valida ka Windowsiga, kuid siis on arvuti umbes 600 krooni kallim. Linuxiga versioon on aga tööpoolest väga lihtne. Ekraanil on neli kasti: Connect, Work, Fun ja Files. Esimeses neist peituvad Firefox, suhtlusprogramm Messenger, e-posti klient ja mõned otseviited veebisaitidele, nagu Google Maps ja Hotmail. Worki nime kandvas nurgas elab OpenOffice.org, failinurk võimaldab brausida dokumente, pilte ja muud ning «Fun» peidab endas meediapleierit, veebikaamera tarkvara, mängu ja joonistusprogrammi Paint.

Veidi häkkides saab ligipääsu ka Linpus Linuxi täistöölauale ning veel veidi häkkides saab Aspire One'ile ka Eesti klaviatuuripai-gutuse ning lisatarkvara. Nii et Linux on kahe teraga mõök: kui see kasutajale sobivalt ära seadistada, on tegu väga lihtsa ja mõnusa

lahendusega, kasutajal endal on selle seadistamisega aga tükk tegu. Kuid, nagu öeldud, saab osta ka Windowsiga.

Riistvara mõttes on Aspire One päris hea. Testis oli 8 GB väikmäluga versioon, aga saadaval on ka 120 GB kõvakettaga variant. Arvuti küljest leiab kolm USB-porti, kuvaväljundi, helisisendi ja -väljundi ning kaks mälukaartipesa: üks on salvestusmälu juurdelisamiseks, teine mälukaartide kasutamiseks.

Klaviatuurinupud tunduvad küll väikesed, aga trükkida on täitsa mõnus. Ekraan paindub üsna kaugele taha ning arvuti konstruktsioon on üsna tugev. Ainuke probleem on ventilaatoriga, mis kogu aeg töötab ning vaikselt toas liialt piniseb.

[HINNANG]

Hea klaviatuuriga mõnus arvuti. Miinuseks liiga valjult pinisev ventilaator.

[d] hinne:

Nagu merelaine

FUJITSU SIEMENS AMILO MINI UI 3520, küsi arvutipoodidest, hind pole veel teada

• Fujitsu Siemensi miniarvuti jätkab disaini poolest firma suuremate sülearvutite traditsioone: korpus on disainitud musta ja valgega ning üsna nurgeline. AMILO on proportsioonidelt rohkem ruudukujuline kui konkurentidel, nii et ekraani ülaosas on lausa 3 cm kõrgune äär.

Konfiguratsioonigi poolest erineb MSIst ja Acerist: nimelt leiab arvuti küljest Express-Card34 pesa ning konkurentide 3 USB-pordi asemel vaid kaks. Arvuti küljes on ka mälukaartilugeja ning kuvari ja heli tarvis väljundid-sisendid, nagu ikka.

Suure üllatuse valmistas AMILO akutestis, pidades koormuse all vastu lausa 3 tundi ja 15 minutit! See on 1,5 tunni jagu parem tulemus kui MSI-l ja tunni jagu parem HP-st.

Samas on AMILO-l ka üks suur miinus – klaviatuur. AMILO klahvistik on kogu testi kõige kehvem ja mitte teistest natuke kehvem, vaid palju kehvem. Klahvid on väga väikesed ja neile on raske pihta saada. Eriti kehtib see klaviatuuri paremas ülannurgas, kuhu on kokku kuhjatud palju väikseid nuppe. Peale selle lainetab AMILO klahvistik tugevalt, nii et

trükkimine on tõesti ebameeldiv.

Kahju, sest nii hästi vastu pidav aku ja 1 kg kaalu teevad selle arvuti tõesti ahvatlevaks ostuks. Ehk suudab Fujitsu Siemens end järgmise mudeli juures kokku võtta ning teha arvuti, kus oleks veidikenegi tähelepanu pööratud ka klaviatuurile.

[HINNANG]

Väga kaua kestva akuga korralik miniarvuti, aga suureks möödapanekuks on kehv klaviatuur.

[d] hinne:

Vale perekond

HP 2133 MINI-NOTE, Zebra, 9005 krooni

● Harva võib leida HP arvuti testi viimaselt kohalt. Pigem on HPd vähemasti [digi] harjunud esikohal troonima. Viimasele kohale jäi HP mudel seekord aga põhjusega: erinevalt teistest on HP miskipärast Intel Atomi asemel otsustanud VIA kasuks ja pannud arvutisse 1,6 GHz VIA protsessori, mis on aga jõudlusest nõrgem kui Intel Atom. Samuti tundub, et VIA vajab tõhusamat jahutust, sest HP on konkurentsilt lärmakaim arvuti neist neljast ning lausa nii lärmakas, et see tõesti häirib.

Huvitavaid otsuseid on 2133 juures tehtud veel. Windows XP asemel on kasutuses Windows Vista Business, teiste arvutite 1024 x 600-pikslise ekraani asemel on HP-l 1280 x 768, mis aga 8,9-tollise ekraani puhul on liig mis liig: tekst ja ikoonid on väga väikesed ja arvutit on ebamugav kasutada. Ekraan on ka liialt läikiv ning paindub vaid õige pisut 90 kraadist tahapoole. Igavene nõök, kui tahad HPd näiteks süles või lennukis kasutada.

Halva juures leidub õnneks ka head. HP disain ja koostekvaliteet on hoopis teisest puust kui konkurentidel: arvuti on tugev, plasti kõrval on kasutatud ka alumiiniumi ning kogu

komplekt näeb väga šikk välja. Klaviatuur on mõnus, väga suurte ja heade klahvidega ega paindu trükkides karvavõrdki. Hiirenupud on ka suured ja head, kuigi paigutus valmistas nõutust: klahvid asuvad üks ühel, teine teisel pool puuteplaati. Aku pidas vastu 2 tundi ja 40 minutit, aga aku on ka suurem ja raskem kui teistel testis olnud arvutitel.

USB-porte on kaks, arvuti paremasse serva on mahtunud ka ExpressCard54 pesa.

Üle ega ümber ei saa aga sellest, et HP on teistest raskem (1,27 kg) ning palju kallim, makstes üle 9000 krooni. HP on oma möödapanekust aru saanud ning tutvustas oktoobri lõpus kolme uut miniarvutit, mis nüüd kasutavad Inteli Atomit ja on selgest mudelist palju odavamad. HP 2133 aga jäägu minevikku.

[HINNANG]

Liiga raske, liiga kallis ja liiga lärmakas, et olla hea miniarvuti. Ootame HP uusi miniarvuteid, see jäägu minevikku.

[d] hinne:

[TULEMUSED]

1

MSI Wind U100

Kõige mugavam kasutada ja see otsustaski asja. Hea klaviatuur, hea ekraan ehk kokku hea miniarvuti.

2

Acer Aspire One

Testi ainus Linuxiga ja ilma kõvakettata arvuti (kuigi saab osta ka Windowsi ja kõvakettaga).

3

Fujitsu Siemens AMILO Mini Ui 3520

Aku kestab väga hästi, aga klaviatuur veab alt: nupud on väikesed ja lainetavad.

[digi] ütleb

● Kas miniarvutist võiks saada võtta igapäevane tööarvuti? Jah, võib, vähemalt mõnest, näiteks testi võitnud MSI Wind U100-st. See eeldab muidugi, et töö juures on laua peal suur kuvar, korralik klaviatuur ja hiir, aga miks ei võiks ka nii olla.

Umbes kilo kaaluvat arvutit on kerge kaasas kanda ning pisut üle 6000kroonine hind on väga soodne. Reisides ja õhtul kodus kõlbab miniarvuti ka päris hästi kasutada.

Nagu arvasime, ilmnesisid kõige suuremad erinevused kasutusmugavuses. Suureks väljakutseks tundub olevat hea klaviatuuri tegemine, aga muudu on miniarvuti valmistamine kähkritega. Ekraanid on kõigil ühesugused, suurus ja kaal samad, protsessor ja enamik muid komponente väga sarnased.

Kahju ainult, et HP nõnda raskelt puusse pani. Nende 2133 Mini-note on pea igas mõttes valesti tehtud miniarvuti, aga

Umbes kilo kaaluvat arvutit on kerge kaasas kanda ning pisut üle 6000-kroonine hind on tõesti väga soodne. Miniarvutid on toredad

õnneks on nad sellest ka ise aru saanud ning töid kuu lõpus välja kolm uut, paremat ja odavamalt miniarvuti mudelit.

Kindel on see, et miniarvutite turg on väga kiiresti arenemas ning pakkumised lähevad järjest paremaks, sama raha eest saab kogu aeg rohkem ja rohkem. Järgmises miniarvutite testis on kindlasti juba vähemalt kaheksa osalejat.

13.-14.11.2008
IT Kolledži Konverentsikeskus, Tallinn

Eesti Innovatsiooni
Aastakonverents 2008

INNO

AVATUD INNOVATSIOON & TULEVIKU ÄRIMUDELID!

ESTONIA

WWW.INNOEUROPE.EU

TOETAJA:

PARTNERID:

MEEDIAPARTNER:

KORRALDAJAD:

Eesti Innovatsiooni Aastakonverentsi INNOESTONIA toetab Euroopa Liidu Sotsiaalfond Ettevõtluse Arendamise SA (EAS) innovatsiooniteadlikkuse programmi kaudu.

eesti
konverentsikeskus

KUIDAS...

HAARA OMA TEHNIKAL SARVIST!

Kuidas pildile lumesadu lisada?

LK 66

www.digi.ee

ARVUTI

Kuidas kasutada virtuaalmasinat?

LK 62

Kuidas vältida karisid uue arvuti ostmisel?

LK 64

MOBIILTELEFON

Kuidas parandada mobiiltelefoni aku kestvust?

LK 70

november 2008

61

KUIDAS...

kasutada virtuaalmasinat

Tahad proovida mõnd muud operatsioonisüsteemi või testida programme, aga ei taha riskida sellega, et need su timmitud süsteemi uppi lööksid? Tasuta tarkvara abil saad luua virtuaalse arvuti, kus võid katsetada ja testida nii palju, kui süda lustib.

1.

Installi VirtualBox

Virtuaalmasinaid saab Windowsi all luua ja kasutada päris mitme erineva programmiga, levinumad neist on VMWare Workstation, Virtual PC ja VirtualBox. Kuna VMWare on tasuline ning VirtualPC toetab ainult peaaugalt Microsofti operatsioonisüsteemide installimist, siis on kõige soodsamaks valikuks tasuta tarkvara VirtualBox, mille leiad veebiaadressilt www.virtualbox.org. Tiri programm alla ja installi.

Kindlasti tuleks installimisel veenduda, et valitud on nii USB kui võrguseadmete tugi. Selle puudumisest annab märku vastava rea ees ikoonil olev punane ristike. Installimisel võib ette tulla mitu hoiatavat dialoogiakent tekstiga, kus manitsetakse sind Microsofti poolt volitamata tarkvara mitte installima. Jäägu see sinu enda otsustada, kas sa julged käesolevat avatud lähtekoodiga tarkvara oma arvutisse lasta või mitte.

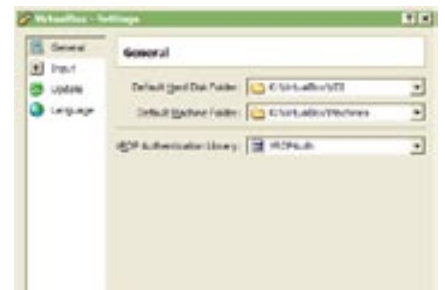
2.

Seadista

Pärast installi otsi Start-menüüst üles VirtualBoxi kaust ning käivita programm. Nüüd palutakse sul täita registreerimisvorm ning jäägu selle täitmise või mittetäitmise jällegi sinu enda südame-tunnistuse asjaks. Mitte midagi ei juhtu, kui klõpsad vormil nuppu Cancel, tarkvara sinuga ei kurjusta ja töötab edasi nagu muistegi.

Enne, kui aga hakkad virtuaalmasinaid looma, vaata üle seadistused. Selleks vali

menüüst File käsk Preferences. Jaotises General on näha kaks failiteed, neist esimene on see, kuhu VirtualBox salvestab sinu loodud virtuaalsed kõvakettad, teine see, kuhu salvestatakse sinu loodavad virtuaalmasinad.

Vaikimisi on nendeks salvestuskohtadeks kaustad sinu Windowsi kasutajaprofiili kaustade hulgas, kuid kui oled süsteemi installinud suhteliselt väikese kõvaketta või partitsiooni peale, siis võib hiljem virtuaalketaste kasvades süsteemikettal ruum lihtsalt otsa saada.

Kui sul on arvutis mitu kõvaketast, siis tipi sinna lahtritesse (või vali rippmenüüst käsu-ga Other) mõni kaust, mis asub kõvaketall, kus on ohtralt ruumi. Kui sul on valida lausa mitme kõvaketta vahel, siis vali kõige kiirem ketas, sest kuna virtuaalmasin kasutab tegelikult peremeesoperatsioonisüsteemi teenu-seid kettaga majandamisel, siis tuleb «päris» installi kettapöördustega võrreldes juurde veidi lisatööd.

3. Piisab ka plaaditõmmisest

Installida võid virtuaalmasinasse praktiliselt suvalist x86 arhitektuuri jaoks mõeldud operatsioonisüsteemi, ning kui sul just eriti eksotilisi soove pole, siis tõenäoliselt sobib VirtualBoxi pakutav võltsriistvara selleks kenasti. Siin on näitena toodud Ubuntu 8.10 beetaversiooni install. Installiks on vajalik operatsioonisüsteemi installiplaat või plaaditõmmis ISO-vormingus. Ubuntu installi puhul piisab, kui sa tirid lehelt releases.ubuntu.com/releases/8.10/ kõige tavalisema PC (Intel x86) desktop CD tõmmise ning salvestad selle kuhugi kõvaketalle.

4. Häälesta virtuaalmasin õigesti

Käivita VirtualBox ja klõpsa ikoonil New. Sisesta uue virtuaalmasina nimi ning vali rippmenüüst OS Type sobiv kirje, antud juhul siis Ubuntu. Klõpsa Next. Järgmisel ekraanil määra virtuaalmasinale eraldatava mälu hulka. Anna virtuaalmasinale mälu sellise arvestusega, et ka muudele programmidele midagi jääks. Lihtsalt proovimiseks on 256 MB napilt piisav, 512 MB juba enam-vähem ning 1024 MB enam kui piisav virtuaalses Ubuntu tavapärase töö tegemiseks. Klõpsa Next. Järgmisena pead looma uue virtuaalse ketta. Klõpsa järgest New ja Next. Määra valik Dynamically expanding ja klõpsa Next. Järgmisel ekraanil määra virtuaalketta suu-

rus. Soovituslikult on selleks 8 GB, millest on hakatuseks piisavalt. Eelnevalt määratud dünaamilise ruumijaotuse korral ei ampse VirtualBox su kõvaketast kohe 8 GB ära, vaid kasvatab kettast vaikselt juurde määratud piirini, kui operatsioonisüsteem seda vajama peaks. Anna kõvaketale nimi, määra suurus ja klõpsa Next. Klõpsa Finish ja Next. Nüüd palutakse sul valida, milliselt virtuaalselt kõvaketalt virtuaalmasinat käivitada. Kuna sul on olemas seni vaid üksainus ketas, siis on see juba valitud. Pärast Next ja Finish klõpsamist ragistab arvuti virtuaalketta valmis teha ja saadab sind alguskuvale tagasi, kus nüüd on vasakus veerus juba uhiuus, ent seni veel installimata virtuaal-Linux.

5. Installimine on nagu päris

Aktiveeri virtuaalmasin, kuid enne nupu Start klõpsamist ühenda virtuaalse plaadimängijaga Ubuntu plaaditõmmis. Selleks klõpsa parempoolsel paneelil lingil CD/DVD-ROM, märgi järgmisel kuval ruut Mount CD/DVD Drive, klõpsa valikul ISO Image File ja näita programmile ette allalaetud ISO-tõmmise asukoht, klõpsates kausta ikoonil. Avanenud aknas klõpsa Add, ning otsi failibrauseris tõmmisefail üles. Klõpsa Select ja seejärel OK. Enne virtuaalmasina käivitamist võid üle vaadata täpsemad seadistused, need saad kätte nupu Settings alt. Tähtsamad asjad, mida sa võid tahta muuta, on suurendada videomälu hulka 8 MB pealt vähemalt 16 MB peale, kui plaanid kasutada suuremaid ekraaniresolutsioone, Audio jao-tisest lülitada sisse audiodraiver ja määrata selleks midagi muud peale väärtuse Null.

Nüüd klõpsa nuppu Start. Virtuaalmasin käivitub ja avaneb tavapärase Ubuntu avakuva. Vali sulle sobiv keel ja seejärel kas proovimise või paigaldamise valik. Pane tähele, et niipea, kui sa hiirega virtuaalmasina aknal klõpsad, haarab see kontrolli hiirekursori üle enda kätte ja sa saad toimetada vaid virtuaal-

masina akna piires. Hiire vabastamiseks ja oma tööalale tagasi saamiseks vajuta klaviatuuril parempoolset Ctrl-klahvi.

6. Katsetamist alga!

Palju õnne, sul ongi olemas virtuaalne Ubuntu! Kui käivitasid selle proovimiseks ilma installimata, saad selle nüüd tööalal oleva lingi kaudu virtuaalsele kettale installida. Kui valisid eesti keele, talutab paigaldusnõustaja sind sellest suhteliselt lihtsast protsessist ka emakeeles läbi. Isegi siis, kui sa pole kunagi Linuxit installinud, võta asja rahulikult ja nõustu esialgu kõigi vaikimisi pakutavate sätetega, sest vussi ajamise korral saad sa tekitada uue virtuaalmasina ja täiesti riskivabalt uuesti proovida. Pärast Ubuntu installi ära unusta oma äsjasel virtuaalmasinal ISO-tõmmist küljest lahti ühendamast, vastasel juhul käivitub järgmise virtuaalmasina käivitamisel uuesti install.

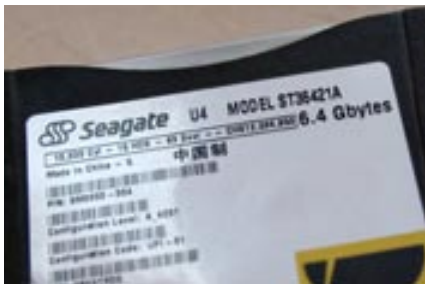
7. Aken lukuaugu asemele

Edasine katsetamine jäägu juba sinu enda hooleks, kuid üht kasulikku nippi tasub siiski veel teada. Nimelt installib Ubuntu ekraaniresolutsiooni 800 x 600, millest jääb reaalse töö jaoks ilmselgelt väheks. Suurema resolutsiooni saamiseks toimi järgmiselt. Klõpsa VirtualBoxi menüüs Devices käsku Install Guest Additions. Ignoreeri hoiatust ja klõpsa edasi Käivita või Loobu (tõesti, vahet ei ole). Käivita menüüst Rakendused -> Tarvikud käsk Terminal. Tipi käsureale: `sudo /media/cdrom/VBoxLinux-Additions.run`. Pärast installi ajal määratud parooli sisestamist installitakse vajalikud moodulid ning palutakse süsteemi taaskäivitada. Loomulikult mõeldakse siin virtuaalmasinat, mitte sinu pärisarvutit. Pärast taaskäivitust peaks Ubuntu 8.10 juba ise kasutusele võtma suurema ekraaniresolutsiooni. Seda saad sa ka ise muuta menüüst Arvuti > Eelistused käsuga Ekraani eraldusvõime. [d] SVEN VAHAR

KUIDAS...

vältida karisid uue arvuti ostmisel

Kõik arvavad teadvat, mille järgi valida poes pesumasinat või külmkappi. No mis seal siis ära ei ole: mõõdad mõõdulindiga üle, vaatad värvi, lõgistad käepidemeid ja kaup koos. Arvuti ostmisel on aga ämbreid, millesse astuda, mõnevõrra rohkem.

1. Osta varuga

Ära kunagi osta oma praegustele vajadustele vastavat arvutit, see jääb sulle peagi kitsaks. Kui sul on praegu 80 GB kõvaketas ja sul on tunne, et sa saad sellega hakkama ja ruumi jääb veel ülegi, siis pane tähele: niipea, kui saad uue arvuti, haarab sind vastupandamatu kihk see uue nodiga täita. Samamoodi on kõige muuga – kui praegu saad hakkama 512 MB mälu arvutil, siis uus arvuti osta vähemalt 1 GB või veel parem, 2 GB mälu. Olgu igal komponendil kasvuvaru alati olemas. Mõtle oma kasutusharjumustele ja lisa neile mõttes veidi vajadusi. Kui arvutit peab saama sinu töövahend pikaks ajaks, olgu see sinule oluliste komponentide osas laiendatav. Sülearvuti puhul olgu sinna võimalik näiteks mälu lisada, mitte välja vahetada, sest moodulite vahetamine suuremate vastu toob kaasa hiljem lisasekeldusi ja ei pruugi sugugi soodsam olla. Ostes integreeritud graafikakaardiga lauaarvutit, olgu võimalus sellele hiljem lisada ka eraldiseisev graafikakaart. Olgu USB-porte üks rohkem, kui sul praegu tarvis on, sest ühel päeval võid avastada, et lisaks hiirele, printerile ja mälupulgale võid sa tahta sinna ühendada ka näiteks ID-kaardi lugeja või fotoka.

2. Kuula mõistust, mitte emotsioone

Teisest küljest ei tasu üle pingutada. Kui sa seni pole tundnud vajadust näiteks kahe kõvaketta järele, siis ära lase müügimehel endale neid pähe määrida. Kui sa mängu ei mängi, siis ära osta vinget graa-

fikakaarti. Osta tavaline. Tavaline ei ole halb. Müügimees rõhub emotsioonidele, sina aga kuula mõistuse häält. Arvuti ei väljenda sinu isiksust ega aita sul elada trendikat elu. Arvuti on loll kast, mitte aksessuaar, millega seltskonnas skoorida.

3. Uuri tausta

Kui oled arvuti enda jaoks välja valinud, uuri internetist selle konkreetse mudeli kohta teiste kasutajate arvamusi. Nii võib selguda, et sülearvutil, mida oled plaaninud osta, kipub näiteks aku esimese aasta jooksul ära surema. Usu, kui sinu igatsetud mudelil on tihtiesinevad tüüpvead, siis on keegi nende otsa juba komistanud ja internetis kisa lahti löönud. Mõned vead on sellised, mida polegi võimalik parandada ja mille puhul on ainus soovitus osta uuem, parandatud riistvaraga arvuti. Kui sa just Eesti rikkurite edetabelisse ei kuulu, siis sa ei tahaks sellisesse olukorda sattuda.

4. Ära mine heade pakkumiste liimile

Ka arvutimaailmas kehtib reegel, et kui miski kõlab liiga hästi, et olla tõsi, siis tõenäoliselt on kuskil mingi konks. Erandeid on, näiteks kui müüakse lao tühjendusmüügi käigus head kraami võileivahindadega, aga kui sa pole asjatundja, siis ei pruugi sa hea ja halva pakkumise vahest aru saada. Iga «superodava» või «ainult sel nädalal!» pakkumise puhul konsulteerime mõne pädevama sõbraga. Alati. Eranditult. Loobu kraamist, mida sulle

kauba peale pakutakse. «Osta arvuti, saad printeri kauba peale!» Jama. Säärased kampania käigus jagatavad asjad on sageli viletsa kvaliteediga ja niigi odavad. Ükski müüja ei müü sulle alla omahinna, seega maksad sa talle selle «kauba peale» asja nii või teisiti kinni. Parem kogu raha ja osta vajalik, hoolikalt valitud seade hiljem ise juurde. Odavalt saadud, aga viletsa asja kuludesse lisanduvad hiljem ka teeninduse vahet jooksmise aja-, närvi- ja rahakulu.

5. Ära osta pimesi

Kui sa tellid endale arvuti kataloogist või veebist ilma seda nägemata ja katsumata, siis oled sa kas spetsialist, kes teab, mida ta teeb, või idioot, kelle käest peabki raha ära võtma. Arvutid ja muud lisaseadmed on pildidel alati ilusamad kui tegelikult. Läikiva kaanega sülearvutil ei ole reklaamides näpujälgi peal, läikekraanidest ei peegeldu pildidel mitte kunagi laelambid ja viletsa sisseehitatud veebikaamera pilt on reklaamis terav, ilusate värvidega ja tervet ekraani täitev.

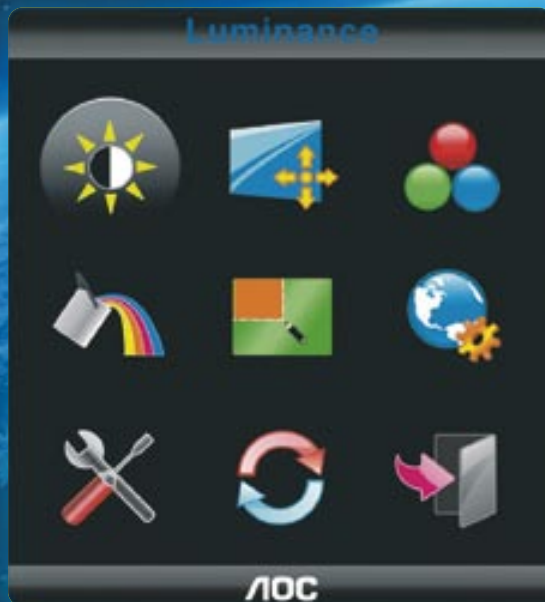
Sellest, kui lärmakas arvuti on, kui mugav seda kasutada on või kui tugev on arvuti korpus, saad aimu alles ise vaadates ja katsudes. Kui poes pole väljas sinu soovitud mudelit, siis mine teise poodi. Ära osta arvutit, mida saab ainult tellida koos väljaostmiskohustusega. Ära osta arvutit, mida su sõber soovitab, aga mida sa ise näinud pole. Sõber võib olla heatahtlik ja pädev, aga tema eelistused ja vajadused võivad sinu omadest kardinaalselt erineda.

6. Uuri garantii ja teeninduse kohta

Uuri järele, kas garantiiremont toimub Eestis või saadetakse arvuti välismaale. Kui saadetakse välismaale, siis küsi, kui kaua see tavaliselt aega võtab. Odavate arvutitega võib olla ka nii, et aasta pärast pole enam varuosi saada ning katki läinud komponendi pärast pead sa uue arvuti ostma.

[d] SVEN VAHAR

AOC

AOC AVIO, väljaspool teie kujutlusvõimet!

- Alumiiniumist navigeerimisnupp
- Multicolor menüü ikoonid
- Pilkupüüdev klavermust läige
- HDCP valmidus
- 5 eelseadistatud dünaamilise värviparanduse võimalust
- Ülikõrge kontrastsus

AVIO

717Fwy / 917Sw / 917Fwh /
2217PWc

www.aoc-europe.com

 elko®

Kui talved on lumevaesed, ei tule talvisest postkaardipildist midagi välja.

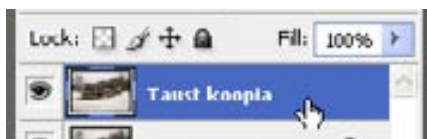
KUIDAS...

lumesadu lisada

Eestimaa talved on üha lumevaesemad ning seetõttu tuleb korralike talvepiltide tegemiseks tehnika appi võtta. Photoshopi abil on pildile lume- või vihasaju lisamine üsna lihtne.

1. Vali sobiv foto

Kuigi lund saab lisada ka suvisele pildile, vali siiski selline pilt, kus tulemus mõjub usutavalt – kui pildil on päevitavad inimesed või roheliste lehtedega puud, on see keeruline.

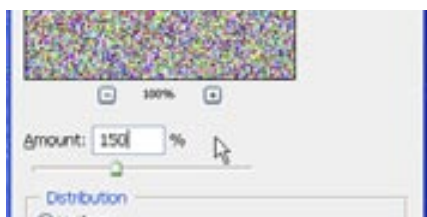

2. Tee taustast koopia

See on vajalik juhuks, kui midagi untsu läheb. Siis saad kõik ebaõnnestunud efektkihid kustutada ja originaalpildiga otsast peale hakata. Taustakooopiaga uue kihiga tegemiseks vajuta Ctrl + J.

3. Lisa uus kiht

Nüüd lisa pildile uus kiht (Ctrl + Shift + N) ja täida see valge värviga. Selleks vajuta Shift + F5 ja vali rippmenüüst White.

4. Pane pildile müra

Vali Filteri rippmenüüst Noise ning avanevast menüüst Add Noise. Määra Amount umbes 150% ja valiku Distribution all märgi ära Gaussian.

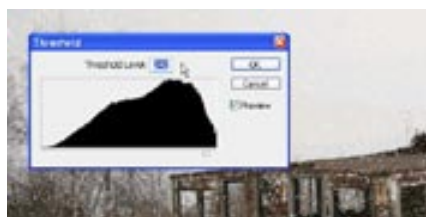
5. Tee lumehelbed suuremaks

Nüüd tuleb määrata tulevaste lumehelveste suurus. Selleks märgi kogu uus kiht (Ctrl + A) ja ava muutmisriba (Ctrl + T) ning venita müra suuremaks. Vajalike väärtuste suurus sõltub originaalpildi mõõtmetest. Väiksema pildi puhul katseta

150–200%-ga, suure pildi korral sisesta 300–400%.

6. Sulata kihid kokku

Nüüd on aeg ka originaalpilt taas nähtavale tuua. Ava Layers tööriistaaknas Blending rippmenüü ja vali sealt Screen.

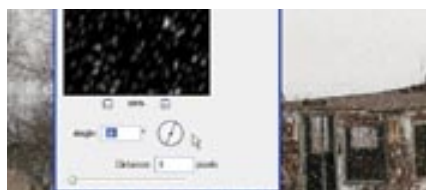

7. Määra lumesaju tihedus

Kui praegu on pildil ühtlane läbu, siis selle liigutusega saad müra nii palju harvendada, et see muutub üksikuteks helvesteks. Vali Image -> Adjustments -> Threshold. Lume tihedus sõltub sisestatud väärtusest, mis on enamasti vahemikus 200–250. Alustuseks proovi näiteks 240ga.

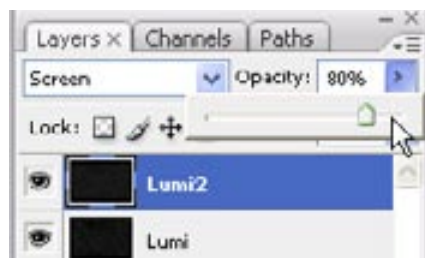
8. Tee helveste servad häguseks

Järgmiseks vali Filter -> Blur -> Gaussian Blur. Sobiv raadius sõltub jällegi pildist, aga katseta väärtustega vahemikus 0,6–1.

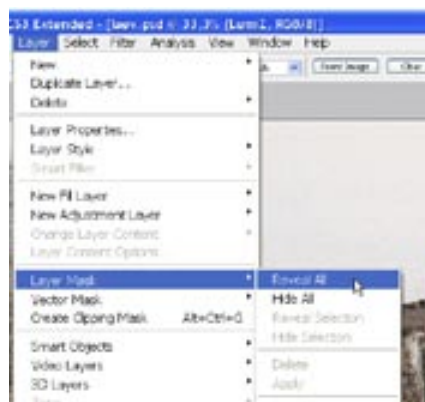
9. Pane lumi sadama

Nüüd on aeg õhus rippuv lumi allapoole kukkuma panna. Selleks vali Filter -> Blur -> Motion Blur ja sisesta Distance'i väärtus vahemikus 8–14. Mida suurem arv, seda kiirem lumesadu. Samas aknas saad määrata ka tuule suuna ehk selle, mis suunas helbed langevad.

10. Tee sadu ebaühtlaseks

Korda eeltoodud samme uuel kihil, aga jätka helbed pisut väiksemaks. Seejärel määra lumekihtidele läbipaistvus - Layers'i tööriistaakna Opacity liuguril väärtus 60–80%.

11. Anna sajule sügavus

Pildil esiplaanil olevad objektid peaksid olema õhema lumekardina taga kui kaugemal asuvad. Selleks tekita lumekihile Layer Mask (Layer -> Layer Mask -> Reveal All). Seejärel vali sobiva suurusega pintsel (Brush), määra sellele Opacity 20–30%, vajuta D-klahvi, et esiplaani värv mustaks muuta ning lihtsalt eemalda lumi sealt, kus vaja.

12. Kuidas teha vihma

Vihma tegemine sarnaneb suuresti lume tegemisele. Tee lihtsalt helbed ehk pisid väiksemaks ja pane kiiremini kukkuma.

[d] KRISTJAN KALJUND

Nagu võluväel oleme lisanud lund ja meeleolu ning teinud lumevaesest pildist talvisema.

KUIDAS...

parandada mobiiltelefoni aku kestvust?

Tänapäeval pole mingi ime, kui suure ekraaniga 3G-telefoni aku kustub enne tööpäeva lõppu. Tegelikult pole aga olukord nii lootusetu. [digi] annab paar näpunäidet, kuidas aku kauem vastu peab.

1.

Unusta 3G

Valus ja mõneti absurdne nõu-
anne, aga kui sa kasutad telefoni
peamiselt ainult häälkõnede tegemiseks ja
sõnumite saatmiseks, on soovitatav seadista-
da telefon kasutama ainult 2G-võrku. Seal on
väga palju füüsikat taga, miks see just nii on,
aga nii kestab aku palju, palju kauem. Paljud
jällegi võib-olla ei tea, et karbist uut telefoni
välja võttes on 3G-võimalusega telefonid juba
tehases seadistatud kiiret 3G-võrku kasuta-
ma ning hiljem on kasutajad teadmatusest
kurjad, sest isegi täiesti uuel telefonil ei kesta
aku ootuspäraselt kaua.

Nokia toob oma kodulehel telefonide juu-
res aku tööaja eraldi välja. Märkimist vajab
asjaolu, et alati on seal välja toodud eraldi aku
kestvus kõneajana nii 2G- kui 3G-võrgus ning

WCDMA-tehnoloogiat kasutades 3G-võrgus
täislaetud akuga võib kõneajaga pea kolman-
diku võrra vähem olla kui 2G-võrgus.

Soovitus on kasutada võrgutehnoloogiat,
mille eelseid sa enim vajad ja kasutad. Kas-
utada telefoniga 3G-võrku vaid 3G moodsa
nime tõttu ei ole alati kõige mõttekam. Seda
eriti juhul, kui oluline on telefoni aku kestvus.

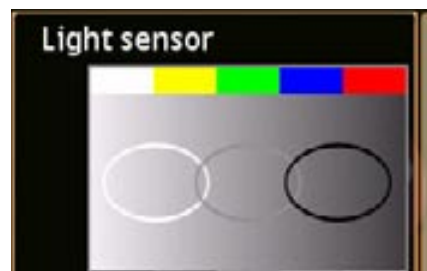
2.

Ära karju tühja

Kasuta raadiosidetehnoloogiaid
vaid siis, kui sa neid vajad. Eelkõie-
ge käib see Bluetoothi kohta. Kui sa seda iga-
päevaselt ei tarvita, siis tasuks oma telefonis
Bluetooth-raadioside välja lülitada. Vastasel
juhul kiirgab su telefon pidevalt 10 meetri
raadiuses Bluetooth-raadiosignaali ning selle
tekitamiseks on vaja energiat, mis võetakse

otse loomulikult telefoni akust.

Paljud uuemad telefonid võimaldavad
kasutada WiFi-ühendusi. Selline võimalus on
iseenesest suurepärane, kuid pane tähele,
et WiFi-võrkude automaatne otsimine oleks
seadistatud selliselt, et WiFi-võrke otsitaks
ainult vajadusel, mitte kogu aeg.

3.

Keera tuli maha

Reguleeri telefoni ekraani tausta-
valgustus optimaalsele tugevuse-
le. Enamikel telefonidel saab ekraani tausta-
valgustuse intensiivsust seadistada. Paljudel
uutel telefonidel on lausa sensor, mis seda
vastavalt ümbritseva keskkonna valgustuge-
vusele ise reguleerib. Uus telefon on tehases
enamasti seadistatud selliselt, et ekraani
taustavalgustus oleks heledaim ja kirkaim.

ISTOCKPHOTO

Piisab aga juba sellest, kui vähendada taustavalgustust umbes 60% peale maksimaalsest. Veidi energiat on jälle kokku hoitud.

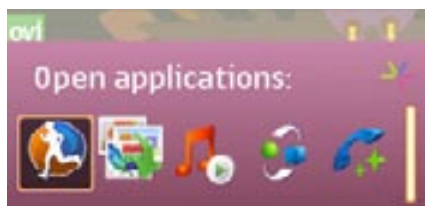
4. Säätmine on lõbus

Osadel uuematel telefonidel on ekraanisäästja ning samas saab seada aega, kui mitme sekundi pärast peale telefoni nuppude vajutamist kustub ekraani taustavalgustus. Üleliia pikalt ei ole vast mõtet lasta telefoni ekraani taustavalgusel põleda. Muuda taustavalgustuse kustumise aeg nii lühikeseks, kui sinu jaoks tundub mõistlik olevat.

5. Ballast üle parda

Kasuta telefonis rakendusi, mida sa tõesti hetkel vajad. Uuematel nutitelefonidel saab lasta mitmel programmil üheaegselt töötada. See on uskumatult hea ja vajalik võimalus, kuid siinkohal tuleks jällegi arvestada sellega, et kui üheaegselt hoitakse töös mitut programmi, mis kõik kasutavad taustal natuke telefoni protsessori võimsust või mõnd muud telefoni ressursi, siis selle jaoks vajavad nad samuti energiat. Seega, sulge kõik taustal töötavad programmid, kui neid parasjagu ei kasutata ega vajata.

Ehe näide on Nokia Step Counteri kasutamine. Nokia Step Counter on programm, mis loeb kokku su astunud sammud. Programm käivitub telefoni sisselülitamisel ning istub vaikselt telefoni mälus, loendades ja

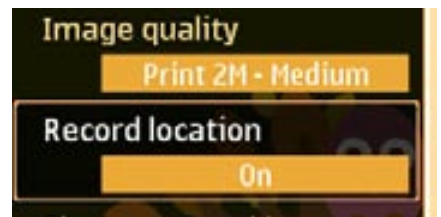

kokku liites kasutaja poolt astunud samme. Sammude lugemiseks on telefonis pidevalt sisse lülitatud üks eraldi sensor. See on sama sensor, mis proovib aru saada, mispidi sa telefoni käes hoiad, ning siis vastavalt sellele ekraanil olevat pilti keerata. Väike tore sensor, mis muudab meie elu mugavamaks, aga teilsalt - vajab tegutsemiseks kogu aeg natuke lisaenergiat, mille peale me võib-olla alati ei mõtlegi. Kui sulle ei ole väga oluline teada, mitu sammu sa päevas astud, siis pikema akukestvuse nimel tasuks sammulugeja lihtsalt välja lülitada.

6. Kus ma olen?

Uuemad GPS-mooduliga mobiiltelefonid võimaldavad A-GPSi abiga lisada telefoniga tehtud fotodele geograafilisi koordinaate. Väga äge võimalus, kuid kas sa vajad seda reaalselt iga päev? Selle eelised tulevad esile eelkõige juhul, kui pilte pidevalt internetti laadida ning seal neid interaktiivsel maailmakaardil kuvada. Loomulikult saab seda infot piltidega oma arvutisse laadida ning tarkvaralisele gloobusele oma pildid paigutada.

Aku seisukohast on GPSi ja A-GPSi kasutamine vägagi energiamahukas tegevus. Koordinaatide saamiseks A-GPSi vahendusel luuakse esmalt GPRS-andmesideühendus, et saada Nokia serverist juhiseid selle kohta, millises taeva osas peaks telefonis olev GPS-vastuvõtja tähelepanelikumalt satelliite kuulama. Satelliitidelt tuleva informatsiooni püüdmiseks ja signaalide ümberarvutamiseks vajatakse aga hulgaliselt lisaenergiat. Vajab ju GPS-vastuvõtja täpse asukoha määramiseks signaale vähemalt kolmelt erinevalt saatjalt ning kõigi nende saatjate poolt saadetud signaalid tuleb läbi rehkendada ja selle põhjal

telefoni asukoht määrata. Pole just kõige kergem ülesanne.

Seega, kasuta telefonis olevat GPSi ja GPSi tööd nõudvaid rakendusi ainult vajadusel. Pea meeles, et võõras linnas jalgsi liikudes ja GPS-navigatsiooni kasutades oleks nutikas igaks juhuks telefonilaadija seljakotti pista. Pidevalt tundide viisi asukoha määramiseks ja navigeerimiseks GPSi kasutamine võtab telefoni niivõrd võhmale, et tänapäevased veel 4-5 tunni telefoniakud ei pea sellises režiimis kaua vastu. [d] OLIVER OJAMAA

Haamriga Internetti!

«Warhammer Online: Age of Reckoning», üks kõigi aegade oodatuid massiroollikaid, mida lihtsalt WARiks kutsutakse, on lõpuks mängijatelt raha sissekasseerimiseni jõudnud. Kuid kas mäng on nutsu väärt ja suudab kõigutada žanri valitsevat meistrit?

• Mängumaaailma suur korporatsioon EA ei saa ju lasta «World of Warcrafti» bossidel igavesti kullast sportautodega sõita. Nemed valisid elluäratamiseks «Warhammeri» armastatud keskajamaailma, milles laua-, rolli- ja arvutimängude kaudu on elatud juba üle 25 aasta. «Tavalisest» orkide ja haldjate fantaasiailmast eristub «Warhammer» oma hämara ning julma igapäevaga. WAR pühendub tolle maailma paljudest vaenudest kuue rassi konfliktile ning kahe liidu sõda ümbritseb mängijaid kõikjal.

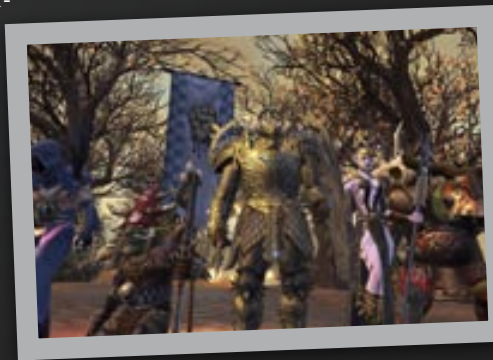
Võõrale õuele kaklema

Neid kuut rassi (täpsemalt seitset, sest rohenahkade rassi kuuluvad nii orkid kui goblinid) kehastavad mängijad saavad valida 20 erineva karjääri vahel, kuid tegelikult jagunevad ametid neljaks: lähivõitlus, kaugvõitlus, tankimine ja ravitsemine. Nii et nii goblinist kollikarjane kui ka insenerpakkar teevad võrdlemisi sama tööd.

Dünaamilisust lisavad nende klasside võitlusstiili taktikaboonused, mille vahel enne võitlust valida, ja moraali võimed, mis tapluse käigus aktiivseks muutuvad.

Tegelase valmistamisel on aga kahjuks välimuse valikud õite kesised ning ka tulemus ei ole teab mis kaunis ega isikupärane.

Esmamulje mängust pole just suurejooneline. Hoolimata sellest, et WARi maa-

ilmas tundub toimuvat korraka palju, on kaardid justkui suvalist kraami triiki täis topitud ega jäta sümpaatset muljet. Rohkem aga häirib tegelaste ja monstroomite puisevõitu liikumine, mis toimuva võitlusega alati suurepäraselt sünkrooni ei lähe. Kiitmist väärib arhitektuur, mis igal rassist

on iseäralik ja kaugelt äratuntav.

Nagu MMORPGs kombeks toob WAR endaga kaasa tervisliku doosi uuendusi. Palju on kiita saanud nn avalikud missioonid, mis teevad mängijatele koos töötamise väga lihtsaks ja mugavaks ning premeerivad osalejaid vastavalt tööpanusele. Nii mõndagi uut toob WAR mängija-mängija-vastu süsteemi, millele mäng ongi orienteeritud.

Hämmastaval kombel saab vaenlasmängijate vastu sõtta minna kohe pärast uue tegelasega mängu astumist. Tõenäoliselt järgneb sellele kolkisamine, kuid see on samm selle poole, et pidevalt käib mängija ümber suur sõda, milles tuleb osaleda – lahingud ülemvõimu pärast territooriumil, kiir-lahingud, tähtsate tegelaste kaitsmine ja pealinna rüüstamine kuuluvad WARi igapäeva.

Nii tubli oled!

Teine suurem uuendus, mida ilmselt tulevikus palju kopeerima hakatakse, on Suur Teadmisteraamat. See on nagu interaktiivne entsüklopeedia, mis mängija tegevust jälgib ja pidevalt uusi peatükke

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled all olevate mängude austaja

«Warhammeri» seeria

«Guild Wars»

Naiste kätš!

Maagid ja sambad kuuluvad kokku.

Edev varustus ei lase kuidagi lenksvuntsilt tähelepanu kõrvale juhtida.

avab. WARis leidub niivõrd palju tiitleid ja saavutusi, mida oma tegevusega lahti lukustada, et see muutub kiirelt tüütuks. Premeeritakse tähtsusetute tegelaskujuudega rääkimise ja isegi hukksaamise eest. Arvestades, et mäng areneb niikuinii paralleelselt koletiste ja mängijatega võideldes (mõlema eest koguvad mängijad level'eid), uputab WAR mängija tähtsusetu rämpsuuga üle, et varjata mängu puudujääke.

SÕDA

Graafiliselt ei ole WAR just tiptase ning see on MMORPGdes tavaline, kuna ekraniil toimub korraga palju. Samas kummitab WARi terve rida tehnilisi probleeme, mida oleks pika valmimisprotsessi

WAR «World of Warcrafti» troonilt ei tõuka, kuid «Age of Conani» kombel kiiresti kokku ka ei kuiva.

käigus saanud ära lappida. Warhammeri maailma isikupära meeldib paljudele, kuid WAR ei ole seda kaugeltki nii hästi edasi andnud kui näiteks «Warhammer 40K: Dawn of Waris». Kohmakas võitlus,

puine animatsioon ja inetu kasutajaliides – kõik takistavad sisseelamist. Lisaks on WARis palju väikseid tüütuid detaile (pika treileri näitamine igal käivitamisel, põlve otsas tehtud professionid, kirjavead süsteemiteadetes jne), mis näitavad mängu puudulikku läbimõeldust ja kehva viimistlust. MMORPG on nagu organism, mis pidevalt kasvab ja edasi areneb, kuid see ei õigusta väärarengutega sündimist. Nii heli- kui muusikataust on aga just sellised, nagu nad olema peavad.

See, kas WAR meeldib või mitte, on väga kinni isiklikus eelistuses. WAR ei loo mugavat ja kodust maailma, kus oleks mõnus ka omaette nokitseda. Mängu käik on vihane ja halastamatu ning samas väga sotsiaalne. Kui teisi mängijaid mängus pole, muutub mängu käik kohe tuimaks, seega tuleb mängimisaeg planeerida tiptunnile. Hea ning arvukas gild on rangelt soovituslik ning ka mõned päriselu sõbrad mängus lisavad elamusele tublisti juurde.

Tulnud, et jääda!

Võib üsna suure kindlusega öelda, et «World of Warcrafti» ülehaibitud WAR troonilt ei tõuka, kuid «Age of Conani» kombel kiiresti see kokku ka ei kuiva. Tegu on siiski nišimänguga, mis pakub lihast ja luust mängijatega madistamist neile, kes seda teistest mängudest küllalt ei saa. Kui klassipõhine võitlus väga meeldib, siis

soovitaksin pigem «Team Fortress 2», mis on küll FPSina juba teine žanr, aga tundub 10 aastat uuemana. Hoolimata möödalaskmistest, kogub WAR kindlasti palju fänne, kes leiavad haldjate peakolude katkiloomisest oma elule uue mõtte.

[d] REIN ZOBEL II

Warhammer Online: Age of Reckoning (PC)

HIND: 799 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Protsessor: 2,5 GHz

Mälu: 1 GB (2 GB Vista puhul)

Graafikakaart: 128 MB Pixel Shader 2.0 toega

Helikaart: DirectX 9.0 ühilduv

Vaba kettamaht: 15 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP/Vista

[HINNANG]

Sobib peamiselt mängija-mängija-vastu võitluse ja «Warhammeri» maailma fännidele. Teised võivad vahele jätta.

[d] hinne:

Ebamäärane tulevik

White Birdsi panoraamseiklust «Nikopol: Secrets of the Immortals» ootasin tükk aega – kui mitte millegi muu, siis reklaamitud suurepärase kunstnikutöö ja meeliköitva loo pärast. Kui lõpuvideo vaadatud, pidin tõdema, et nõustuda sain üksnes väite esimese poolega.

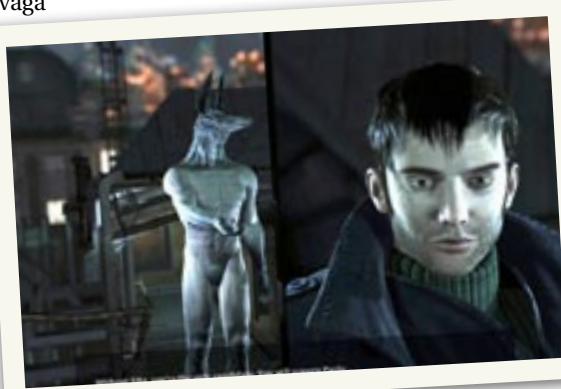
• Üllataval kombel kukub see mäng loojutustamise (ja tegemist on veel Benoît Sokali stuudio, kuigi mitte tema enda mänguga!) kohalt korralikult läbi. Muidugi, mõnikord võib mängijale suvaliste infokildude tilgutamine mõjuda väga hästi, kuid mitte seekord. Kui ikka väga ähmaselt on aru saada, miks on tegelasel vaja midagi teha, siis see langetab motivatsiooni mängule kaasa elada. Kes on näinud Enki Bilali filmi «Immortel», mille sündmused toimuvad samas maailmas, kuid otseselt ei kattu, tunneb ennast natuke kindlamalt.

Uus maailmakord

Aastal 2023 valitseb Pariisi diktaator-prohvet, kelle totalitaarne režiim rikub kõiki inimõigusi. Paar nädalat on linna kohal hõljunud tohutu püramiid, milles elavad Egiptuse jumalad, kellega valitsus läbirääkimisi peab. Alcide Nikopol on kunstnik, kes tuleb vaevu ots otsaga kokku ning on hiljuti liitunud vastupanuliikumisega. Ta otsib oma salapärasest isa ja kistakse tatagipuks Egiptuse jumalate omavahelisse

võimuvõitluse. Eks ole paljulubav algus? Kuid öelda Nikopoli tema korterist Élysée lossi viiva seikluse kohta pudru ja kapsad oleks toidu solvamine.

Pilt, mida saab kõikjal 360 kraadi raa-

diuses nautida, on fantastiliselt detailne ja selle seikluse kõige suurem väärtus. Taustaks hästitöötav ambient-heliriba ning õhustikku sobiv pidev religioosne ja kaaskodanike peale keelt kandma julgustav propaganda. Klaustrofoobilist ja vaenulikku õhkkonda toetab tegelaste

puudus, kellega oleks võimalik suhelda. Enamasti oleks see suur miinus, aga antud mängu juurde see lausa sobib.

Heale atmosfäärile sekundeerivad loogilised, erineva raskusastmega mõistatused, millest mõned on väga originaalsed, kuid mitte kunagi frustratsiooni tekitavad. Värskendavalt mõjuvad täpsuspüüsi leidmisel võimalus sellega sihtides vastaseid teise ilma saata ja mõned kindla aja jooksul sooritamist vajavad ning valvurite asukoha jälgimisel põhinevad mõistatused. Varustusemenüü on minimalistlik ja kordagi pole vaja hõlma all kaasas kanda üle kümne eseme.

Üürike kestus

Loo kõrval valmistab pettumuse ka see, et seiklus on üsna lühike. Võib-olla isegi kõige lühem, mida olen kunagi mänginud. Seitse-kaheksa tundi mänguaega on hiireklikiseikluse puhul miinimum, kuid kunstnikutöö, hea atmosfäär ja puhast loogikat nõudvad mõistatused ei pane end kokkuvõttes petetuna tundma.

[d] MARTIN METS

Kohe murrab Nikopoli tagasihoidlikusse korterisse sisse koera-kreveti hübriid.

Nikopol: Secrets of the Immortals (PC)

HIND: POLE TEADA

Müügil: veel mitte

Demo: www.gamershell.com/download_32358.shtml

Protsessor: 1,7 GHz

Mälu: 512 MB

Graafikakaart: 128 MB DirectX 9.0 ühilduv

Helikaart: DirectX 9.0 ühilduv

Vaba kettamaht: 3 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP/Vista

[HINNANG]

Hea kunstnikutöö ja meelde jäävad masinatel põhinevad mõistatused, mis on mässitud raskesti jälgitavasse lukku.

[d] hinne:

Pilt ütleb rohkem kui tuhat sõna. Kõik on esindatud – puu ja kivi varjud, enda ja vastaste jalavägi ning paugutav «88».

Ajalugu kordub

Ajalugu näitab üht tahku mitmel moel. Esiteks põhineb «BIA: Hell's Highway» realselt eksisteerinud sõdurite läbielamistel Normandias, teiseks pistavad taas aasta lõpus rinnad kokku kaks Teise maailmasõja tulistamisseries: «Brothers in Arms» ja «Call of Duty».

• 2005. aasta lõpus võistlesid seeriaste teised osad «Brothers in Arms: Earned in Blood» ja «Call of Duty 2». «Hell's Highway'l» tuleb vastu seista «Call of Duty: World at War'ile».

BIA:HH on taktikaline FPS ehk läbi silmade vaates tulistamise kõrval tuleb kompanjone kamandada. Ülemuse mängmine on lihtne – vali koht, kuhu mehed klahvivajutusega saata, ja vali sihtmärgiks sobivad sakslased. Eesmärk on vastaste varjuma surumine, küljelt neile ligi hiilimine ja neist vabanemine. Tähtis on kasutada igaks tegevuseks õiget meeskonda ja samas hoida neid korraliku varju taga (puitaiad on näiteks purunevad).

Keeruline ja dramaatiline lugu

Üksikosa ülesannete vahele jutustata- vast stoorist on üritatud teha korralikku sõjadraamat. Pikavõitu vaheklipid toe-

tuvad siiski liigselt kahe varasema osa sündmustele. Kes eelkäijatega tuttav pole või ei mäleta detaile, leiab loojutustamise olevat liiga hüppelise. Keskendumata on raske jälgida, kes on kes ja millise tähendusega. Seersant Matt Bakeri psühholoogilised traumad ja läbielamised ei pane pingutusele vaatamata siiski samavõrd kaasa elama kui seersant Sykes'i omad «Crysis Warheadis».

Lugu on boonus, mis seletab erinevate keskkondadega lahinguplatsidele sattumist, mängitavust sellest ei võida ega kaotata. Kaaslased kuulavad käse truult, olenemata, mida lahingust eemal räägitakse. Tulevahetused on ägedad ning mõned eriti valusad lasud ja granaadiplahvatused esitatakse aegluubis, kehaosad lendamas. Pesi, kuhu natsid end sisse seadnud, on hea vaadata taktikaliselt kaardilt, mis on tehtud lihtsamaks ja loetavamaks. Paar

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled allolevate mängude austaja

«Brothers in Arms» seeria

«Call of Duty» seeria

Brothers in Arms: Hell's Highway

TEINE ARVAMUS

Uuendused ja nimekad staarid

● «BIA: Hell's Highway» on esimene FPS, kus ma olen saanud proovida gearsofwarlikku varjumissüsteemi, mis loodetavasti saab kõigis tulistamistes standardiks. Kui see ja kohustuslikud generatsiooni uuendused välja arvata, sarnaneb HH suures osas eelmiste osadega. Vaheklippidesse on küll toodud üsna suured nimed, aga samas ka kõik sõjafilmi klišeed, mis oma paatosega kiirelt vastu hakkavad. Põhiosa on lühidusest hoolimata väga hea. Ehk seepärast ei jõua ka väsinud Teise maailmasõja teema ära tüüdata. [d] RAINER PETERSON

Täpsuspüss on mängu parim relv.

korda saab kaost külvata ka tankiga.

«Hell's Highway» on eelkäijatest tunduvalt lihtsam. Keskmine raskusaste «veteran» ei tee peategelasest ja tema rühmast küll tule all surematuid, kuid taastuvervis ja varjumisoskus on suurteks trumpideks. Kui mõni koht tundub siiski raske, saab mängu ajal raskusastet vähendada. Mõnevõrra krutib pinget üksikosa esimese läbimise peale lahti lukustuv nn autentne raskusaste, mis võtab ekraanilt ära kõik info, kaasa arvatud sihikukursori.

Väikeste mõradega pilt

Pildiline pool tekitab segaseid tundeid. Loodusvaated on kenad, tuleefektid ilusad ja üldmulje korralik, aga ikka ja jälle kerkib silme ette mõni kole kandiline või ebaselge detail. Vähemalt jookseb Unreal 3 mootoril baseeruv mäng sujuvalt. Plus-

Mängu üks tase ei tööta nõrdimuseks ATI uute ja populaarsete kaartidega.

siks on ka kõik heliga seonduv: muusika, kõned, efektid.

Mitmikosas on vaid kuus kaarti, kus liitlased ja sakslased punkte kaitsevad-vallutavad. Huvitav on, et iga lahingu alguses määrab arvuti mängija mingisse rolli. Pealik saab kaaslasid suunata kaardile punkte pannes, täpsuslaskuri, kuulipildu-

Tankimissioone saab kas armastada või vihata. [digi] armastab.

ri ja raketihetjaga mehe rolli pole vaja seletada ning ka tankipiloodi ja laskuri ülesanne on selge. Kuna rolle määrab server loosi teel ja läbi saab käidud kõik saapad, jõuab vähegi intelligentsele mängurile kohale meeskonnatöö tähtsus. Siiski on mängitavus veidi kohmakas. Kaardid on head ja annavad igale klassile tegevust, kuid neid on liiga vähe. Karta on, et mitmikosa internetis kaua ei ela.

Arvutimängurule võib mõru meki suhu jätta «Hell's Highway» konsoolimaitselisus. Kaardid lõpevad järsult ja hoiatamata. Sellest poleks väga hullu, kui ei peaks keskkondi luurepunktide ja «Kilroy'de» (lukustavad lahti ajaloolist taustainfot) leidmiseks läbi kolama. Ent nähtamatu piiri ületamisel blokeeritakse tagasitee – teinekord vähemalt tead, kuhu ei tasu kohe astuda.

Graafikakaartide suhtes valiv

Hoopis kibedama elamuse saavad uute ATI graafikakaartide omanikud. Üks tase lihtsalt ei tööta ATI uute populaarsete kaartide 4850 ja 4870-ga, vaid restardib arvutit või paremal juhul viskab pildi mustaks. Mängu tegija Gerabox tunnustab, et BIA'd uute ATI kaartidega ei testitudki. Levitaja Ubisoft nägi viga, kuid saatis mängu ikkagi lettidele. Probleem on tegelikult ATI draiverites. ATI küll tunnistas viga ja lasi vahetult enne [digi] ilmumist välja veaparandusega draiveripaketi, kuid siiski pole tore oodata kuus aega, et mängida ammu ostetud mängu.

«BIA: Hell's Highway» ei ole halb mäng. Esimeste osade austajad leiavad tuttava madistamise kenama pildiga ja mõne meeldiva uuendusega. Arvestades aga, kui kaua mängu edasi lükati, pole tulemus piisavalt viimistletud. Probleem ATI vi-deokaartidega on andestamatu, mitmikosa pidi tulema parem ja stoori suudab paeluda vaid fänne. [d] LEHO LAHTVEE

Brothers in Arms: Hell's Highway (PC)

HIND: 499 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Protsessor: 3 GHz (2,6 GHz kahetuuma-line)

Mälu: 1 GB (soovitatavalt 2 GB)

Graafikakaart: 128 MB (soovitatavalt 256 MB), Shader 3.0 toega

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv

Vaba kettamaht: 8 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP/Vista

Platvormid: PC, PS3, Xbox 360

[HINNANG]

BIA:HH on nagu operatsioon «Market Garden» päriselt – mõningane edu oli, kuid põhieesmärgid jäid saavutamata.

[d] hinne:

Komme sigade ette

Xbox 360 ei ole lastesõbralik konsool kui välja arvata paar keskpärast platvormikat. «Viva Piñata» pidi seda nišši täitma kirevate ja lõbusate loomadega. Välja tuli strateegiamäng, mis hoolimata siirupisest pildist andis silmad ette «päris» ehitussimulaatoritele.

● «Viva Piñata: Trouble in Paradise» jätkab seda rada, aga toob mängu algajasõbralikud elemendid ja täiendused, mis teevad järje väärt ostuks ka neile, kes on esimese osaga tuttavad. Kes pole tuttav *piñata*'dega, siis need maiustega täidetud paberloomad pärinevad Mehhiko kultuurist, kus need sünnipäevadel ja pidustusel üles vinnatakse ning neid kinnisilmi puruks lüüa üritatakse, et maitsva sisuni jõuda. Veidi veider mänguteema, seda enam, et arendaja Rare on Inglismaalt.

Elu paradiisiaias

Nagu öeldud, on tegu jätkuvalt strateegiamänguga, kus eesmärgiks luua võimalikult tootlik ja väärtuslik *piñata*-aed, paigutades ja ostes õigeid asju ning üritades kohale meelitada järjest suuremaid ja haruldasemaid loomi. Seejärel tuleb neid paaritada ning müüa ja üksteisele sööta. Kui selle peale rohkem mõelda, võib asi võtta üsna perverssed pöörded – näiteks saab järglasi paaritada nende vanematega ja seejärel lasta neil järeltulijad ära süüa... Aga parem on vist seda mitte nii põhjalikult analüüsida. Uus osa toob mängu ka «pahad», kes aeg-ajalt käivad aeda laastamas, ning jää- ja kõrbealad.

Kui aed saab erinevaid loomi ja taimi liiga täis, on paras ära kasutada võimalust «Trouble in Paradise» ning mängida kuni nelja mängijaga kas üle võrgu või ühe ek-

Mida edasi, seda uhkemad ja eksootilisemad *piñata*'d aeda elama asuvad.

raani taga. Perfektnete «*girlfriend mode*», nagu öeldakse. Samal ajal, kui üks tegeleb lillede istutamisega, saab teine aias välja peksta pahasid ning kolmas kasta seda, mida just istutati – tegemist on rohkem kui küllaga.

Erinevad lõbuviisid

Aga õnneks on kaasas ka lihtsam «*chillout mode*», mis annab lõpmatult raha-aega ning kaotab pahad, et saaksid rahulikult lõõgastuda aia sisustamise ja *piñata*-arendusega. Äärmiselt *zen*. Xbox Live Vision kaameraga saab internetist kohe

printida välja *piñata*-kaarte, et neid kaamerale näidata, misjärel too kohe aeda ilmub.

Kes väljanägemise põhjal ootavad lapsikut *showelware*'i, mis perevõsu paariks tunniks vait paneb, peavad pettuma. Keda aga ei häiri lõbusus ning kes ei karda väikest kurbusepiiska, kui algusest peale aias olnud, nime saanud ja juba käitumiselt tuttavad *piñata*'d tuleb pakkida kasti ja ära saata, ning armastavad strateegiat, ei peaks kaua mõtlema. Kuna mäng pole ka täishinnaga, siis pole mitteostmiseks põhjust.

RAINER PETERSON

Ilu seisukohalt kahjuks ja mängitavuse kohalt õnneks leidub ka halbu tegelasi.

Viva Piñata: Trouble in Paradise
(Xbox 360)

HIND: UMBES 600 KROONI

Müügil: www.game.co.uk

Xbox 360 mängukonsool

Teler (vähemalt 60 Hz,

soovitavalt HD ready)

Xbox 360 kõvaketas või mälukaart

[HINNANG]

Lõbus ja kireva pildiga mitmekihiline strateegiamäng, mis sunnib mitmedki «päris» ehitussimulaatorid silmi peitma.

[d] hinne:

Lubage tutvustada, seersant Michael «Psycho» Sykes, britt, keda jänkiks ei tasu kutsuda.

Ühe asemel kaks

Eelmise aasta «Crysis» teenis [digilt] vaatamängulise madina, innovaatilise mängitavuse ja kauni pildi eest maksimaalsed 5 täрни. «Crysis Warhead» pole küll täisväertuslik järg sellele, millest pidavat tulema triloogia, kuid tähelepanuväärne siiski.

• Lisapaketi üksikosa lugu jälgib seekord teise nanoülikonnas sõjardi, Psycho tegemisi samal ajal «Crysis» tegevusega Malatora saare teises otsas. Kestuselt pole Briti eriväe SAS endise liikme tegevus Nomadiga võrreldav, küll aga plahvatusrohkuselt.

Psychol on sarnane turvis Nomadiga – taas saab vahetada ülikiiiresti jooksmise, kõrgele hüppamise-viskamise, kuulidele vastupidavamaks muutumise ja nähtamatuse vahel. Võimalik on ka relvade konfigureerimine, näiteks erinevate sihikute, summuti või granaadiheitja lisamine mõnele relvale.

Mitmikmäng on eraldi

Kaardid toetavad kostüümivõimalusi iga-ti, lastes oma laiadel troopilistel või jäistel varieeruvatel aladel mängijal valida sobivaima viisi, kuidas kavalaid põhjakorealisi ja tulnukaid tümitada ning neile lähe-

neda. Luuramise ja otserünnakute kõrval saab tihti ka sõiduriistu kasutada, kuigi vee- ja õhusõidukeid enam mitte.

Võrgumängu osa «Crysis Warheadil» pole. See ei tähenda, et mitmikosa üldse puuduks. Tegelikult on karbis kaasas eraldiseisev mäng «Crysis Wars». 21 kaardil võtavad mõõtu Põhja-Korea ja USA nanoülikondade sõdurid nii käsirelvade kui maa-, vee- ja õhusõidukitega. Hulgalt on vidinaid, mida üksikosas kasutada ei saa. Võitlusviise on kolm: surmatatš ja sama tiimide vahel, kolmas ja kõige põhilisem on punktide vallutamisel põhinev *power struggle*. Kuni 32 mängijaga lahin-

gud on heade kaartide ja omapäraste nanoülikondade tõttu põnevad. Ka internetis on hetkel hulgaliselt mängijaid.

Mootor töötab paremini

Meeldiva heli kõrval on ilus pilt, mida teeb endiselt CryEngine2. Nimetatu on läbi käinud karmima optimeerimiskuuri. See tähendab, et sama masina peal peaks «Crysis Warheadi» pilt liikuma eelkäijast sujuvamalt. Sellegipoolest soovib mäng nautimiseks korralikku arvutit.

See on esimene mäng, mis valminud Cryteki Budapesti stuudios. Samas võib see jääda viimaseks Cryteki ainult arvutile loodud mänguks, sest juba pikemat aega nurisevad nad piraatluse vohamise üle. Kuna «Crysis Warheadi» komplekt on sarnaselt studio varasemate tulistamistega väga hea, siis soovitaks huvi korral mõelda ostu, mitte niisama saamise peale.

LEHO LAHTVEE

«Crysis Warheadi» pilt on kaunim, aga liigub eelkäijast sujuvamalt.

Crysis Warhead

Paugud on võimsad, valjud ja ilusad. Teistel mängudel on, mida õppida.

Selliste tigidate kommunistide vastu käib enamik võitlusi. Tulnukate välimus jääb teie avastada.

Crysis Warhead

HIND: 549 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Protsessor: 2,8 GHz (3,2 GHz Vista puhul)

Mälu: 1 GB (1,5 GB Vista puhul)

Graafikakaart: 256 MB, ATI Radeon X800 Pro / NVIDIA 6800GT

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv

Vaba kettamaht: 14 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

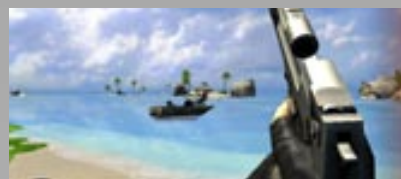
Tarkvara: Windows XP/Vista

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled allolevate mängude austaja

«Crysis»

«Far Cry»

TEINE ARVAMUS

Originaal on parem

● Peategelase imago järgi võiks loota tegevuspaigaks oleva saare kõrbeks muutmist. Tule ja püssirohuga on kokkuhoidlikult ringi käidud, kuigi järgede puhul tavaliselt keeratakse just neid mõõdikuid poole rohkem juurde. Külmade ilmadega on puhas rõõm saare džunglis ringi kolada ja valget liiva ning siidjat ookeani nautida.

Võrreldes «S.T.A.L.K.E.R.i» detailsusega jääb CH maha. Esimest korda Cryteki mängudes sattusin ka bug'ide otsa. Mootor on sujuvamalt tööle saadud ja vastaste AI on võimekam, ka nende vestlused väärivad kuulamist enne näpu päästikule litsumist. Esimene osa meeldis rohkem.

[d] MARIUS JÕUDVALD

[HINNANG]

Lühikesevõitu üksikosa, lahe mitmikosa. Ilusad ja võimsad mõlemad. Tehnilise saavutuse kõrval ka hea meelelahutus.

[d] hinne:

Darth Vaderi eeskumardub saaga uustulnukas Starkiller.

Darth Vaderi saladus

«Tähesõdade» saaga algusest on möödas üle kolme kümnendi. «The Force Unleashedi» loojad otsustasid mütoloogiat värskendada ja tulemuseks on eepose täiesti uus peatükk, mis klappib seeria alustaladega ega aja segadusse «Tähesõdade»-kaugeid mängusõpru.

● Mängu tegevus toimub uue ja vana filmitriloogia vahel, mil Vabariik on murdunud, Impeerium tõuseb ja Jedi rüütlid on pagenduses. Viimaseid jahib Imperaatori käsul Darth Vader isiklikult. Juhuse läbi kohtab Vader ühe Jedi poega, kellest saab tema salajane õpilane ja kaasosaline suures Impeeriumi trooni sihtivas plaanis. Oma selli, selle mängu peategelase, ristib ta Starkilleriks ja saadab pooleliolevat tööd ehk Jedide hävitamist lõpetama.

Raskuskese on madinal

TFU sarnaneb «Jedi Knighti» seeriale – suurem osa mängu 12tunnisest üksikosast veedetakse vastaseid rappides, kuid aeg-ajalt tuleb kasutada ka pead. Mõistatused ei paku erilist pinget, aga võitlusseenid on tasemel. Peategelane saab Jõu valdamisega endale üliinimlikud võimed, mis on isegi «Tähesõdade» kohta uue tasemele viidud. Kui mängu alguses saab vastaseid ja erinevaid objekte läbi õhu lennutada ning hiidroboteid valgusmõõgaga pooleks lõigata, siis hiljem komba-

takse jaburuse piire – Starkiller kangutab taevast alla üüratu tähelaeva.

Jõud on peamiseks relvaks, kuid laialdast kasutust leiab ka täiustatav valgusmõõk. Peategelane areneb nagu rollimängudes – kogemuspunktide ja läbitud tasemete abil. Leidlikud mängijad teenivad kogemuspunkte rohkem, sest originaalsust premeeritakse. Arendada saab kolme kategooriat: Force Combos (uued rünnakud mõõgavõitluses), Force Powers (võimed) ja Force Talents (passiivsed võimed). Võitlussüsteem on paindlik ning osav mängija võib korda saata muljetavaldavaid trikke.

Üldiselt toimib see hästi, kuid mõnevõrra probleemne on automaatne sihtimine. Ise «sobivaima» sihtmärgi valija

Lugu on jälgitav ka neile, kes «Tähesõdadega» iga päev kokku ei puutu.

teeb üksikutel juhtudel veidraid otsuseid ja on imelik, et ohvrid valitakse mängija-, mitte kaamerasuuna järgi. Sellega harjub, kuid ebamugav ja ebalooiline on ikka.

Erinevate tehnoloogiate Jõud

Kasutusel on uus Ronini mootor, mis on kombinatsioon kolmest tehnoloogiast: levinuim füüsikamootor Havok, vastaste käitumist juhtiv Euphoria ja erinevaid materjale tõetruult simuleeriv DMM (Digital Molecular Matter), mis toimib näiteks siis, kui Jõu abil suuri metalluksi lahti kangutada või puidust ehitisi pilbasteks lüüa. Mäng näeb nii visuaalselt kui ka kunstiliselt hea välja ning Xbox 360 saab selle jooksutamiseks hästi hakkama, aeglustumisi esineb harva. Muusika on loomulikult John Williamsi legendaarne looming, aga lisatud on ka värsket muusikat.

TFU on nauditav seiklus, mida soovitaks nii «Prince of Persia» ja «God of War» seeriaste austajatele kui ka «Tähesõdade» fännile, aga enne ostu soovitaksin proovida demo.

ANDREAS TÜRK

Star Wars: The Force Unleashed

Starkilleri sõrmeviibutus, mille tulemusena Stormtrooper on sunnitud õhus aeroobikat tegema ja saab gravitatsioonijõult peagi väärtusliku õppetunni.

Jõud on tõeliselt valla pääsenud! Ja ega palju puudu ei jäägi, et Starkiller hakkaks ka oma nime sõna-sõnalt õigustama ja tähti taevast alla sikutama.

Star Wars: The Force Unleashed
(Xbox 360)

HIND: 899 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Xbox360 mängukonsool

Teler (soovitatavalt HD Ready)

Xbox360 kõvaketas või mälukaart

Platvormid: PS3, PS2, Wii,
Xbox 360, NDS, PSP

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled all olevate mängude austaja

«Jedi Knight» seeria

«God of War» seeria

TEINE ARVAMUS

Ei ole tühipaljas port

● Ka PSP-l näitab «SW: The Force Unleashed» ennast küllaltki viisakast küljest – graafika on esinduslik, kuigi mitte PSP lagi, ja mängitavus suurepärane. Uut loo telge on huvitav jälgida ka minul, keda «Tähesõjad» üldiselt üsna külmaks jätavad.

Madistamine muutub pikapeale üksluiseks, tüütuks muutuvad ülipikad laadimisajad, samuti hakkavad närve nüsima kohati halvad kaameranurgad.

PSP-l on lisana eksklusiivselt võimalused «Tähesõdade» nimekate tegelastega duelle pidada või läbida mõnda filmiseiklustel põhinevat tuttavat missiooni.

[d] MARTIN METS

[HINNANG]

Üllatavalt lahe ja silmale kena märul, mida toetab «Tähesõdade» teemat edasi arendav (aga ka muidu hea) lugu.

[d] hinne:

Graafika on tuttav «Civilization IV-st», suuri edasisamme pole teinud.

Civilization IV: Colonization

HIND: 499 KROONI
Müügil: www.andrico.ee
Protsessor: 1,8 GHz
Mälu: 512 MB
Graafikakaart: 128 MB DirectX 9.0c ühilduv
Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv
Vaba kettamaht: 900 MB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows XP/Vista

Laevaga tuldi indiaanlastele «külla».

Vallutame uuesti ja paremini

Sid Meieri «Colonization» ilmus aastal 1994 ja oli hea sisu, kuid ebamugava liidesega strateegiamäng. Täna võib selle tütuse suurema nostalgiate kettalt kustutada, sest hea sisu on kantud mängitavasse keskkonda. Lubage esitleda – «Civilization IV: Colonization».

• Endiselt onu Sidi nime kandev teos peidab endas tegelikult juba disainigeeniuse Soren Johnsoni tehtud «Civilizationi» neljanda jao head mootorit ning Firaxise arendajate panust sisu ülekandmisse. Ja-gelmine mängus toimub endiselt Uue Maailma pärast, kuhu mängu alguses end keset ookeani leidev mängija peab seilama. Kaua tuult ootama ei pea, maa saabub kiirelt ja tuleb vaid ruttu leida esimene tugipunkt, et tõeline mäng saaks alata.

Fookuses on sisu

Ka strateegiamängudes on meeldiv näha, kui relvaga mees lidub ekraanil toredalt ning oodatav heliefekt kostab kõlaritest õigel kohal, kuid minu arvates ei tohi loodusvaated hakata segama mängu ennast. Siinkohal õigustab valitud mootor ennast igal juhul. «Civilization IV» mängijatele tuttav platvorm on igati viisakas nii väljanägemise kui ka toimimise poolest. Osaliselt võib seda lugeda kergeks haltuuraks, et mängule pole tehtud eraldi põhja, kuid isiklikult ei näe suurt põhjust selle üle virisemiseks. Mängu enda suhtes

ei tasu muretseda – seos «Civilizationi» seeriaga lõpeb platvormiga.

Tegemist ei ole järjekordse «Civ 4» lisaga, vaid täielikult iseseisva mänguga,

millel on omad reeglid, oma võlu ja tunnetus. 1990ndatest on kaasa toodud kogu mitmekihiline strateegia. Tuleb tülitseta ja sõbrustada indiaanlastega, teiste koloniseerijatega ja Euroopast pärit kuningaga, kellest lahtisaamine ja teistest varem iseseisvuse saavutamine on mängu võitmise võti. Selleks tuleb kasvatada vastavat

moraali oma kodanikes, rajada tulusaid kaubateid, koolitada läbimõeldult spetsialiste ning toota nendega kauplemiseks ja linna arenguks hädavajalikku kraami.

Üks konkistadoor on puudu

Vallutajateks on Inglismaa, Holland, Prantsusmaa ja Hispaania. Ära on unustatud miskipärast Brasiilia vallutaja Portugal, mis mõjutab natuke ajalootunnetust, kuid valikutest ja eri strateegiast mängus puudu ei tule. Kui ajaloolise taustaga käigupõhine strateegia on sinu teema, siis tasub «Colonization» kindlasti hankida.

[d] IVO KIVIORG

[HINNANG]

Kaasahaarav ja nauditav käigupõhine strateegiamäng. Kui mõned aspektid lisada, siis saaks täispunktid.

[d] hinne: ★★★★★

Omanäoline vandenõu

Allahindluskorvidest võib täieliku rämpsü körval leida ka puhast kulda. Mitmed omal ajal alahinnatud, sünnihetkel ebapiisavalt tähelepanu saanud või halvasti turustatud, aga head mängud leiavad ennast nendest. «XIII» on üks selliseid mängu, hinnalipikuga 29 krooni.

• «XIII» on omapärane koomiksgraafikaga FPS, mis põhineb samanimelisel koomiksil – ja kogu võlu selles seisnebki. Ka pikendab see fakt mängu eluiga tublisti, sest tavaliselt kipub FPSide graafika realiseerimistähtaeg kätte jõudma väga kiiresti. Tore vaheldus on näha peale oma silmade läbi nähtu samal ajal ka pildikesi muudest vaatenurkadest. Koomiksi stiilis on visualiseeritud ka helid ehk pistoli-paukude saatel hüppavad ekraanile tekstijupid «Bang! Bang!».

Kaasahaarav lugu

Ameerika president on mõrvatud ja süüdi lavastatakse amneesia all kannatav peategelane, kes leiab ennast keset päikesealist kuldkollast randa ja kellel pole aimugi, miks teda jälitatakse. Minevikku võivad paljastada vaid tätoveering kehal ja pangaseifi võti. Sõrmeotsaga *film noir*'i, kuhjaga huvitavaid tegelasi, süžeepeördeid ja saatanlikku vandenõud ning tulemuseks on väga korraliku selgrooga lugu, mis suudab katta kogu küllaltki pika ja sisuka mängu.

FPSile iseloomuliku anna-ainult-tuld (relvavalik on eeskujulik) lähenemise ase-

Täpsuslaskuri tabamused on iga kord ka lähedalt ja aegluubis nähtavad.

mel pakub «XIII» taktikalist lähenemismüüsi. Saab hiilida, lukke muukida, konksuga köiega majade küljes kiikuda, vaikselt vaenlasi maha võtta ja nende laipu peita.

Relvad vali ise!

Keskonnast erinevaid esemeid – toole, pudeleid, fitoraame – haarates saab nendega kurjameid rünnata. Hoolimata värviküllasest väljanägemisest ja graafikast, ei ole see küllaltki brutaalne ja verine mäng mõeldud väikestele lastele.

Helitaust on soliidne ja hääletöid teevad oma ala asjatundjad, näiteks peategelasele on hääle andnud David Duchovny.

Kui paeluv graafiline lahendus ja lugu kõrvale jätta, siis ei erine see mäng suurt oma suguvendadest, füüsika on tagasihoidlik isegi 2003. aasta kohta ja esineb paar *bug*'i, mis sunnivad mõnda paika uuesti läbima. Aga see originaalse lähenemisega FPS on praeguse hinna juures iga kulutatud krooni väärt. Kahju, et lubatud järke ikkagi ei tule. [d] MARTIN METS

«Bam!» Püssipaugud on visualiseeritud sama stiilselt kui vanas «Batmanis».

XIII (PC)

HIND: 99 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: xiii-thegame.com/uk/demo.php

Protsessor: 700 MHz

Mälu: 128 MB

Graafikakaart: 32 MB DirectX 8.1 ühilduv

Helikaart: DirectX 8.1 ühilduv

Vaba kettamaht: 1,2 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows 98/2000/ME/XP/Vista

Platvormid: PC, PS2, Xbox 360

[HINNANG]

Siiani uudselt mõjuv koomiksgraafikaga FPS, mis peale selle kahjuks midagi palju enam ei paku.

[d] hinne:

Proloog luupainajale

«**Silent Hill: Origins**» on selle prominentse õudussarja debüüt PSP-I, mis porditi ka PS2-le. Kui alguses võis olla kahtlusi, kas väiksel ekraanil toimib mäng üldse suurema õõvatekitajana, siis pimedas toas ja kõrvaklapid peas ei saa selle aspekti üle üldse kurta.

• «SH: Origins» on sarja proloog seitse aastat enne esimest osa. Travis Grady on rekkamees, kes elab korraga ainult ühe kilomeetri. Sõites mööda Silent Hillist, jookseb keegi viirastuslik tüdruk üle tee ja Travis peab masina kinni. Tüdrukule järgnedes leiab ta põleva maja, mille sees on seesama tüdruk, kuid päästa teda ei õnnestu. See on alles võika unenäos algus...

Silent Hilli udustel tänavatel materiliseeruvad Travis'e kõige hullemad painajad. Värelev taskulamp ja staatilist müra pritsiv raadio ühes, tuleb selgusele saada nii Silent Hillis kui ka iseendas. Teel kohtame mitmeid hilisemate osade tegelasi.

Uuendusena on relvad purunevad ja seetõttu jagab mäng erinevaid võitlusvahendeid kamaluga. Teisipidi on see tobe, sest Travis kannab hõlma all habemenukasid, vasaraid, aiateibaid ja viskamiseks mitut kirjutusmasinat ja telerit.

Kui mõned halvad kaamera vaatenurgad välja arvata, siis on tegelase juhti-

mine ja võitlemine mugav. Mõistatuste lahendamine on huvitav, sest seekord saab Silent Hillis astuda läbi peeglite teise reaalsusesse, mis pusletükkide kokkupane-
nekuks möödapääsmatu.

Muusika loob ideaalse ebakindla atmosfääri, kuid kaob mõnikord ühest ruumist teise minnes põhjuseta. Ja mäng võiks kauem kesta. [d] MARTIN METS

Silent Hill: Origins (PSP)

HIND: 599 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

[d] hinne:

Neoonsäras allmaailm

«**GTA: Vice City Stories**» taaskulastab 1980ndate Vice City miljööd, kus paksude narko-
ärivate kuldketide jämedusega võisid võistelda üksnes nende rinnakarvade massiivid, ja on «Vice City» proloog, milles sinise mängu peategelane saab kohe endale lisanabaugu.

• Kurvast saatusest hoolimata on peategelane Victor Vance ehk Vic selles loos väga vitaalne. Ta on sõdur, kes üritab oma peret ausa tööga ära toita, kuid tema ülemus sõjaväes mässib ta vastu tahtmist narkoäri võrku, mis lõpetab häbiväärselt ta sõjaväelasekarjääri. Kui üks uks sulgub, siis avaneb teine ning Vic astub läbi sädeleva värava allilmamaailma, kus kõik on piisava hulljulguse korral võimalik.

GTA ei oleks ebaviisakate ärandamiste ja pööraste kihutamisteta oma nime väärt ning ka seekord pole siin vahendeid kokku hoitud – rikkaliku autovaliku taustal on võimalik sõita nii vees kui ka õhus. Juhtimise saab käppa kiiresti ja varsti on palmidega ääristatud rannateel politsei-autode eest põgenemine Vic'il veres.

Relvaarsenal ja graafika on laenatud samuti varem PSP-I ilmunud «Liberty City Stories». Üheksa raadiojaama kostitavad kuulajat kustumatute sündiroki ja kokaiinidisko hittidega otse 1980ndatest. Hää-

letöid on teiste seas sisse lugenud näiteks Gary Busey, Luis Guzmán, Philip Michael Thomas ja Danny Trejo, kes garanteerivad selles aspektis kvaliteedi.

«GTA: Vice City Stories» ei paku iseenesest küll mitte erakordselt uut, kuid on sarja täisväärne, nauditava loo ja meeldejäävate tegelastega peatükk. [d] MARTIN METS

GTA: Vice City Stories (PSP)

HIND: 499 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

[d] hinne:

Jalutuskäik nostalgiaradadel

«Broken Swordi» sarja kahe esimese mängu andunud fännid on pärast seitsmeaastast arendustööd valmis saanud klassikaliste hiireklikiseikluste mitteametliku järje, mis anti välja vabavarana ning käitub igati eelmise kümnendi parimate seikluste vaimus.

● «Broken Sword 2.5: The Return of The Templars» viib George Stobbarti jälle Pariisi, seekord kurva teate peale, et Nico on surnud. See ei vasta küll tõele, kuid midagi kahtlast on toimumas – kõik niididotsad viivad templirüütelite jälile ning nii mõnigi varasem seik hakkab uues valguses paistma. Lugu on lihtne jälgida ka neil, kes pole sarjaga varem kokku puutunud.

Kuna mängu on teinud sakslased, siis on ka hääletööd saksa keeles, kuid subtiitrid on ka inglise keeles (ja lubatakse kunagi ka see keel peategelastele selgeks teha). Taustamuusikana kostavad vanad head tuttavad helilõigud, kuhu on hästi sobitatud ka uusi palasid.

Uued tegevuspaigad on hästi joonistatud ja sulanduvad vanadega kokku. Peale Pariisi külastavad peategelased Yorki Inglismaal (BSi tootja Revolutioni kodulinn), väikest Portugali linna ning jõuavad lõpuks otsaga Hiinasse. Nukraks teeb see, et tegevuspaikades on vähe «pilte».

BS 2.5 on nauditav, kuid lihtsate mõistatustega. Võrreldes originaalidega jääb see pealiskaudseks nii loo, mängu pikkuse kui ka huumori poolest. Mõnikord on viimasega ka täppi pandud, näiteks kui George teatab karpide peale klikkides, et ta vihkab nende liigutamist, mis on vihke kolmanda mängu kastimõistatustele.

[d] MARTIN METS

BS 2.5: The Return of the Templars (PC)

HIND: TASUTA

Lae alla: www.brokensword25.com

[d] hinne:

Väärt seiklus kiviajast

«Beneath a Steel Sky» on vanim mäng, mis on leidnud tee [digi] külgedele. «Broken Swordide» loojana suurema tuntuse saavutanud Revolutionil valmis see 14 aastat tagasi, mis arvutimängude mõistes on noorem kiviaeg. Praeguseks on see lastud vabavaraks.

● BASS oli üks esimesi väga õnnestunud hiireklikiseiklusi, mille pildiline pool kannatab mängimist ka sel sajandil. Millalgi ebamäärases tulevikus pärast tuumasõdu on Maa saastunud ja elutegevus on vähestes oasides.

Mängija kehastab leidlast Robert Fosterit, kelle on üles kasvatatud Austraalia kõnnumaal elav hõim. Ühel päeval hävitab lähedal paiknev Natsi-Saksamaad meenutav totalitaarne linnriik ning seda juhtiv superarvuti hõimu ning röövib Fosterit. Koos isehitatud roboti Joey'ga, keda saab elektronskeemina kaasas kanda ja ülesannete täitmiseks erinevate robotite kestadesse panna, õnnestub Fosteril pärast linnas toimunud helikopteriõnnetust põgeneda. Algab teekond külma ja vaenuliku linna südamest tagasi kõnnumaale.

Hääle- ja heliefektid on oma aja kohta väga head ja nauditavad ka tänapäeval. Mõistatused on huvitavad ja varieeruvad, pannes mängija mõtteorgani korduvalt

proovile. Huumorile mäng kätt ette ei pane, alustades kas või sarkastilisest robotist Joey'st, kellel leidub iga talle antud käsu peale inimlik vastuväide.

«Beneath a Steel Sky» on kohustuslik igapäevale, kellele lähevad korda hiireklikiseiklused, kes vanu rariteete ei karda ja oskavad nautida lugu, mis jookseb vastuvaidlemata ka Vista peal.

[d] MARTIN METS

Beneath a Steel Sky (PC)

HIND: TASUTA

Lae alla: tinyurl.com/272u7

[d] hinne:

EESTI TOP 10

Oktoober 2008

1. Star Wars: The Force Unleashed
2. S.T.A.L.K.E.R.: Clear Sky
3. Naruto Ultimate Ninja 3
4. Warhammer Online: Age of Reckoning
5. NBA 2K9
6. GTA IV
7. Civilization IV: Colonization
8. Spore
9. Brothers in Arms: Hell's Highway
10. GTA: San Andreas

ÜHE LAUSE UUDISED

Suurepärase kosmosestrateegia «Sins of a Solar Empire» esimene lisapak «Entrenchment» ilmub 18. novembril, välja on jõutud hõigata juba ka siiani veel nimeta teine ja kolmas mängu-täiendus.

Niigi kauaoodatud «Diablo 3» jõuab mängurite masinatesse alles pärast seda, kui välja on tulnud «StarCraft II» triloogia.

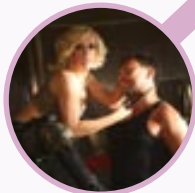
«Mirror's Edge», sel kuul ilmuv esimese isiku vaates seiklusmärul, on Electronic Artsi sõnul plaanitava triloogia esimene osa.

«Secret Files 2: Puritas Cordis», õnnestunud traditsioonilise hiireklikiseikluse järg, saab valmis alles järgmise aasta alguses ning porditakse arvutist ka mõlemale Nintendo platvormile.

«Saints Row 2», GTA valemist järgiv avatud maailmas toimuv märulimäng, saab endale ka kolmanda osa.

Ootusärevusetelg

Heade mängude

31.10
Command & Conquer: Red Alert 3

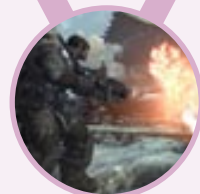
pc

- Sügise oodatuim reaalajastrateegia, mis toob liitlaste ja Nõukogude Liidu kõrval lahinguväljale ka Tõusva Päikese impeeriumi ning aukartustäratava hulga nimekaid näitlejaid (Tanya rolli astub meie silmarõõmuks Jenny McCarthy). Xbox 360 versioon ilmub novembri keskel.

31.10
Legendary

pc, ps3, xbox360

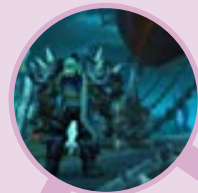
- Visuaalselt suurejooneline FPS, kus müstilise organisatsiooni palgatud varas avab Pandora laeka ning vallandab sealt kõikvõimaliku kuju ja vormiga mütoloogilised elukad.

07.11
Gears of War 2

xbox360

- Taktikaline madin kolmanda isiku vaates liigub esimesest osast kuus kuud edasi, mis vähemalt esialgu tuleb üksnes eksklusiivselt Xbox 360-le.

13.11
World of Warcraft: Wrath of the Lich King

pc, mac

- Populaarseima MMORPG, mis sai just täis 11 miljonit kasutajat, teine lisapak viib tegevuse tuulisesse ja lumisesse, «Warcraft III» finaalist tuttavasse Northrendi koos kohustusliku hulga uuenduste ja täiendustega.

Värske mängupood

- Eelmisel kuul avati Rocca al Mare kaubanduskeskuse uue osa teisel korrusel videomängudele spetsialiseerunud kauplus ProGames. 140ruutmeetrisel pinnal pakutav tootevalik sisaldab üle 2000 erineva arvuti- ja konsoolimängu. Tegemist on suurima eraldiseisva mängupoega kogu Baltimaades üldse.

[digi] käis oma silmaga poodi vaatamas ja võime kinnitada, et tegemist on tõesti suurepärase ja julge uuendusega Eesti mängumaastikul, ning soovime sellele ise pilk peale heita.

sadu kestab edasi

14.11

Call of Duty: World At War

pc, ps2, ps3, xbox360, wii, nds

• Viies osa kiidetud «Call of Duty» FPS-sarjast pakub kahte kampaaniat, kus võitlustandriks Vaikse ookeani saared ja Kesk-Euroopa, ja küllalla uuendusi.

18.11

Grand Theft Auto IV

pc

• Nico Bellic. Liberty City. Maksimum-punktid. Nüüd arvutil.

20.11

Left 4 Dead

pc, xbox360

• Valve Source'i mootoril lippav koostöö-mitmik-mäng toob kokku neli erineva taustaga tegelast, kelle ühiseks eesmärgiks on võidelda lõputu sombiarmeega.

21.11

Tomb Raider: Underworld

pc, ps2, ps3, xbox360, wii, nds

• Lara Croft rüüstab haudu juba kaheksandat korda, seekord eesmärgiga üles leida müütiline Thori vasar, ning ta teeb seda porisemalt ja realistlikumalt kui kunagi varem.

Ajatelg

MÄNGU-UUDISED

«StarCraft II» tükeldatud!

• «StarCraft II», mis sai hiljuti ametlikult lubaduse ilmuda järgmisel aastal, lõigati veel seejärel tükkideks. Mäng ilmub kolme eraldi osana, millest igauks pühendatud ühele rassile.

Esimesena ilmub episood alapealkirjaga «Wings of Liberty», mis keskendub terranitele ja lubab lahendada esimesest mängust püsima jäänud konflikti Jim Raynori ja Kerrigani vahel. Teine osa kannab pealkirja «Heart of the Swarm», mis räägib edasi lugu zergide vaatenurgast ning punkti paneb kolmandana protossi kampaania «Legacy of the Void».

Lubaduste järgi koosneb iga episood 20–25 peatükist, mis annab peaaegu täismöödus mängu välja küll. Aga millal mäng lõpuks müügikõlblikuks saab, sellest vastust hiilitakse ikka veel osavalt kõrvale.

Ambitsioonikad «Tähesõjad»

• «Star Wars: The Old Republic» on «Tähesõdade» maailmas toimuva pidav MMORPG, mis on aeg-ajalt nõrki ja segaseid elumärke ilmutanud. Nüüd on Lucas-Arts lubanud mängu arendajal BioWare'il suud paotada ja mängu olemasolu ametlikult kinnitada.

BioWare teeb suuga suure linna ja reklaamib seda kui suurimat (näiteks «Mass Effecti» nimetavad nad pisikeseks mänguks) ja võimalusterohkeimat MMORPG mängu, mis iial ilmavalgust näinud, ning lubab palju panna rõhku narratiivile.

Üksnes arvutile saabuv mäng tutvustab täiesti uut ajajärku ehk tegevus toimub 4000 aastat enne «Tähesõdade» filme Sithi impeeriumi ja vabariigi ajutisel rahuajal. Kuupäeva ega aastat, millal auaadne projekt peaks valmis olema, pole veel teada.

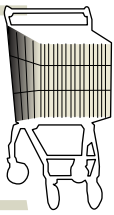

Novembris ilmub «World of Warcrafti» kauaoodatud lisapakket «Wrath of the Lich King». Sellega seostub seekordne küsimus:

Mitu mängu ja lisapakki on ilmunud «Warcrafti» sarjas kokku?

Kõigi nende vahel, kes saadavad aadressile play@dig.ee õige vastuse, loosime ühele õnnelikule **Andrico** välja pandud kaks «**Brothers in Arms: Hell's Highway**» T-särki ja arvutimängu «**Hellgate: London**». Vastusesse märkida ka auhinnaeelistus.

ostujuht

Sülearvutid

1

MacBook Air

[digi] nr 37

Rahuliku elu vaatevinklist on kasulik Air'd üldse mitte kätte võtta. Või mõtle enne, on sul siis 4 USB-porti vaja.

2

MSI Wind U100

[digi] nr 43

Miniarvuti kohta väga mugav kasutada, veidi heidutas vaid klaviatuuri küljest ära kukkunud e-klahv.

UUS!

3

NEC ShieldPro FC-N21S

[digi] nr 20

Selle arvuti ostmiseks on vaja küll lotovõitu, ent kui tahad karmides oludes arvutiga tööd teha, pole küigi palju valikut.

1

Canon Digital IXUS 90 IS

[digi] nr 38

Väike, kiire ja lihtne kaamera ei hülga küll millegi erilisega, ent on igas valdkonnas tublisti üle keskmise.

2

Leica C-LUX 2

[digi] nr 38

Selle välimusega kaamera kasutajale on tähelepanu garanteeritud, sest tal peab olema nii raha kui ka stiilitunnet.

3

Sony Cyber-Shot DSC-H10

[digi] nr 38

Pildikvaliteedi ning suure suumi poolest sobib ideaalselt ilusa ilmaga õues pildistamiseks.

Kuvarid

1

Eizo FlexScan S2431W

[digi] nr 43

Eizo maksab küll juba korraliku sülearvuti hinna, aga pilt on seda väärt. Eizoga avastad pilditelli uusi värvinüansse.

UUS!

2

Apple Cinema Display

[digi] nr 43

Apple on oma hinda väärt. Hea disaini ja pildiga kuvar, mida ei pea ise kodus hambad ristis paika timmima.

UUS!

3

Dell 2408WFP

[digi] nr 43

Sellele kuvarile saab ette heita vaid menüüdes sorimise kohmakust ja konservatiivset välimust.

UUS!

Peegelkaamerad

1

Nikon D90

[digi] nr 42

Nikonilt harjumuspäraselt suurepärase kaamera. Hea koostekvaliteet, madal müratase, väga mugav kasutada ning kauba peale ka videote tegemise võimalus.

2

Nikon D700

[digi] nr 41

Ehkki pisut kallis, on D700 nii väärt kaamera, et kui sa sellest natukeneigi unistad, hakka raha koguma!

3

Nikon D300

[digi] nr 30

Innovaatiline ning võimalusterohke kaamera, millele esmapilgul ei oska peale hinna midagi ette heita.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1

iPhone

[digi] nr 41

See ei ole haip, iPhone ongi nii hea, nagu räägitakse. Väga mugav, kasutajasõbralik ja võimas.

2

Samsung miCoach

[digi] nr 39

Suurepäraselt õnnestunud koostöös valminud telefon, mis on spordimehele mitte takistuseks, vaid abilisiks.

3

Nokia E71

[digi] nr 42

Võimas, väike ja hea klaviatuuriga telefon, mis võimaldab teha nii igavaid asjalikke kui lõbusaid loovaid asju.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1

Creative HS-1200

[digi] nr 41

Peakomplekti sisse on lõpuks teinud pesa maagiline X-Fi-tehnoloogia ja meil jääb üle ainult rõõmustada.

2

Avi Neutron 5

[digi] nr 43

Hämmastavalt kiired ja läbipaistvad väikesed kõlarid, mis on kui loodud tempoka ja kaasakiskuva muusika kuulamiseks.

UUS!

3

Logitech Pure-Fi Dream

[digi] nr 41

Üllatavalt kvaliteetse heliga ning kasutajasõbralik iPodi-dokk magamistuppa. Mängib muusikat ja äratab üles.

Lauaarvutid

1

HP Pavilion Elite PC

[digi] nr 35

Pool punkti võtame maha lahja graafikaardi eest, kuid muus osas on selle raha eest arvutit enam kui küll. Arvestage, et kaks välist kõvaketast saab kauba peale.

2

Fujitsu Siemens Scaleo L Green PC

[digi] nr 36

Lõpliku ostusoovituse peaks andma kalkulaator, millega sa oma praegused elektrikulud kokku lööd.

3

ML 540

[digi] nr 34

Esimene uue voolusäästliku ning kiire Intel'i 45 nm protsessoriga arvuti Eestis. Sisu on hea, mugavust tahaks rohkem.

MP3-mängijad

1

iPod Nano

[digi] nr 43

Vähe sellest, et tegemist on ülilhea mängijaga, on see ka seni kõige loodussõbralikum iPod.

UUS!

2

Apple iPod Touch

[digi] nr 34

Revolutsiooniline, enneolematu, seksikas ja täis uut tehnoloogiat. Mängib muusikat, näitab pilte ja surfab veebis. Touchi kohta pole ükski kiidusõna liiast.

3

Creative MuVo T200

[digi] nr 39

Creative MuVo T200 on oma eelkäijate vääriline MP3-mängija. Hea heli ja mugav kasutada.

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Kuskil on hobused peidus

[?] Mul on selline küsimus, et kui AVG teeb oma tavapäraseid skannimisi, siis vahepeal leiab ta Trooja hobuseid ja seda kogu aeg ühest ja samast kohast - C:\System Volume Information\restore ... ja lõpeb see pikk jada .exe'ga. Nakkus on nimega Trojan horse Generic10.BFTG. Kõige lõpuks ta ei paranda neid vigu ka veel... Äkki oskate öelda, kuidas need Trojan horses sinna imelikku kausta/kohta tekiavad või kuidas nendest hoiduda?

Täna des, Siim

[d] Hoidumine on lihtne, tuleb lihtsalt lõpetada kahtlastest kohtadest kahtlase kraami tirimine. See, et nad on kaustas System restore, näitab, et need on sul süsteemi poolt enne mõne uue asja installi varundatud tähtsad failid. Need võivad olla süsteemi poolt kaitstud ja AVG ei pruugi tõesti neid saada kustutada.

Proovi kustutada süsteemi taastepunktid (Restore point) või keelata mõneks ajaks taasteteenus sootuks (paremklõps ikoonil My Computer, System restore).

Kas suumida ka saab?

[?] Tervist [digi]! Tahaks teada, kas mul tasuks osta endale sellist peegelkaamerat nagu on Nikon D60 kere + Nikkor 18-55mm F3,5-5,6G ED AF-S DX VR. Olen üpris ki algaja (mis ei tähenda, et aparaat hea ei peaks olema!).

Üks labane küsimus ka lõppu (ärge naerma hakake!): kas selle objektiiviga suumida ka saab (kui jah, siis kui palju)? Loodan, et oskate mind aidata! Tervitades, Margus

[d] Tasub ikka, kui eesmärgiks pildistamine. Sõprade ees poosetamiseks sobiks ehk mõni Canon paremini. D60 just algajale mõeldud ongi. Vaata kaamera arvustust selle aasta aprillinumbrist.

Mis puutub suumi, siis selle võiks vist küll lisada sagedamini esitatavate küsimuste edetabelisse. Nimetatud objektiiv on täiesti suumivõimeline, suumi kordaja teadasaamiseks jaga suumi pikema otsa number lühema otsa numbriga. 55 jagatud 18 on 3,05. Just nii mitmekordne suum ongi.

Ainult et see ei ütle sulle mitte midagi, sest samamoodi on umbes kolmekordne suum ka objektiivil 70-200, ainult et selle objektiivi laiem ots algab ju kaugemalt kui selle kaameraga kaasa tuleb.

Mine poodi, võta kaamera kätte ja proovi järele, kas selle objektiiviga saavutatav suum sind rahuldab.

ISTOCKPHOTO

Kui arvutis midagi sellist näed, siis vaata ette: see ongi Trooja hobune!

iPod + Windows = õudne jama

[?] Tere, DIGI! Mul on iPod Nano 3 gen., mis on mul praegu Macintoshi formaadis. Mul ei ole iPodis praegu mitte ühtegi faili (muusikat ega filme) ja nii ma tahtsin sellesse laadida kõiksugu võimalikke lugusid jne. Aga siin ongi probleem: mul on lisaks kodus peale MacBooki ka tavaline Windows, milles on kõik minu laulud, mida ma tahaksin laadida iPodile. Esiteks oleks mul vaja teha iPod Windowsi formaati, et üldse hakata mingit «sõprust» nende kahe asja vahel sobitama. Niisiis, ühendades iPodi Windowsiga ja hakates taastama (Macintoshist Windowsi) tuleb umbes pärast 25 sekundit kirjake «unable to restore, unknown error 1436». Mida ma peaksin tegema? Olen käinud IM arvutites, olen teinud läbi kõik asjad, mis Apple'i lehel selle probleemi lahendamiseks on antud, olen installinud uusi versioone iTunes'ist jne. Aleksander

[d] Kas Apple'i veebilehel toodud nõuanded tõesti ei ole aidanud? Kas sa seda õpetust siin <http://is.gd/59dM> oled lugenud? Ikka ei aidanud? Ja IM Arvutid ka ei suutnud jagu saada? Sel juhul soovitan sul edaspidi Apple'i muusikamängijatest eemale hoida. Või siis loobuda Windowsi kasutamisest. Need kaks pole kunagi eriti hästi kokku klappinud. Sorri.

PENTAX *K-m*:

KOMPROMISSITU TEHNOLOOGIA!

Lõime peegelkaamera, mida oskab käsitseda igaüks. See on kompaktne ja imeliselt kerge, kuid mõõtmetele vaatamata julgeb vastu astuda kõigile fotomaailma vägevatele. Panime Pentax K-m sisse värinastabilisaatori ning suurendasime dünaamilist ulatust! Jätsime välja üleliigse. Nüüd saad Sina keskenduda põhilisele – pildistamisele. Meie eesmärk on saavutatud!

Pentaxilt – armastusega fotograafia vastu.

- 10,2 megapiksline CCD sensor
- Kaamerasisene värinastabilisaator
- Lihtsad pildiprogrammid
- Integreeritud juhiste funktsioon
- Kerge ja erakordselt kompaktne

K-m

PENTAX

[FILM]

Zatoichi

Takeshi Kitano

● Zatoichi on pime massöör, kes rändab mööda maad ringi, teenides elatist massööritööga ja täringumänguga. Mitte et ta ise väga tahaks kangelast mängida, aga aeg-ajalt satub ta olukordadesse, kus ta on sunnitud kurjamite suureks pahameeleks ja üllatuseks tõestama, et kepp, mida ta pimedana alati kaasas kannab, on tegelikult mõök (shikomizue) ja et tema pole teips mitte juhm mängur, vaid osav mõõgavõitleja.

Nagu Kitano filmid ikka, on ka see täis krutskeid ning mitte kõik tegelased pole need, kellena nad esmapilgul näivad. Filmi üheks kandvaks liiniks saab Zatoichi vastandumine üht küla terroriseeriva jõuguga, kes pimedas mehes esialgu endale ohtu aimata ei oska. Film ei nõreta

ainult verest ja mõõgavõitlusest, enamus filmist kulgeb rahulikus tempos, kuid lõpp on ootamatu. Kui ei millegi muu, siis vähemalt tervet külarahvast hõlmava jaapanipärase stepptantsunumbri nägemise pärast tasub filmi vaadata.

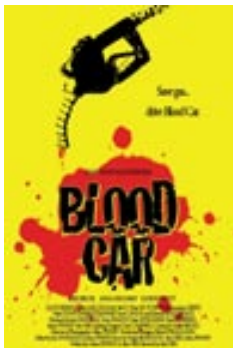
[d] SVEN VAHAR

[FILM]

Blood Car

● Kütusehinnad on hetkel languses, aga fakt on, et pikemas perspektiivis liiguvad nad ülesmäge. Kõigest kahe nädala pärast võib maailm olla muutunud, nii et lõviosal inimestest pole lihtsalt enam raha, et ülikallist bensiini osta, ja aina rohkem tuleb mõelda alternatiivsete kütuste kasutusevõetule.

Taimetoitlasest algklassiõpetaja Archie avastab otsitava biokütusemootori asemel tänu pimedale juhusele mootori, mis töötab verega. Kui sa oled ainuke inimene linnas, kellel on raha (või antud juhul verd), et autoga sõita, siis muutub sinu jaoks kõik ja kõigi suhtumine ka sinusse. Archie valikud muutuvad aina keerulisemaks ja tuleb otsustada, kas olla koos tüdrukuga, kellele ta meeldib iseendana või kellele linna ainsa liikuva transpordivahendi tõttu.

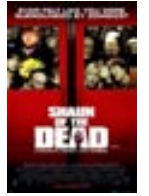
Pidev vajadus värske vere järele veab Archie aina sügavamale moraalsetesse sohu, kust iga samm väljapoole veab ta reaalsuses aina sügavamale. Visuaalselt tavalisse B-kategooria *slasher*'isse on pikitud hulgi moraalseid dilemmasid ja veretumeda huumorit süsinikul põhinevate kütuste lõputu hinnatõusu võimalike tagajärgede üle.

[d] MARTIN METS

[FILM]

Shaun of the Dead

● Simon Pegg ja Edgar Wrighti 2004. aasta romantiline sombikomöödia pilab nii sombifilme kui ka romantilisi komöödiaid, aga teeb seda peenelt ja viimistletult. Shaun on 20ndates mees, kes üritab aru saada, mis on elus oluline ja mis mitte. Kuidas valida kena tüdruksõbra ja parima sõbra vahel, kellega koos päevad läbi PS2-l «Resident Evilit» mängida?

Sellele küsimusele vastuseid otsides, sõbraga pubis pidutsedes, tüdruksõbra ja ema ning kasuisa-ga suhteid siludes ei pane ta tähele, et esialgu laamendavad kõigest teleuudistes, aga siis ka juba kodutänavas vihased sombid, kelle ainsaks ülesandeks on oma ridu täiendada.

Pool filmi ei pane Shaun neid tähele – kes üldse anonüümses suurlinnas paneks enda igapäevarutiini kõrvalt tähele, et ümbritsevad inimesed on muutunud verejanulisteks sombideks? Aga kui juba märkab, siis relvastab ta ennast kõige ebapraktilisemate relvadega ja tormab tüdruksõbra, kellega ta tülis on, päästma.

«Shaun of the Dead» oli esimene ja väga õnnestunud osa Pegg ja Wrighti vere ja jäätise triloo-giast, millest on siiani ilmunud veel märulikomöödia «Hot Fuzz» (2007) ja ilmumas on «The World Ends».

[d] MARTIN METS

[PLAAT]

Ainus, mis jääb, on BEAT

Kosmikud

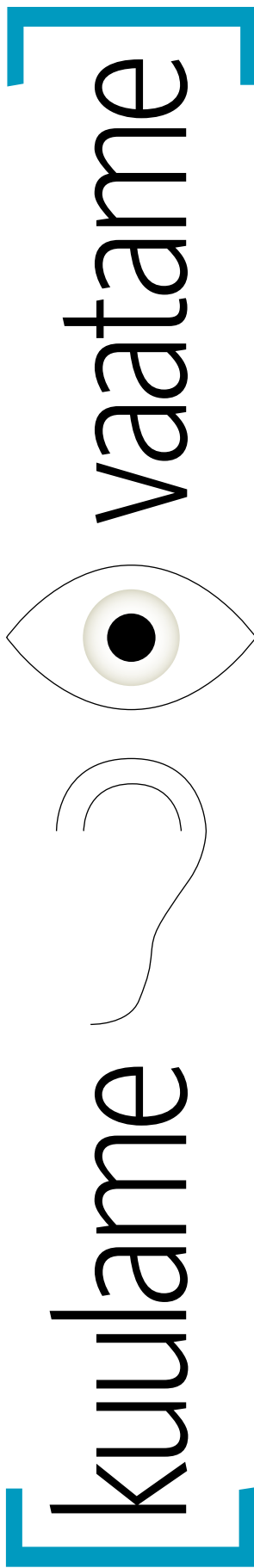
● No nii, Eesti kaasaegse rokkmuusika üks lipulaevadest on tagasi! Kosmikute muusikat on kutsud küll depressiivrokiks, kosmopungiks jne. Eks sellist tõsiseltvõetavat, sügavat ja üsna sünget asja teevad mehed ka uuel plaadil. See on selline muusika, mida peab kuulama, mitte vaid kuulutama. Laulutekstid on üliolulised («Lydia Koidula haud», «Lahkumine» jne) ja laulja Hainzi (Meelis Hainsoo) esitus, mis on pigem etlemine-sosistamine on ju üsna ainulaadne ja väga omanäoline.

Plaadil on ka head rokimi-nekut, sellist mürtsu, milles trummid (Kristo Rajasaare) ja kitarid (Andres «Aleksander» Vana) löögile pääsevad (kuula kas või plaadi nimilugu «Ainus, mis jääb, on BEAT»), kuid Kosmikud on «kodus» ka sügavates ja rasketes mõtisklustes, kus laulutekstid veelgi rohkem esile tõusevad («Mis must saab», kus laulja küsib: «Ma ei tea, mis must saab?») ja teeb seda nii sügavalt ning kaasahaaravalt, et minagi leidsin ennast küsimast: «Mis must saab?»).

Geniaalse lahenduse on saanud Kosmikute esituses ka «Saaremaa valss», nüüd lihtsalt pealkirja all «Valss» – laulus olevad vahekäigud «siit-siit silerille» jne – super!

[d] MARKO TIIDELEPP

SINU UUED TASUTA DVD-D ON KOHAL!

Tarkade Klubi kingib ka 2009. aastal kõigile tellijatele koos ajakirja tellimusega kuus DVD-d kvaliteetsete filmidega:

Jaanis 2009

Märtsis 2009

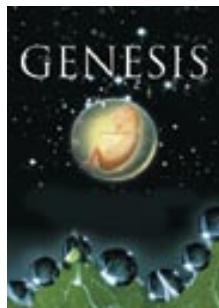
Mais 2009

Juulis 2009

Septembris 2009

Novembris 2009

594 krooni maksva filmikomplekti saamiseks pead olema Tarkade Klubi tellija. Tarkade Klubi tellimus maksab 399 krooni aastas või otsekorraldusega 33 krooni kuus.

TARKADE
KLUBI

Tarkade Klubi tellimiseks:

- mine kodulehele www.telli.ee
- kirjuta e-posti aadressil levi@presshouse.ee
- helista 660 9797

Juhtmeguru aitab

• [digi] puudutati juhtmete paigutamise teemat. Ise pole kahjuks veel jõudnud lugeda, tuttavad räägivad. Meil on juhtmete saspuntrale lahendus pakkuda, enamus infost üleval veebis: www.wireguru.eu. Tutvuge ja kui teile asi huvitav tundub, saan teile kõikvõimalikku lisainfot saata. Näib, et inimesed ei tea meie lahendusest midagi. Janno

[digi] vastus:

• Täitsa huvitav toode. Janno, saada meile ehk üks proovida, me organiseerime oma kodu või kontori juhtmed ära ja anname ajakirjas teada, kuidas läks. Aga saada mõni eridetailiga vidin, need tunduvad väga lahedad!

Tehke arvutiteemaline lisa ka

• Uus ajakirja lisa on korralik, aga kuna ma pole huvitatud fotograafiast, võiks pool raamatut olla midagi muud, näiteks arvutiteemaline. Igor

[digi] vastus:

• Sa mõtled meiega ühtemoodi, Igor. Kui foto-raamatute sari otsa saab, siis on meil plaanis teha järgmised õpikud, muuhulgas ka arvutiteemalised. Lugejad on fotokoolituse raamatu väga hästi vastu võtnud, nii et väga tõenäoliselt saab ka tulevikus [digi]ga kaasa tasuta raamatuid erinevate koolitustega.

Pange viimasele lehele ulmekas

• Alustaks kirja kiidusõnadega teie töökale kollektiivile. Enamasti on artiklid ajakirjas huvitavad ning nii mõnessegi juttu süvenen kauemaks kui algul plaanis. Kohati leian ka uusi huvitavaid programmiüllitisi, mida saan ka kohe interneti abil katsetada. Kuna leian, et [digi] on rohkem ajaviite- kui teadusliku sisuga mahe lugemine, siis sähvatas peas mõte, et loeksin viimaselt leheküljelt meelsasti mõnd järjejuttu. Tehnikaajakirjas avaldamiseks sobiks mõni ulmevaldkonda kuuluv jutuke: tulevikust, robotitest, teaduse arengust jms. Eestis leidub selle žanri kirjanikke küll ning paljud neist on päris hea mõtteleenu ning ideedega. Võimalik, et olen vaid üks vähestest, kes rõõmustaks, leides [digi]s huvitava järjeloo, kuid kui lugemishuvilisi on rohkem, tasuks ehk overdada üks lehekülg mõnele osavale Eesti kirjasepale. Tõnu

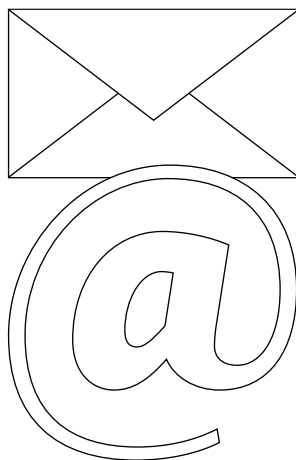
[digi] vastus:

• Hea mõte, Tõnu. Ajakirja tagumine ots vajab veel reforme ning sinu ettepanek läheb ühe arvestatava variandina igatahes kirja.

Närune värk selle uue kaanega

• Kui kaanetüdruk ära kadus, siis esimene mõte oli - rahapuudus. Või et teie positsioon Eesti turul on nii hea, et teistest erineda enam vaja ei ole? Muidugi saab ka ilma hakkama ja lõppude lõpuks olid nad liiga riides, et tõsist huvi äratada... A&A on loomulikult teine äärmus, kuid kas on vaja kollase ajakirjanduse stiilis karjivaid ja asjasepuumatuid pealkirju? («Õudne pilt...») Või

saabunud post

Kirjuta meile:

• e-posti aadressil digi@presshouse.ee

• aadressil

[digi]

Liimi 1

10621 Tallinn

lasite kunstniku ka lahti?

Mitte et ma kohe rahakotiga hääletama hakkaks ja tellimuse katkestaks. Lõpuks käivad mul siin kõik arvutiajakirjad ja ports teisi otsa. [digi] meeldivaks jooneks olid (on) asjalikud võrdlused ja viitsimine igasuguseid imevidinaid tutvustada. Lehitsen hea meelega ka mängude osa, ehkki see ongi kogu mu kokkupuude mängudega (st, et ma ei ole kaotanud lootust, et ühel päeval on mul aega mõnd mängima hakata...).

Mis arvutiajakirjadega lahti on? A&A üritaks justkui meelega kõike elulist ja huvitavat vältida, AMil näib olevat kerge pürgimus seltskonnaaja-kirjanduse suunal... Nüüd siis [digi] kaane ikka uskumatult näreseks minек kui otse välja öelda.

Igal juhul edu ja soovitusel - proovige ikka näoga potentsiaalse lugeja poole olla! Kas neid naisolevusi, kes teise naisolevuse pilti ajakirja kaanel ei talu, on tõesti rohkem kui lugejaid, kes leiavad, et see on esteetiline ja meeldiv vaatepilt, mis eristab ajakirja (nii tervikut kui iga konkreetset numbrit) ja häälestab positiivselt? Ants

[digi] vastus:

• Ants, meil on väga kahju, et sulle [digi] uus kaanekujundus ei meeldi. Me oleme kogu aeg püüdnud teistest erineda ja otsuse kaanekujundust muuta tegime ka just selle pärast, et erineda, aga erineda ka iseendast. Vana kaas oli kolm aastat vana ning oma aja ära elanud. Otsustasime veidi asjalikumaa kaane kasuks, kus saaks lugejate tähelepanu tõmmata suurte (mõnikord asjassepuutumate, heh-heh) pealkirjadega ning tuua senisest rohkem kaanele välja teemasid ajakirja seest. Lase meil ka uue kaanekujundusega harjuda ja mõned numbrid veel teha ja vaatame siis uuesti, ehk hakkab sullegi [digi] uus kaas aja jooksul meeldima. Me vähemalt väga loodame nii.

Lugeja komistab lingi otsa

• Leidsin huvitava asja internetist, võib-olla olete rääkinud sellest, aga www.rocketdock.com. Ivar

[digi] vastus:

• Aitäh lingi eest, Ivar. Vaatasime, katsetasime ja kiitsime esialgu ka heaks. Lähemal ajal teeme dokkide teemal ühe «Kuidas...» rubriigi loo ja siis paneme sinna ka Rocket Docki sisse. Seni aga soovitame ka lugejatel katsetada, Rocket Dock on tõesti väike vahva vidin.

Fotoraamat segab nägemist

• Väga meeldib teie uus kujundus ja ka fotoraamat on super, aga seoses fotoraamatuga oleks selline palve, et kas oleks võimalik panna fotoraamat teisele poole [digi]. Kui fotoraamat on esikaanel, varjab see pooled pealkirjad ja kui poes üritada [digi]ga võimelda, et mõndagi pealkirja näha, tuleb kuri poetootaja ja käsib lõpetada :) Ja veel võiksite vesijahutusest kirjutada. Olari

[digi] vastus:

• Aga osta ajakirja kohe ära, Olari, mis sa tast seal poes ikka keerutad. Või, mis veelgi parem, mine www.telli.ee ja tee otsekorraldus, siis on [digi] sul iga kuu postkastis. Me ei räägi siin omakasupüüdlukku müügi juttu, vaid vastupidi. Tellides on ajakirja

odavam ka kui poest ostes. Ja pole mingit muret kurjade poetäididega või sellega, et väljas sajab väikesi lapsi ja pussnuge, aga poes on uus [digi] ja sa pead end ikkagi õue ajama, selle asemel, et mugavalt tugitooli nõjatuda ja endale koju toodud ajakirja rahulikult lugeda. Päriselt!

Kuidas varundada?

● Te olete mitmel juhul kirjutanud varundamisest aga põhiliselt sellest, kuhu varundada ja kui kalliks see läheb. Võiksite teha kokkuvõtte, kuidas tagada mõistlik varundamine eelkõige turvalisuse seisukohalt: CD ja DVD tagavad vist niigi mingi veaparandusinfo salvestamise ja taastamise, aga väikmälud? Varundamis-pakkimisvormingud .RAR, .ARC on turvainfoga (faile saab taastada ka siis, kui salvestusmeedial on mõned vead? Milline oleks nende puhul optimaalne turvainfo maht ja parameetrid? Milline oleks turvaline töö jooksvate kaustadega (kaustad-alamkaustad), seda failide säilimise seisukohalt? Erik

[digi] vastus:

● Võtame plaani ning katsume varundamisest kirjutada. Paraku näitab statistika, et üle 90% kodukasutajatest ei varunda mitte kunagi mitte midagi ning selleteemalised artiklid on täiesti kasutud. Loodame siiski, et meie kirjutised tõukavad inimesi varundamise mõistlikule teele.

Kus on mattekraanidega sülearvutid?!

● Igalt poolt olen otsinud. Vend vajab sellist, millega netis surfata ja filme vaadata, kindlasti optilise seadmega. Igalt pool müüakse vastikuid läikiva ekraaniga sülearvuteid, mul ajab lihtsalt südame pahaks. Enda tööarvuti on mattekraaniga HP, lihtsalt nauding (mõistlikkuse piirides) päikeselise ilmaga tööd teha.

Aga need läikivad, need panevad vaid silmad valutama ja näed kah rohkem enda peegeldust kui seda, mida ekraanil kujutatakse. Sülearvutitootjatele tuleks nagu kuidagi selgeks teha, et pole kasu asjast, mille olulisim komponent on rumalalt tehtud. Ja need jutud läikiva ekraaniga läpparite pildi kontrastsusest ja värvikirevusest ning selgusest ... no ajab vihale.

Pilditöötlejad ehk ei nõustu minuga ja neile meeldib läikiv kate, kuid kui paljud inimesed on nii profid? Sülearvuti on mõeldud erinevates oludes (eriti väljas) kasutamiseks, mitte kusagil keldris. Vennal ei jäägi muud üle, kui osta see vastik läikiv läppar ja ilmselt mingi must riidekate, selline, kuhu vanasti fototegijad pugesisid, et vähemalt midagigi näha.

Moodi ma pooldan, aga kahjuks on läikiva ekraani puhul moega 100% puusse pandud. Kahju. Lihtsalt küsimus, et miks ei müüda koos läikivatega ka matte? Üleskutse tootjatele: on mõned inimesed, kes ostavad sülearvuti enda jaoks kasutamiseks, mitte teistele näitamiseks. Mattekraan on täiesti hea ja tore asi, rääkigu, mida tahes. Tervitades, Ain

[digi] vastus:

● Õige küsimus, Ain. Meile ka need läikivad ekraanid sugugi ei meeldi ning rõõm oli tõdeda, et vähemalt selle numbri kuvaritestis olid pea kõik

[KUU KIRI]

Odav läpakas on väga mõnus

● Sven, ega kõik need odavad Gnu/Linuxiga arvutid pole nii väga hullud midagi, kui mõeldakse. Endalgi on üks selline, nimelt Asus Eee 900. Olen kasutanud seda juba augustist saati. Vahetasin ta Xandros Linuxi välja Xubuntu vastu, kuna mul on rohkem kogemusi Xubuntuga ja mulle meeldib Xubuntu välimus ja funktsionaalsus rohkem. See ei tähenda nüüd, et Xandros halb on. Vastupidi, see on algajale Linuxi kasutajale väga lihtsaks tehtud. Kõik asjad saab Xandroses tehtud nagu ka Xubuntus. Need kogemused on tulnud sellest, et ma olen oma lauarvutis kasutanud nüüd juba pea aasta aega erinevaid Gnu/Linuxi distributsioone ning leidsin omale meeldiva ja lihtsa Arch Linuxi ning olen ülimalt rahul sellega. On küll olnud väiksemaid või suuremaid probleeme, aga eks needki on leidnud oma lahenduse. Abiks on olnud Google, erinevad foorumid ja tuttavad.

Peale Gnu/Linuxi on mu tuttavad küsinud mu käest, et miks ma nii väikese sülearvuti otsin. Just sellepärast otsingi, et ta on just nii väike, ta mahub igale poole, kuhu vaja. Muidugi, klassikaaslased ja tuttavad on pidanud väikest klaviatuuri ebameeldivaks ja halvaks, aga sellega harjub päris kiiresti ära. Janar

[digi] vastus:

● Aitäh ilusa pika kirja eest, Janar (me lühendasime seda täitsa mõõdutundetult). Ka meile meeldib mõte odavast sülearvutist kohe väga. Esiteks on ta ... noh ... odav ju. Ei pea koguma 20 000 krooni ega võtma kaela pikaagest järelmaksu. 5000 krooni saab ikka kergema vaevaga kokku kui 20 000. Teiseks on nad väikesed ja kerged, mõnusad kaasas kanda. Asjaolude täpsustamiseks olgu aga öeldud, et Sven ei kasuta Eee sarnast pisiarvutit, vaid täitsa suurt ja korralikku 15tollise ekraaniga sülearvutit, mis lihtsalt ongi väga odav. Siamaani on ta täitsa rahuloleva näoga kontoris käinud, aga loe lk 98 lähemalt.

Igatahes hea, et sa viitsisid meile kaasa elada ja lahke sõnaga Sveni üleelamisi toetada. Meie toetame sind omalt poolt Creative'i MP3-mängijaga Zen Stone, nagu eelmisel kuul lubatud. Palju õnne! Auhind ootab sind toimetuses.

mattekraaniga mudelid. Sülearvutite puhul on olukord aga palju kehvem ning läikivad ekraanid võtavad kiiresti turgu üle.

Me loodame ise väga, et millalgi tuleb nii kasutajatel kui tootjatel mõistus koju ja see läikiv jama lõpeb, aga kardetavasti oleme me siin hoopis arengu pidurid ja kogu progressiivne maailm hüppab rõõmust käsi plaksutades üles-alla ning naudib oma läikivaid ekraane. Jama värk. Vähemalt uut Macbook Pro'd saab soovi korral ka mati ekraaniga.

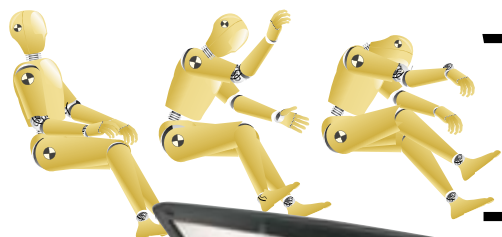
[JÄRGMISEL KUUL]

● Tähelepanu, lugejad! Meil on teile mõned küsimused. See on tähtis, sest teie vastustest sõltub «Kuulame ja vaatame» rubriigi ellujäämine! Kas te loete seda rubriiki? Kas teile meeldib see? Kas ta peaks [digi] olema? Saatke oma mõtted ja tähelepanekud (ka näiteks käesoleva numbri kohta üldiselt) aadressil digi@presshouse.ee ja meie anname parimale auhinnaks Logitech'i veebikaamera QuickCam S7500!

[inimkatse

Meie toimetaja Sven elab 12 kuud 5000kroonise arvutiga

Esimene kuu

● Esimene kuu odava sülearvuti seltsis möödus kiiresti. Harjumine ei võtnud kuigi kaua aega ja nüüdseks ei pane ma enam tähele, et töötan telefoni hinda maksva arvutiga.

Kolmapäev, 8. oktoober

Arvuti hilines, lubati juba nädal aega tagasi kätte toimetada, aga võta näpust, saabus alles nüüd. Ta on tõesti plastmassine ja kaane kinniklõpsamisel ei kosta mitte tugev plöks, vaid pigem selline säästukrõpsatus. Mis nüüd? Arvuti ei ole laual tasakaalus, korpus on veidi paindes ja parem jalake on millimeetri jagu laua kohal õhus.

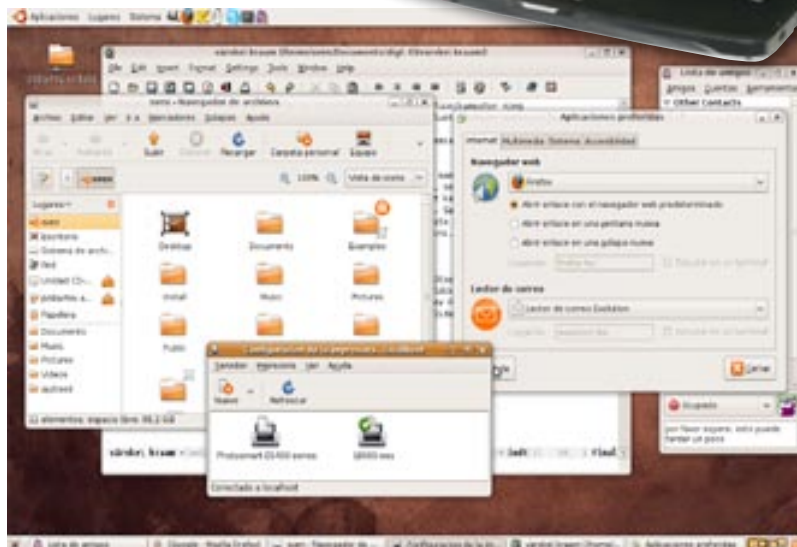
Paar tundi hiljem olen sunnitud tõdema, et ei, tegelikult pole väga vigagi. Töös on arvuti vaikne ega lärma. Kas ventilaator ikka töötab? Katsun käega arvuti tagant – jah, puhub küll. Randmetugi pole ka veel kuumaks läinud. Mine sa tea, ehk saab temast veel asja.

Neljapäev, 9. oktoober

Mis Linux meil siin peal nüüd oligi. Estobuntu? Hmm. Ah et eestikeelne. Tore, tore. Ainult et miks ekraaniresolutsioon üle 1024 x 768 ei lähe? Õigemini, läheb küll, aga pärast järgmist restarti on jälle tagasi. Ja miks ma ei saa ise Synapticu abil lisaprogramme installida? Mis mõttes konflikt olemasolevate asjadega? Ja miks kasutatav teema nii robustne välja näeb? Fondid on karvased, kerning on vist rändomiga genereeritud ja Firefox'i sakireal on mingid mõttetud paaripikslised mügarikud. Inimesed, see on ju inetu! Ei-ei, sellist Linuxit ma ei taha.

Reede, 10. oktoober

Pärast Ubuntu 8.10 beeta installi läks kõik tunduvalt paremaks. Kasutajaliides on ilus ja kõik toimib kui kellavärk. XP installimine ja seadistamine on Ubuntu kõrval häda ja viletsus. Nõndaks, mida mul töö alustamiseks vaja on? Kuna [digi] toimetuse elab oma töödega praktiliselt täielikult veebis, siis piisab Firefoxist ja Thunderbirdist. Ah, tegelikult pole Thunderbirdi ka esialgu vaja, meile saab ka üle veebi lugeda. Kaabliga võrk või traadita võrk? Viimati kui proovisin, oli Linux'i WPA/WPA2-võrku saamine ja seal hoidmine tükk tööd. Aga nüüd, näe, on kõik lihtne. WLAN-kaardi tunneb Ubuntu ära, küsib võrgu parooli ja ongi ühendus olemas. Ongi nii, nüüd on kogu mu oda-va arvuti riistvara Ubuntu poolt automaatselt tuvastatud ja vajalikud draiverid installitud. Megamugav.

Esmased töövahendid on kõik olemas, isegi tuli uus printer läks tööle.

EMACHINES'I ARVUTI ANDIS
PIKAAJALISSE TESTI PHOTOPOINT

Esmaspäev, 13. oktoober

Muljetavaldav, seni läheb kõik kui lepase reega. Arvuti riistvara jõudluse üle kurta ei saa, paberil nõrgana tunduv Celeron ei jää Ubuntu ja minu töödega jänni ning 1 GB mälust seni täiesti piisab. Kas kahetuumaline protsessor ja rohkem mälu tõstaksid mu tööviljakust? Absoluutselt mitte. Ainult et viletsa klaviatuuri paigutusega pole ma veel ära harjunud. Ma ei salli Enterklahvist paremale jäävat püstist klahvirida. See on nõme ja ebamugav. eMachinesi poisid, kui te seda loete, tehke palun normaalse paigutusega klaviatuur.

Teisipäev, 21. oktoober

Arvuti on lahe. Ubuntu ruulib. OpenOffice on kiirem kui Windowsi all. Ka kontori võrguprinteri leidis Ubuntu ise üles. Mäletan, et XP all pidin ma printeri IP-aadressi käsitsi ette ütlima. Linux üllatab taas. Mälupulgad töötavad, testis olev HP tindiprinter töötab, plaate saab lugeda ja kirjutada. Nagu päris. Henrik küsib, et kas ma juba igatsen Windowsi järele. Ütlen, et ei igatse. Ausõna.

Kolmapäev, 29. oktoober

Mul on juba mitmendat päeva hispaaniakeelne Ubuntu. Installisin ajaviiteks vastava keelepaketi, logisin korraks välja ja siis sisse tagasi ja oligi olemas. Keelekümblus missugune! Tehke Windowsiga järele! [d] SVEN VAHAR

JÄRGMISEL KUUL

● Kas Sven ja eMachinesi mesimagus suhe jätkub? Kui kaua peab vastu 5000kroonine sülearvuti? Mis saab siis, kui Sven tahab fotosid töödelda? Uus päevik juba järgmisel kuul siinsamas leheküljel!

Telli [digi] koju!

Testime!

Võistlustules neli projektorit kodukinole

Kaamera

Nikon D700 testis!

Moodne kuvar

Dell Crystal särab

Kui sulle loeb välimus kõige enam

Kõlarid

iPodiga tuttu
Uus dokk toob iPodi magamistuppa

[digi]

Sügisel kooli uue arvutiga

Testis 12 mudelit!

iPHONE:

- **TEST:** uurime, kas iPhone on haip või ime
- **TOP 10** parimat programmi iPhone'ile
- **TOP 5** põhjust, miks uus iPhone on halb
- **KUIDAS** pääseda ligi iTunes'i poele?

Kuhu anda ära oma vana arvuti?

Ajakiri+
fotoraamat

39⁹⁰

Metal Gear Solid 4

[digi] tellimiseks:

- helista 660 9797
- saada e-kiri aadressil levi@presshouse.ee
- mine kodulehele <http://www.telli.ee>

Tellimus maksab **399 kr** aastas, otsekorraldusega **33 kr** kuus.

Nr 41, september 2008
Hind 39.90 kr

9 771 736 269 01 6

Katsetame puutetundliku ekraaniga GPSi

Uus hiir, mis mõeldud ainult naistele!

EISA Euroopa LCD televiisor 2008-2009. Elutruu pildi jaoks.

Philips uus luksuslik diodidega Flat TV ekraan nimetati sõltumatute hindajate poolt „Euroopa LCD televiisoriks 2008-2009”. Teler suudab välja tuua tõelise musta tooni ja kuvada pilti värelustevabalt.

Teleril on Perfect Pixel HD pildiparandusmootor, mis tagab tõeliselt ideaalse vaatamiselaamuse, elutruu pildikvaliteedi, ületamatu teravuse, sujuva loomuliku liikumise ja erksad värvid. Lihtsalt sinust inspireeritud.

www.philips.com/flattv

PHILIPS
sense and simplicity